

ปีการศึกษา 2532

เครื่องนับจำนวนระยะไกล

โดย

นายสมชาย ลากวิสุทธิสาโรจน์

นายสุริยันต์ ไชยจรรย์

นายศราพงษ์ หาญวิทยาพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผศ. วิชัย สรพัฒน์

ปริญญาโท ปีการศึกษา 2532

ภาควิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ

คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง เครื่องนับจำนวนระยะไกล

ผู้จัดทำ

1. นายสมชาย ลาภวิสุทธิลาโรจน์
2. นายสุริยันต์ ไชยจรรย์
3. นายศราพงษ์ หาญวิทย์พันธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 ( )

..... กรรมการ
 ( )

..... กรรมการ
 ( )

..... กรรมการ
 ( )

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องนับจำนวนระยะไกล

สมชาย ลากวิสุทธิสาโรจน์

สุริยันต์ ไชยจรรย์

ศราพงษ์ หาญวิทยาพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผศ.วิชัย สุรพัฒน์

ปีการศึกษา 2532

บทคัดย่อ

ปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้ เรียบเรียงขึ้นจากผลงานที่ได้จากการผลิตเครื่องนับจำนวนคนระยะไกลไร้สาย (REMOTE COUNTER) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อนับจำนวนผู้ป่วยที่เข้าไปติดต่อกันในคลินิกหรือสถานพยาบาลในวันหนึ่ง ๆ ว่ามีจำนวนเท่าไร

เครื่องนับจำนวนคนระยะไกลไร้สายดังกล่าว ประกอบด้วยตัวเครื่อง 2 ส่วน คือ ตัวส่งสัญญาณ (TRANSMITTER) และตัวรับสัญญาณ (RECEIVER) รวมทั้งตัวแสดงผล (DISPLAY) ซึ่งการส่งสัญญาณการนับจากตัวส่งสัญญาณไปยังตัวรับสัญญาณจะใช้สัญญาณวิทยุไฮย์ ฟริควเอนซี (HIGH FREQUENCY) โดยมีความถี่ 28 เมกกะเฮริทซ์ (MHZ) เป็นตัวกลางในการส่งสัญญาณระหว่างกัน ซึ่งเครื่องนับจำนวนคนระยะไกลไร้สายดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการใช้งานในระยะ 100-300 เมตร ประกอบกับตัวเครื่องมีขนาดเล็กกระทัดรัด จึงสะดวกต่อการติดตั้งโดยตัวส่งสัญญาณมีขนาด 8×13 เซนติเมตร และตัวรับสัญญาณมีขนาด 13×21 เซนติเมตร ทำให้ได้รับประโยชน์จากเครื่องเป็นอย่างมาก

REMOTE COUNTER

SOMCHAI LAPEVISUTHISAROJ

SURIYAN CHAICHAREE

SARAPONG HANVITAYAPHAN

ADVISOR

ASSIST PROF. WICHAI SURAPAT

1989

ABSTRACT

This thesis is intended to inform about a Remote Counter product, a wireless electronic gadget that automatically counts the number of patients seeing or visiting a doctor at clinic or hospital per day.

The Remote Counter has two major components : a transmitter and receiver which features a number display or monitor.

Transmission from the transmitter to the receiver is through a 28 MHz high frequency radio signal with an effective working distance of 100-300 metres.

Remote Counter is easy to operate and space-convenient as the transmitter measures only 9 x 13 cms, while the receiver is only 13 x 21 cms.

With the anticipated usefulness of Remote Counter to clinics or hospital.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 หลักการทำงานของเครื่อง ทฤษฎี	4
2.1 เครื่องรับวิทยุเอเอ็ม	6
2.2 เครื่องส่งวิทยุ	9
2.3 วงจรขยายอาร์เอฟ	11
2.4 วงจรออสซิลเลเตอร์	11
2.5 วงจรมิกเซอร์	12
2.6 วงจรขยายไอเอฟ	12
2.7 วงจรขยายกำลังอาร์เอฟ	13
2.8 วงจรเด็คทีเตอร์	15
2.9 555 IC TIMER	33
2.10 IC DTMF DECODER	41
บทที่ 3 การทำงานของเครื่อง	
3.1 การทำงานภาค DTMF GENERATOR	52
3.2 การทำงานภาค XMT SWITCH	53
3.3 การทำงานภาค TIMER	55
3.4 การทำงานภาค TX	55
3.5 การทำงานภาค RX	59
3.6 การทำงานภาค AVC	62
3.7 การทำงานภาค DECODER	64
3.8 การทำงานภาค PULSE GENERATOR	66

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
3.9 การทำงานภาค COUNTER	66
3.10 การทำงานภาค POWER SUPPLY	68
บทที่ 4 การสร้างและการปรับแต่ง	
4.1 การประกอบภาคส่ง-ภาครับ	69
4.2 การปรับแต่ง	79
บทที่ 5 บทวิจารณ์ และสรุป	86
ภาคผนวก	
กิตติกรรมประกาศ	
หนังสืออ้างอิง	

สารบัญรูปภาพ

		หน้า
รูปที่ 1	บล็อกไดอะแกรมเครื่องนับจำนวนระยะไกล SLAVE	3
รูปที่ 2	บล็อกไดอะแกรมเครื่องนับจำนวนระยะไกล MASTER	3
รูปที่ 3	บล็อกไดอะแกรมวิทยุ AM แบบ TRF	6
รูปที่ 4	บล็อกไดอะแกรมของเครื่องรับ SUPERHETERODYNE	7
รูปที่ 5	บล็อกไดอะแกรมของเครื่องส่งอย่างง่าย	10
รูปที่ 6	วงจรขยาย RF แบบอิมิตเตอร์ร่วม	11
รูปที่ 7	วงจรขยาย IF	13
รูปที่ 8	วงจรขยายกำลังคลาส A	14
รูปที่ 9	สัญลักษณ์ของลอจิกเกตชนิดต่าง ๆ	16
รูปที่ 10	สัญลักษณ์ของ NAND GATE และ NOR GATE	17
รูปที่ 11	สัญลักษณ์-การทำงานของ NOR RS FLIP-FLOP	18
รูปที่ 12	สัญลักษณ์-การทำงานของ NAND RS FLIP-FLOP	19
รูปที่ 13	การทำงานของ CLOCK R-S FLIP-FLOP	19
รูปที่ 14	การทำงานของ D FLIP-FLOP	20
รูปที่ 15	การทำงานของ J-K FLIP-FLOP	21
รูปที่ 16	การทำงานของ J-K FLIP-FLOP	22
รูปที่ 17	การทำงานของ JK MASTER/SLAVE FLIP-FLOP	23
รูปที่ 18	บล็อกไดอะแกรมของวงจรมับเลขฐานสอง	24
รูปที่ 19	ไทม์ไดอะแกรมของวงจรมับเลขฐานสอง	24
รูปที่ 20	บล็อกไดอะแกรมวงจรมับโมด-10	29

สารบัญรูปภาพ

หน้า

รูปที่	22	บล็อกไดอะแกรมของไอซี 555	33
รูปที่	23	555 MONOSTABLE MULTIVIBRATOR	35
รูปที่	24	รายละเอียดขาของไอซี MT 8870	43
รูปที่	25	โครงสร้างภายในของไอซี MT 8870	43
รูปที่	26	ตารางการทำงานของไอซี MT 8870	44
รูปที่	27	ไทม์มิงไดอะแกรมการทำงานของไอซี MT 8870	45
รูปที่	28	วงจรถวายสอบสัญญาณ (STEERING) อย่างง่าย	47
รูปที่	29	วงจรถวายสอบสัญญาณที่ใช้งานจริง	49
รูปที่	30	การต่อวงจรผลิตความถี่	50
รูปที่	31	เซอร์คิตไดอะแกรมของเครื่อง REMOTE COUNTER	51
รูปที่	32	วงจรรภาค DTMF GEN., XMT SWICH, TIMER	53
รูปที่	33	วงจรรภาค TX	54
รูปที่	34	วงจรรภาคอาร์ เอฟ แอมป์, ออสซิลเลเตอร์, มิกเซอร์	56
รูปที่	35	วงจรรภาคไอ เอฟ แอมป์, ดี เทคเตอร์	57
รูปที่	36	วงจรรภาคเอ เอฟ แอมป์	58
รูปที่	37	วงจรรภาคเอวีซี (AVC)	61
รูปที่	38	วงจรรภาคดี ไซด์เตอร์	63
รูปที่	39	วงจรรภาคพัลส์ เจนเนอเรเตอร์	65
รูปที่	40	บล็อกไดอะแกรมของวงจรรับ	66
รูปที่	41	วงจรรเค้าท์เตอร์	67

สารบัญรูปภาพ

	หน้า	
รูปที่ 43	ค่าคอยล์ต่างๆ ที่ใช้ในเครื่องรับ	70
รูปที่ 44	ลายปริ้นท์เครื่องรับ	70
รูปที่ 45	ค่าคอยล์ที่ใช้ในเครื่องส่ง	71
รูปที่ 46	ลายปริ้นท์เครื่องส่ง	71
รูปที่ 47	ลายปริ้นท์ ภาคเอวีซี (AVC)	72
รูปที่ 48	ลายปริ้นท์ ภาคดีโอดีเคอร์ - ฟิลท์เจเนอเรเตอร์	72
รูปที่ 49	ลายปริ้นท์ ภาคเค๊าท์เตอร์	73
รูปที่ 50	ลายปริ้นท์ ภาคเพาเวอร์ซัพพลาย	73
รูปที่ 51	เวฟฟอร์มสัญญาณ 1 KHz มอดกับสัญญาณแคร้เรียร์	80
รูปที่ 52	เครื่องส่งต้นแบบที่สร้างเสร็จแล้ว	82
รูปที่ 53	วงจร S-METER	83
รูปที่ 54	รูปคลื่น DTMF	83
รูปที่ 55	เครื่องรับต้นแบบที่สร้างเสร็จแล้ว	84
รูปที่ 56	เครื่อง REMOTE COUNTER ต้นแบบ	85

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1	สถานะของวงจรนับเลขฐานสอง	27
ตารางที่ 2	สถานะการนับของวงจรนับโมด-3	28

บทที่ 1

บทนำ

การผ่านสัญญาณควบคุม โดยใช้ความถี่วิทยุไอพรี เควนซี เป็นตัวกลาง ทำให้ได้ระยะการควบคุมที่ไกลพอสมควร เครื่องนับจำนวนระยะไกล (REMOTE COUNTER) นี้จะส่งสัญญาณ ควบคุม การนับ ของชุดเคาท์เตอร์ (COUNTER) ไปกับสัญญาณวิทยุความถี่สูง โดยจะใช้ความถี่ 28.550 เมกกะเฮิร์ตซ์ เป็นความถี่ด้านส่ง และใช้ความถี่ 28.095 เมกกะเฮิร์ตซ์ เป็นความถี่ทางด้านรับ ซึ่งความถี่ด้านส่งจะต่างจากความถี่ด้านรับอยู่ 455 กิโลเฮิร์ตซ์ (KILOHERTZ) การส่งสัญญาณควบคุมโดยใช้สัญญาณวิทยุเป็นตัวกลาง (MEDIA) นี้จะต้องมีการเข้ารหัสของสัญญาณ (ENCODE) ในที่นี้จะใช้สัญญาณ คู่อัลโทนมัลติเฟรเควนซี (DUAL TONE MULTI FREQUENCY) จากนั้น นำสัญญาณ คู่อัลโทนนี้นี้ไปมอดคูลเลท (MODULATED) กับสัญญาณวิทยุความถี่สูงส่งออกอากาศไปดั่งบล็อกล โดยแอมพลิจูดที่ 1 โดยจะสร้างตัวส่ง (SLAVE) ไว้ 2 ตัว ใช้ความถี่ทางด้านส่งความถี่เดียวกันแต่ละเครื่องสามารถส่งสัญญาณ DTMF มอดคูลเลท เข้ากับเฟรเควนซีแควนซีเรี่ยร์ของเครื่องส่งซึ่งมีการมอดคูลเลทแบบ เอเอ็ม (AMPLITUDE MODULATION) เมื่อสัญญาณถึงเครื่องรับ (MASTER) สัญญาณจะผ่านภาคอาร์เอฟแอมป์ (RF AMP) ผ่านภาคมิกเซอร์ (MIXER) ไอเอฟ (INTERMEDIATE FREQUENCY) และดีเทคเตอร์ (DETECTOR) แล้วก็จะได้สัญญาณ DTMF เหมือนกับทางด้านส่งจากนั้นสัญญาณ DTMF จะถูกดีโคดเพื่อนำไปควบคุมภาคพัลส์เจเนเรเตอร์ (PULSE GENERATOR) ให้ผลิตพัลส์ช่วงแคบ ๆ เพื่อไปทำให้บิตดี เคาท์เตอร์ (BCD COUNTER) นับ โดยการนับเป็นการนับขึ้นครั้งละหนึ่งจะแสดงผลโดยใช้ 7 เซกต์เมนต์ (SEVEN SEGMENT)

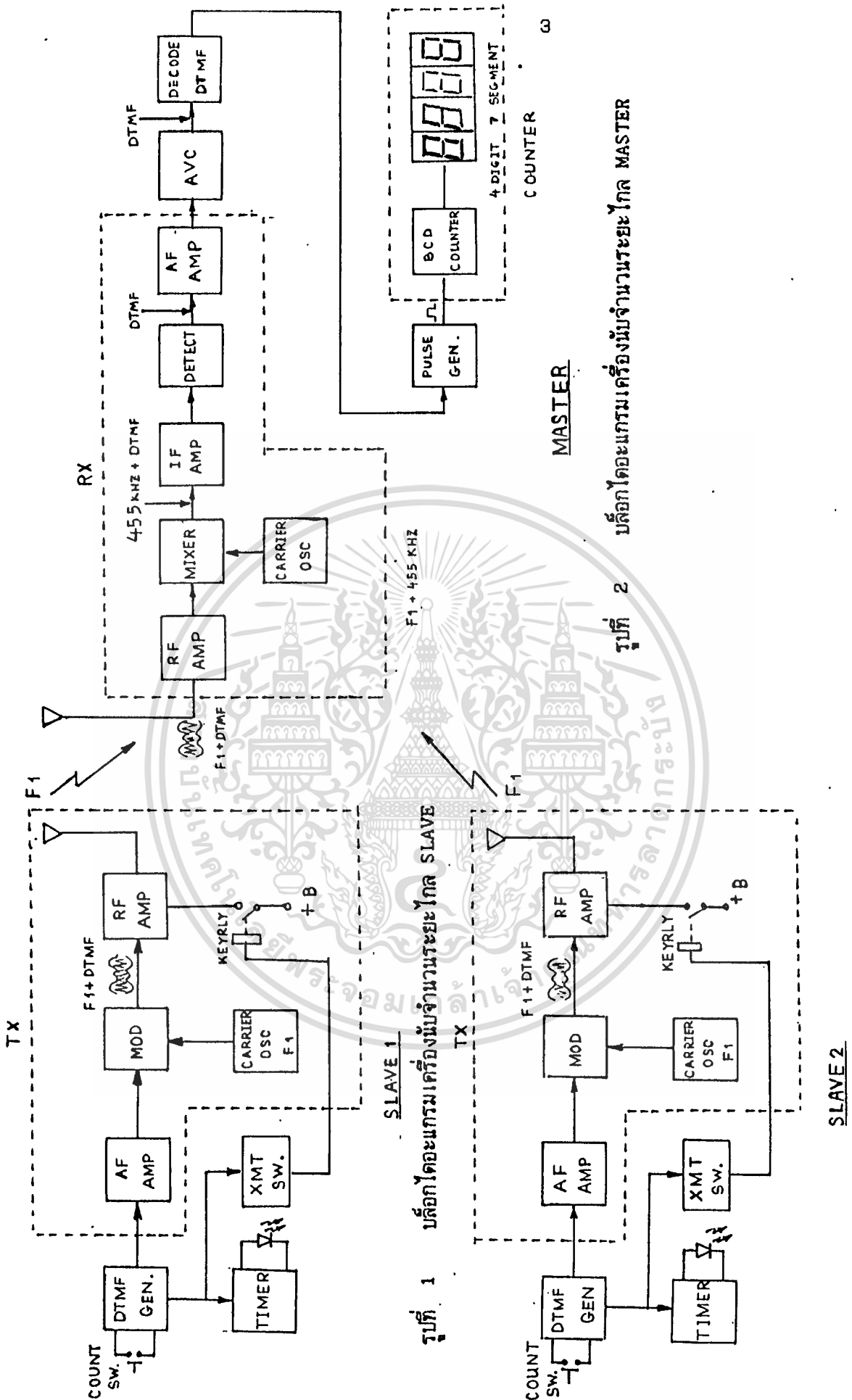
ในการดีโคด สัญญาณ DTMF นี้จะมีไอซีเฉพาะที่ใช้ในการดีโคด ซึ่งมีความสามารถในการดีโคดที่แน่นอน อีกทั้งมีช่วงของระดับสัญญาณในการดีโคด เป็นช่วงกว้าง ซึ่งจากคุณสมบัติของไอซีนี้ทำให้เครื่องนับจำนวน นับได้อย่างเที่ยงตรง ขึ้นอยู่กับสัญญาณควบคุมที่ส่งมาจากทางด้านส่งเท่านั้น สัญญาณรบกวนอื่น ๆ ไม่สามารถที่จะทำให้เครื่องนับนับได้ อีกทั้งมีรัศมีการใช้งานระหว่างตัวส่งกับตัวรับ ได้ไกลพอสมควร เหมาะที่จะใช้งานในการนับคน หรือสิ่งของจากหลาย ๆ ที่ (มีหลายจุด) โดยไม่ต้องใช้สายต่อระหว่างกันทำให้สะดวกในการติดตั้งและใช้งาน ในที่นี้ได้สร้างตัวส่งไว้ 2 ตัว โดยใช้ความถี่เดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า แต่อาศัยการหน่วงเวลาในการส่งสัญญาณ ทางด้านส่งไว้ชั่วระยะเวลาหนึ่ง โดยใช้ วงจรไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โมโนเตเบิล และอาศัยคุณสมบัติในการตีโต้ค สัญญาทางด้านตัวรับที่มีการตีโต้คสัญญา
อย่างรวดเร็วทำให้เครื่องนับจำนวน ทำงานได้อย่างถูกต้อง โดยมีตัวส่งสัญญาณควบคุมการ
นับมาจากหลาย ๆ จุด (ในที่นี้มี 2 จุด) ดังบล็อกไดอะแกรมรูปที่ 1,2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น.อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 1 บล็อกโตะเกมเครื่องนับจำนวนระยะไกล SLAVE

รูปที่ 2 บล็อกโตะเกมเครื่องนับจำนวนระยะไกล MASTER

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

หลักการทำงานของเครื่อง

จากบล็อกไดอะแกรมรูปที่ 1 เป็นระบบการทำงานทั้งหมดของเครื่องรีโมทเคาท์เตอร์ (REMOTE COUNTER) นี้โดยแบ่งเป็น 3 ชุด คือ มีชุด SLAVE 2 ชุด คือ SLAVE 1 กับ 2 MASTER 1 ชุด ตัว SLAVE แต่ละตัวมีการทำงานเหมือนกันทุกประการ ซึ่งจะแบ่งเป็นภาค ๆ ได้ดังนี้

- DTMF GENERATOR
- TX (RF AMP, MOD, CARRIER OSC, AF AMP)
- TIMER
- XMT SW

ส่วนตัว MASTER จะแบ่งเป็นภาคใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

- RX (RF AMP, MIXER, OSC, IF AMP, DETECT, AF AMP)
- AVC
- DECODE DTMF
- PULSE GENERATOR
- BCD COUNTER

ซึ่งจะอธิบายการทำงานจากบล็อกไดอะแกรมได้ดังนี้

เมื่อกด COUNT SWITCH ภาค DTMF GEN. จะกำเนิดสัญญาณ DTMF (DUAL TONE MULTI FREQUENCY) มีความถี่ตามที่กำหนดตามโรว์ (ROW) และคอลัมน์ (COLUMN) ของไอซี DTMF จากนั้นสัญญาณ DTMF จะผ่านภาคแอมพลิไฟเออร์ให้มีขนาดสัญญาณแรงขึ้นให้เพียงพอที่จะทำการมอดคูเลท (MODULATED) กับสัญญาณแคร์เรียร์ของเครื่องส่ง (TX)

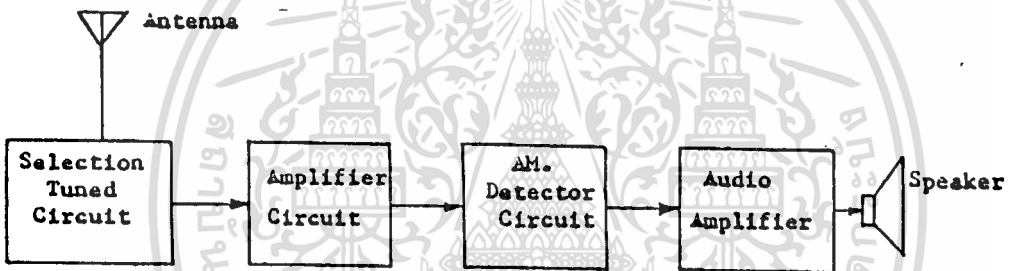
เมื่อสัญญาณ DTMF มอดกับแคร์เรียร์แล้วจะส่งสัญญาณไปยังภาคอาร์เอฟแอมพลิไฟเออร์ (RF AMPLIFIER) เพื่อขยายให้มีกำลังแรงขึ้นก่อนที่จะส่งออกอากาศ โดยจะมี KEY RELAY เป็นตัวตัดต่อไฟ + B ที่จะจ่ายให้ภาคอาร์เอฟแอมป์ ในขณะที่ไม่มีการกด COUNT SWITCH ภาคอาร์เอฟแอมป์จะไม่มีไฟ + B ไปเลี้ยง ทั้งนี้เพราะตัว SLAVE อีกตัวหนึ่งซึ่งใช้ความถี่อาร์เอฟในการออกอากาศความถี่เดียวกัน ดังนั้นเพื่อป้องกันการ

รบกวนกัน จึงออกแบบให้มีการทำงานของภาคอาร์เอฟแอมป์ เมื่อมีการกด COUNT SWITCH เท่านั้น โดยจะนำสัญญาณควบคุมมาจากภาค DTMF GEN. มาควบคุมการทำงานของ KEY RELAY ในขณะที่ทำการกด COUNT SWITCH ทำการนับ จะมีสัญญาณควบคุมส่วนหนึ่งมาทำการทริกภาค TIMER เพื่อเป็นตัวกำหนดช่วงระยะเวลาในการกด COUNT SWITCH ครั้งต่อไป ให้มีช่วงเวลาห่างออกไปจากครั้งแรก โดยดูจาก LED DISPLAY ถ้า LED ติดอยู่จะกดสวิตช์ทำการนับไม่ได้ จะต้องรอนจนกว่า LED ดับ จึงจะกด COUNT SWITCH ครั้งต่อไปได้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าในการใช้งานจริงอาจจะมีการกด COUNT SWITCH จาก SLAVE อีกตัวหนึ่งได้ ซึ่งถ้ามีการกด COUNT SWITCH ขึ้นในเวลาพร้อม ๆ กันหรือใกล้เคียงกัน อาจจะทำให้มีการรบกวนกันของสัญญาณทำให้ไม่มีการตีโค้ดของสัญญาณขึ้นที่ตัว MASTER ได้ ซึ่งจะทำให้ภาค BCD COUNTER ไม่ทำงาน (ไม่ทำการนับ) จะทำให้การนับจากที่เป็นจริงผิดพลาดไปได้

สัญญาณ DTMF ที่มอดกับแครี่เรียร์แล้วถูกขยายด้วยภาคอาร์เอฟแอมป์แล้วจะส่งอากาศไปด้วยความถี่ $f_1 + \text{DTMF}$ เมกะเฮิรตซ์ (MHZ) ที่ภาครับ (RX) คลื่นวิทยุ $f_1 + \text{DTMF}$ จะถูกขยายด้วยภาคอาร์เอฟแอมป์ ซึ่งที่ภาคนี้จะเป็นตัวกำหนดเซนซิวิตี (SENSITIVITY) ของภาครับ เมื่อสัญญาณมีขนาดแรงขึ้นก็จะส่งไปยังภาคมิกเซอร์ (MIXER) เพื่อลดความถี่ให้เป็นความถี่ปานกลาง 455 KHZ โดยความถี่ CARRIER OSC จะผลิตความถี่ให้สูงกว่าความถี่ f_1 อยู่ 455 KHZ เพื่อว่าเมื่อทำการผสมกับความถี่ $f_1 + \text{DTMF}$ แล้วจะได้ความถี่ 455 KHZ + DTMF ออกไปเข้าภาค IF AMP ซึ่งที่ภาคนี้จะเป็นตัวกำหนดซีเล็กติวิตี (SELECTIVITY) ในการเลือกรับสัญญาณที่ต้องการ จากนั้นสัญญาณ IF จะผ่านภาคดีเทคเตอร์ (DETECTOR) นำสัญญาณ DTMF ออกมา สัญญาณจะถูกขยายด้วยภาค AF AMP ให้มีความแรงของสัญญาณเหมาะสม เพื่อส่งต่อไปยังภาค AVC (AUTOMATIC VOLUME CONTROL) ที่ภาคนี้จะเป็นตัวจำกัดความสูง ของสัญญาณ ให้มีค่าคงที่ตลอด ไม่ว่าสัญญาณ DTMF ที่ผ่านเข้ามาจะมีค่ามากเพียงใด สัญญาณที่ออกจากภาค AVC ก็จะมีค่าคงที่ตลอด เพื่อผลในการตีโค้ดสัญญาณ DTMF เพราะว่าภาค DECODE DTMF จะมีช่วงสัญญาณในการตีเทคอยู่ช่วงหนึ่งถ้ามากหรือน้อยเกิดกว่าค่าที่กำหนดไว้ในสเปค (SPECIFICATION) ภาค DECODE DTMF ก็ไม่สามารถทำงานได้ ซึ่งจะทำให้การทำงานผิดพลาดได้เมื่อสัญญาณจากภาค AVC ผ่านการตีโค้ดแล้วจะมีสัญญาณส่วนหนึ่งไปทริกให้ภาค PULSE GENERATOR ผลิตพัลส์หนึ่งลูกเพื่อไปทำให้ BCD COUNTER นับได้ จากที่ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กล่าวมาจะเป็นระบบการทำงานทั้งหมดของเครื่อง ซึ่งรายละเอียดในการทำงานจริง จะหาได้ในการทำงานของเครื่อง

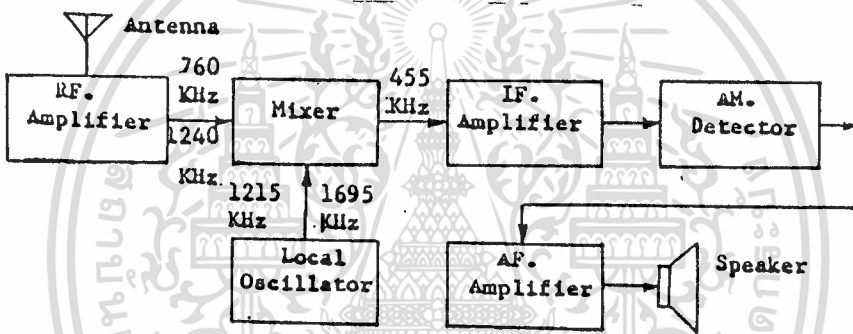
2.1 เครื่องรับวิทยุเอเอ็ม ในยุคแรก ๆ จะเป็นเครื่องรับแบบจูนความถี่สัญญาณวิทยุหรือ TUNED RADIO FREQUENCY (TRF) ซึ่งมีบล็อกไดอะแกรม ดังรูป 3 จากบล็อกไดอะแกรมจะเห็นว่า เมื่อสัญญาณเข้ามาจากสายอากาศผ่านการจูนเลือกความถี่แล้ว บ่อนเข้าสู่วงจรขยายสัญญาณความถี่วิทยุให้มีความแรงสูงขึ้น จากนั้นก็บ่อนเข้าสู่วงจรดีเทคเตอร์ เพื่อทำการแยกสัญญาณเสียงเข้าสู่วงจรขยายเสียงทางลำโพง

รูปที่ 3 บล็อกไดอะแกรมวิทยุ AM แบบ TRF.

ในเครื่องรับเอเอ็ม แบบ TRF ส่วนของวงจรขยายสัญญาณความถี่ วิทยุจะต้องทำการขยายได้ตลอดช่วงความถี่ใช้งานคือจาก 550 KHZ ถึง 1600 KHZ ส่วนข้อเสียมักจะเกิดขึ้น คือช่วงอัตราขยายมักไม่สม่ำเสมอตลอดผ่านความถี่ใช้งาน เป็นผลทำให้สถานะที่ส่งต่างกัน เครื่องรับจะรับได้ต่างกันมาก ในบางสถานะที่ส่งที่ความถี่ต่ำจะทำให้มีอัตราขยายของวงจรขยายสัญญาณความถี่วิทยุ ก็จะได้รับเสียงดังมาก จนเกิดการเพี้ยน และบางสถานะอยู่ที่ความถี่สูง ทำให้วงจรมีอัตราขยายต่ำ สัญญาณรบกวนจะสูง นอกจากนี้ข้อเสียของเครื่องรับ TRF อีกประการหนึ่งคือการจูนเลือกสถานะที่เป็นไปได้ยากและยังยากต่อการออกแบบมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ถ้าวงจรจูนมีช่วง เวลาการเลือกไม่ได้อาจจะมีสัญญาณของสถานะข้างเคียงแทรกซ้อน เพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้ จึงต้องนำสัญญาณความถี่วิทยุ มาผ่านวงจรมิกเซอร์ ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(MIXER) เสียก่อน เพื่อจะเปลี่ยนสัญญาณความถี่วิทยุที่จนเข้ามาให้อยู่ในรูปของความถี่ที่ต้องการเข้าสู่วงจรขยาย เพราะจะได้กำหนดคัตราขยายของวงจรได้ถูกต้อง และยังช่วยเพิ่มเสถียรภาพการเลือกสถานะทำให้การแทรกซ้อนระหว่างสถานีลดน้อยลง วงจรเครื่องรับที่มีภาคมิกเซอร์ที่ทำหน้าที่เปลี่ยนความถี่ของสัญญาณที่ได้รับให้อยู่ในความถี่ที่ต้องการซึ่งเป็นการถูกต้อง (INTERMEDIAT FERQUENCY) หรือความถี่ IF นั้นมีชื่อเรียกว่า เครื่องรับซูเปอร์เฮเทอโรไดน์ (SUPERHETERODYNE)

รูปที่ 4 บล็อกไดอะแกรมของเครื่องรับ Superheterodyne

วงจรเครื่องรับเอเอ็มท้าว ๆ ไป จะเป็นวงจรเครื่องรับซูเปอร์เฮเทอโรไดน์ทั้งนั้น การทำงานของวงจรเริ่มจากมีสัญญาณผ่านเข้ามาทางสายอากาศของเครื่องรับ ซึ่งผ่านเข้าวงจรขยายสัญญาณความถี่วิทยุ (RF) ขยายสัญญาณนี้ให้ขนาดใหญ่ขึ้นแล้วป้อนเข้าสู่วงจรมิกเซอร์ เพื่อผสมกับสัญญาณความถี่อื่นที่มาจากโลคัลออสซิลเลเตอร์ ซึ่งเป็นผลทำให้ความถี่ปรากฏออกมาที่เอาต์พุตของมิกเซอร์เป็นความถี่ 455 KHz เสมอนั้นคือ ไม่ว่าเครื่องรับจะรับความถี่ใดเข้ามา โลคัลออสซิลเลเตอร์ก็จะสร้างความถี่ตามเพื่อป้อนเข้าสู่วงจรมิกเซอร์ได้เอาต์พุตเป็นความถี่ 455 KHz ความถี่ 455 KHz ก็คือ

ความถี่ IF. นั้นเอง นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในวงจรมิกเซอร์สัญญาณที่ป้อนเข้ามาจะผสมกับสัญญาณความถี่โลคัลออสซิลเลเตอร์ ทำให้ได้ความถี่ IF. นี้เราเรียกว่าขบวนการซูเปอร์เฮเทอโรโรดายน์ เหตุผลที่เรียกว่าความถี่ IF. หรือ ความถี่ปานกลางก็คือเป็นความถี่ที่อยู่ระหว่างความถี่วิทยุกับความถี่เสียงนั่นเอง

เมื่อพิจารณาที่เอาท์พุทของวงจรมิกเซอร์ จะเห็นว่าสัญญาณ IF. ที่ได้จะไม่เปลี่ยนแปลงความถี่ จะคงที่ทุกสถานีที่รับเข้ามา คือ 455 KHZ ตลอด ฉะนั้นเมื่อป้อนเข้าวงจรขยาย IF. ก็สามารถทำการออกแบบให้วงจรมีอัตราขยายสูงสุดได้ เพื่อให้ผลของการรับดียิ่งขึ้น ดังนั้นเอาท์พุทของวงจรขยายภาค IF. ก็ยังคงมีความถี่ 455 KHZ อยู่ตามเดิม ส่วนของวงจรขยายภาค IF. จึงเป็นวงจรแบบเลือกความถี่

เอาท์พุทจากภาคขยาย IF. จะป้อนเข้าสู่วงจรดีเทคเตอร์เพื่อทำการแยกสัญญาณเสียงออกทางลำโพงต่อไป

ส่วนสำคัญของเครื่องรับซูเปอร์เฮเทอโรโรดายน์ ก็อยู่ที่ว่าจะสร้างความถี่ 455 KHZ หรือความถี่ IF ขึ้นได้อย่างไร จากรูป 4 ความถี่สองความถี่ได้แสดงให้เห็นที่เอาท์พุทของออสซิลเลเตอร์ และวงจรขยายความถี่วิทยุ (RF AMP) โดยที่เมื่อวงจรจูนได้ทำการจูนให้ได้ความถี่ 760 KHZ ตัวออสซิลเลเตอร์ก็จะสร้างความถี่ด้วยค่าประมาณ 1,215 KHZ เมื่อความถี่ทั้งสองผสมกันในรูปของเฮเทอโรโรดายน์ จะได้ความถี่ใหม่เป็น $1,215 - 760 = 455$ KHZ ออกที่เอาท์พุทของมิกเซอร์

หากเราจูนเครื่องรับให้รับที่ความถี่ 1,240 KHZ ออสซิลเลเตอร์ก็จะสร้างความถี่ 1,695 KHZ เมื่อผ่านวงจรมิกเซอร์ก็จะได้ความถี่ $1,695 - 1,240$ KHZ นั่นก็หมายความว่าตัวออสซิลเลเตอร์ จะสร้างความถี่ขึ้นเพื่อป้อนเข้าวงจรมิกเซอร์ให้ได้ความถี่ IF. คือ 455 KHZ เสมอ ดังนั้นตัวปรับความถี่ออสซิลเลเตอร์ จึงใช้ตัวเก็บประจุที่มีแกนร่วมกับตัวเก็บประจุนิ่ง เพื่อให้หมุนเปลี่ยนค่าตัวเก็บประจุนิ่ง และเนื่องจากค่าความถี่ของวงจรออสซิลเลเตอร์จึงมีขนาดเล็ก

หลักการของเฮเทอโรโรดายน์ของวงจรมิกเซอร์

จากจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เอาท์พุทจากเครื่องรับ ได้ผลดีที่ทุกความถี่จึงต้องเปลี่ยนความถี่วิทยุที่ได้รับเข้ามาให้เป็นความถี่ IF. เสียก่อน ความถี่ไอเอฟ สำหรับใช้เครื่องรับเอเอ็มทีซีจะมีค่ามาตรฐานเป็น 455 KHZ การที่จะทำให้ความถี่วิทยุที่ได้รับไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เข้ามากลายเป็นความถี่ปานกลาง ซึ่งเราเรียกว่า "ขบวนการเฮเทอโรไดนามิก" ทำได้โดยอาศัยหลักการรวมความถี่ โดยใช้คุณสมบัติที่ไม่เป็นเชิงเส้นของวงจรเป็นตัวร่วมนั่นเอง วงจรที่ทำหน้าที่รวมความถี่ให้ได้ความถี่ IF. จึงมีชื่อว่า มิกเซอร์ (MIXER)

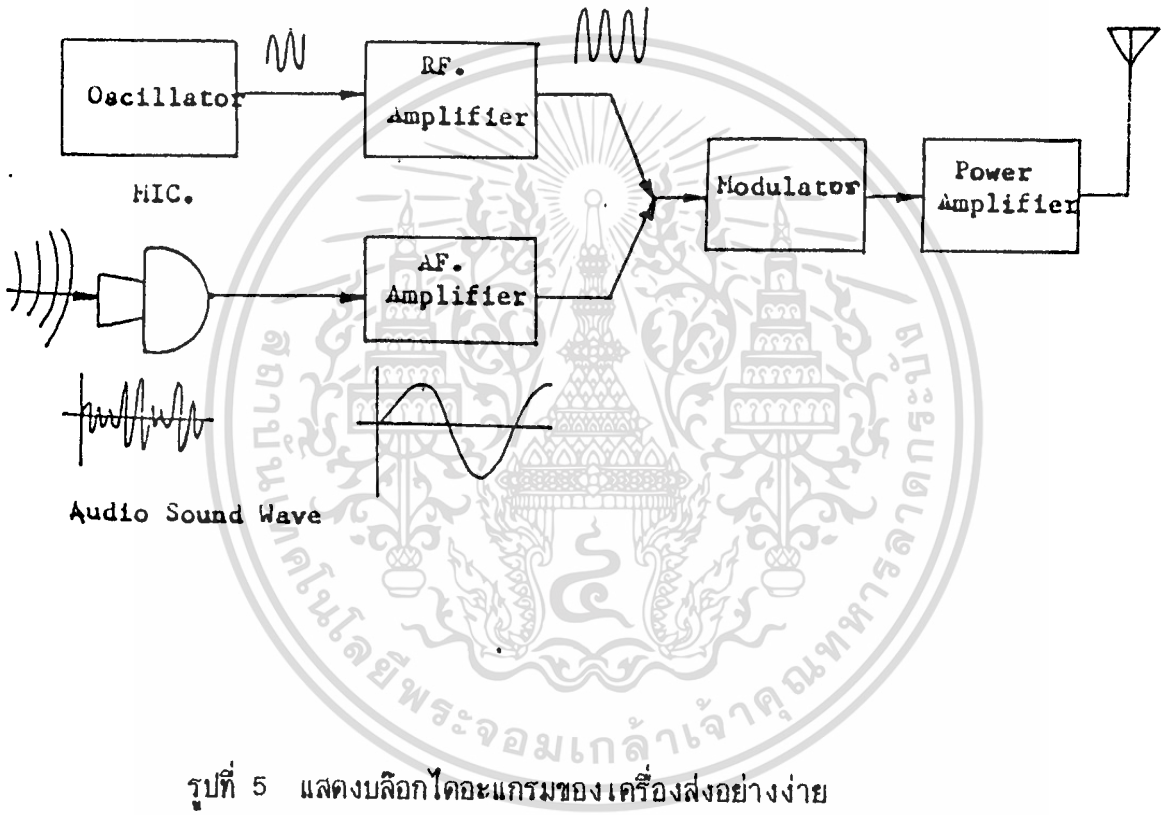
จากหลักการของการรวมความถี่ ความถี่ที่เกิดขึ้นย่อมต้องมีค่าได้หลายความถี่ เช่น ความถี่ของสัญญาณวิทยุรับได้เป็นความถี่ 610 KHZ สัญญาณจากโลคัลออสซิลเลเตอร์ต้องสร้างความถี่ 1,675 KHZ ($610+455$) ขึ้นมาเพื่อรับกับ 610 KHZ เมื่อรวมกันแล้วที่วงจรมิกเซอร์ ความถี่ที่เกิดขึ้นจะเป็นผลบวก และผลต่างของความถี่ทั้งสองคือ $1065-610=455$ KHZ และ $1065+610=1,675$ KHZ ความถี่ 455 KHZ เป็นความถี่ที่ต้องการ ส่วนความถี่ 1,675 KHZ เป็นความถี่ที่ไม่ต้องการจะถูกกำจัดด้วยวงจรขยาย IF โดยอัตโนมัติ เพราะได้จูนวงจรขยาย IF. ไว้ที่ 455 KHZ เท่านั้น

2.2 เครื่องส่งวิทยุ (RADIO TRANSMITTER)

จุดประสงค์ของระบบวิทยุสื่อสาร คือ การส่งข่าวสารจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง โดยที่การสื่อสารอาจเป็นไปในทิศทางเดียว (UNIDIRECTIONAL) เช่น กรณีของการกระจายเสียง และการส่งโทรทัศน์ หรือเป็นไปในลักษณะสองทิศทาง (BI-DIRECTIONAL) เช่น กรณีของระบบวิทยุโทรทัศน์ที่สถานีส่งของระบบ จะมีการผสมสัญญาณ (SIGNAL) กับคลื่นพาห้แล้วทำการขยายให้มีกำลังอยู่ในระดับสูงพอที่จะส่งออกอากาศในย่านความถี่ VHF, UHF นั้น สามารถส่งกระจายเสียง หรือส่งข่าวสารได้ทั้งในระบบ AM และ FM

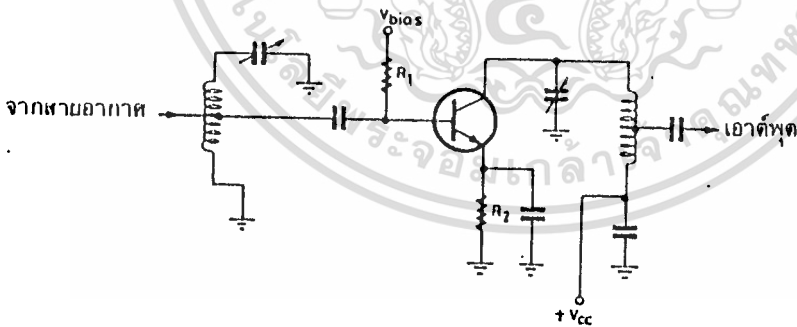
แต่ในย่านความถี่ต่ำกว่านี้แล้วจะส่งได้เฉพาะ AM เท่านั้น สำหรับเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียง (SOUND BROADCAST TRANSMITTER) ส่งกระจายเสียงเป็น AM

เครื่องส่งระบบ AM (AMPLITUDE-MODULATION TRANSMITTER) สามารถ
เขียน BLOCK DIAGRAM ได้ดังนี้

ผสม (MODULATED WAVE) จะป้อนไปยังภาคขยายกำลัง (POWER AMPLIFIER) .ให้มีกำลังสูงพอที่จะป้อนเข้าไปยังสายอากาศเพื่อแผ่อกอากาศต่อไป

2.3 วงจขยาย RF ที่นิยมใช้มีอยู่ 3 แบบคือ วงจขยายอิมิตเตอร์ร่วม วงจขยายเบสร่วมและวงจขยายคาสโคด (CASCODE) แต่ในกรณีของวงจที่ใช้ FET แทนทรานซิสเตอร์ วงจอิมิตเตอร์ร่วมก็จะเปลี่ยนเป็นซอสร่วม (COMMON SOURCE) และเบสร่วมก็จะเป็นเกตร่วม (COMMON GATE) ในรูปที่ 6 แสดงวงจขยายอิมิตเตอร์ร่วมหรือซอสร่วมเป็นวงจที่ใช้ทรานซิสเตอร์ซึ่งไบแอสให้ทำงานอยู่ในคลาส A โดยตัวต้านทาน R_1 และ R_2 มีวงจจูนทั้งด้านอินพุตและเอาต์พุตเพื่อขยายสัญญาณที่มีความถี่ในย่านความถี่เรโซแนนซ์ของวงจจูน (วงจรแทงค์) วงจขยาย RF ประเภทนี้ต้องมีการสะเทิน (NEUTRALIZE) เพื่อมิให้วงจขยายเกิดการออสซิลเลต (แทนที่จะทำงานเป็นวงจขยายกลับทำงานเป็นวงจรอสซิลเลเตอร์) การออสซิลเลตในที่นี้เกิดขึ้นเพราะว่ามี การป้อนกลับแบบบวกระหว่างขาอูปรกรมโดยการป้อนกลับแบบลบ (เพื่อให้หักล้างกับการป้อนกลับแบบบวก)

รูปที่ 6 แสดงวงจขยาย RF แบบอิมิตเตอร์ร่วม

2.4 วงจรอสซิลเลเตอร์ ทำหน้าที่กำเนิดสัญญาณความถี่สูง เพื่อใช้ในการทำงานร่วมกับวงจอื่น ๆ ภายในเครื่อง เช่น ในการมอดูเลต- การผสมคลื่นหรือมิกซ์รวมทั้งใช้เป็นสัญญาณอ้างอิงออสซิลเลเตอร์แต่ละวงจรต่างก็ มีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไปตามหน้าที่ในเครื่องวิทยุ การออสซิลเลตของวงจรอสซิลเลเตอร์อาศัยหลักการป้อนกลับไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบบวก วงจรที่เป็นตัวกำหนดความถี่อาจเป็นวงจรจูน IC หรือใช้คริสตอลก็ได้ ค่า Q ของวงจรมีค่าสูง ความถี่ที่วงจรจะตอบสนองก็จะมีค่าคงที่ไม่เปลี่ยน (SHIFT) ไปได้ง่าย สำหรับวงจร LC มีค่า Q น้อยกว่าคริสตอล ฉะนั้นเสถียรภาพทางความถี่ของวงจรคริสตอล-ตอบสนองดี จึงดีกว่าวงจรตอบสนองดีที่ใช้ LC ธรรมดา

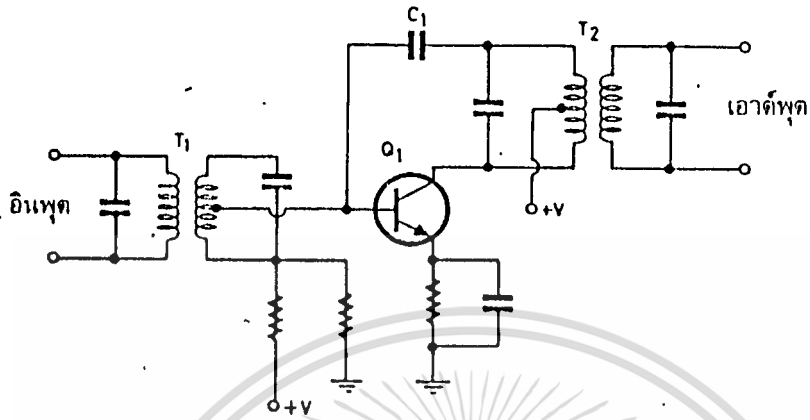
2.5 วงจรมิกเซอร์ แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแอคทีฟ (ACTIVE) ใช้ทรานซิสเตอร์หรือไอซีรวมทั้งอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ให้อัตราการขยาย (ในการผลคูณ) และประเภทพาสซีฟ (PASSIVE) ใช้ไดโอด ซึ่งไม่มีการขยายสัญญาณ

นอกจากนี้เราอาจแบ่งวงจรมิกเซอร์ได้เป็น 2 ประเภทคือ แบบสมดุลหรือแบบบาลานซ์ กับแบบไม่สมดุลหรืออับบาลานซ์ วงจรมิกเซอร์แบบสมดุลนี้ เราต่อวงจรให้เข้าอินพุตหรือเอาต์พุตของวงจรมิกเซอร์ไม่เกิดปฏิกิริยาซึ่งกันและกัน (สัญญาณไม่เล็ดลอดระหว่างเข้า) คุณสมบัตินี้เราเรียกว่า การแยกระหว่างเข้าหรือไอโซเลชัน (ISOLATION) คงจำได้ว่าเข้าอินพุตของวงจรมิกเซอร์มี 2 เข้าคือ สัญญาณ RF (หรือ IF)

2.6 วงจรรขยาย IF

วงจรรขยาย IF ก็คือวงจรรขยาย RF นั่นเอง แต่วงจร IF ทำงานที่ความถี่คงที่ (ไม่ต้องปรับความถี่อีก) ดูตัวอย่างวงจรในรูปที่ 7 ความแตกต่างของวงจร IF กับ RF ในที่นี้คือตรงที่ใช้หม้อแปลงดับเบิลจูน (DOUBLE TUNE) มีวงจรทำหน้าที่เป็นตัวป้องกันเพื่อสะเทินวงจรหรือหักล้าง (NEUTRALIZE) มิให้เกิดการตอบสนองขึ้น

เราสามารถออกแบบวงจรรขยาย IF โดยใช้ฟิลเตอร์ซิมแบนด์พาส (BPF) เพื่อให้ค่าซีเลกทีวิตีดีแทนที่จะใช้หม้อแปลงดับเบิลจูน เทคนิคอย่างนี้นิยมใช้ในเครื่องรับวิทยุสื่อสาร เพราะสัญญาณที่รับมีแบนด์วิดท์แคบ

รูปที่ 7 วงจรขยาย IF

2.7 วงจรขยายกำลัง RF ทำหน้าที่ขยายสัญญาณให้มีกำลัง (ส่ง) สูงเพื่อส่งออกอากาศ ในกรณีของสัญญาณ SSB การขยายสัญญาณจะต้องมีความเป็นลิเนียร์ วงจรขยายคลาส A จะให้อัตราขยายสูงและมีความเป็นลิเนียร์ที่ดี แต่มีประสิทธิภาพต่ำ นิยมใช้ในสเตจที่กำลังยังน้อย เช่น วงจรขับ (DRIVER) สำหรับสัญญาณที่มีกำลังมากขึ้น เรานิยมใช้วงจรขยายคลาส B เนื่องจากให้ประสิทธิภาพสูงกว่า ประสิทธิภาพของวงจรขยายคลาส C นั้นไม่สามารถนำมาใช้ขยายสัญญาณ SSB ได้ เพราะไม่มีความเป็นลิเนียร์ส่วนมากเราใช้วงจรขยายคลาส C ในการขยายสัญญาณ CW และ FM

ในรูปที่ 8 แสดงวงจรขยายจุนคลาส A ซึ่งใช้ในภาคขยายสัญญาณกำลังน้อย ในกรณีของวงจรขยายกำลังมากขึ้น เรานิยมใช้วงจรขยายที่ไม่มีจุน

รูปที่ ๘ วงจรขยายกำลังคลาส A

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.8 วงจร COUNTER

2.8.1 หลักการเบื้องต้นของลอจิกเกต

ในวงจรอิเล็กทรอนิกส์ทางตรรกวิทยา ค่าอินพุตและค่าเอาต์พุตที่ปรากฏนั้น จะอยู่ในรูปของระดับโวลต์เตจ และค่าจะปรากฏเป็นสองระดับ โดยทั่วไปแล้วระดับทั้งสองจะถูกแทนที่ด้วย 0 และ 1 ซึ่งค่าของ 0 และ 1 จะมีค่าที่โวลต์ก็แล้วแต่ วงจรหนึ่ง ค่า 1 อาจมีค่า +5 โวลต์ และ 0 มีค่า 0 โวลต์ก็ได้

สำหรับวงจรเบื้องต้นทางตรรกวิทยา เช่น AND, OR, NOT, NOR นั้น เราให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

AND : เป็นวงจรหลายอินพุต ที่ค่าของเอาต์พุตจะมีค่าเป็น 1 เมื่ออินพุตทั้งหมดเป็น 1 เท่านั้น นอกนั้นเอาต์พุตจะเป็น 0

OR : เป็นวงจรหลายอินพุตที่ค่าของเอาต์พุตจะมีค่าเป็น 1 เมื่ออินพุตตัวใดตัวหนึ่งหรือทั้งหมดมีค่าเป็น 1 นอกนั้นเอาต์พุตจะมีค่าเป็น 0

NOT : เป็นวงจรอินพุตเดียว ที่ค่าของเอาต์พุตจะมีค่าเป็น 1 เมื่ออินพุตมีค่าเป็น 0 และมีค่าเป็น 0 เมื่ออินพุตมีค่าเป็น 1

NAND : เป็นวงจรหลายอินพุตที่มีหลักการทำงาน เช่นเดียวกับ วงจร AND ที่ตามด้วยวงจร NOT

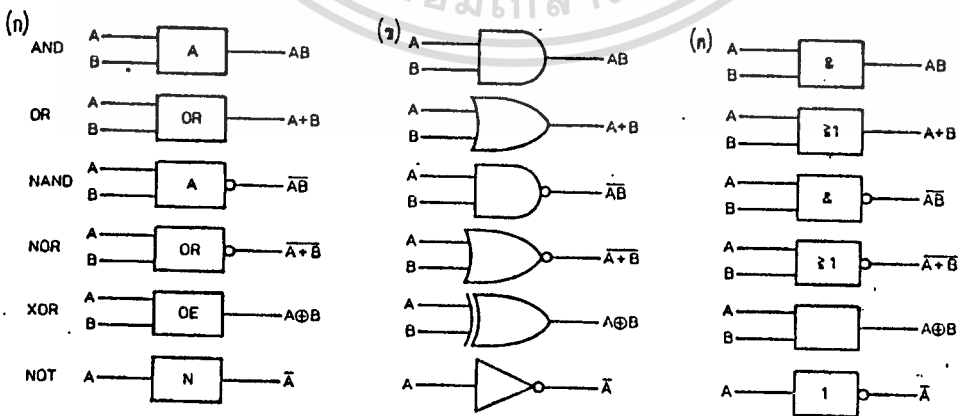
NOR : เป็นวงจรหลายอินพุตที่มีหลักการทำงาน เช่นเดียวกับ วงจร N

TRUTH TABLE : เป็นตารางที่ใช้เขียนแทนค่าระดับเอาต์พุตทางตรรกวิทยาสำหรับทุกค่า คอมบิเนชันของระดับอินพุตที่จะเป็นไปได้

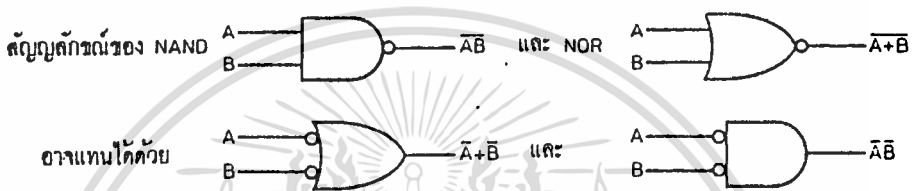
EXCLUSIVE-OR : เป็นวงจรที่ให้เอาต์พุตเป็น 1 เมื่ออินพุตที่เข้ามามีค่าต่างกัน และให้เอาต์พุตมีค่าเป็น 0 เมื่ออินพุตที่เข้ามาเป็น EXCLUSIVE-OR เป็นเกณฑ์ที่ใช้กันมากในการบวกเลขฐานสอง เพราะว่าระบบเลขฐานสองนั้น 1 บวก 1 เท่ากับ 0 ทศ 1 อาจเรียก EXCLUSIVE-OR ว่า Modulo-2 ADDER หรือ HALF ADDER

EXCLUSIVE-NOR : เป็นวงจรที่ให้เอาต์พุตเป็น 1 ต่อเมื่ออินพุตทั้งสองเท่ากัน มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า 1-bit Comparator

ในการเขียนวงจรลอจิกเพื่อแสดงฟังก์ชันสวิตชิง เราไม่นิยมเขียนด้วยวงจรทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่จะเขียนด้วยสัญลักษณ์ทางรูปภาพแทนลอจิกเกต IEEE (The Institute of Electrical and Electronics Engineers) ได้กำหนดมาตรฐานของสัญลักษณ์ได้ตามรูปที่ 9 มีอยู่ 3 แบบด้วยกัน

ในที่นี้จะเลือกใช้สัญลักษณ์แบบ (ข) ซึ่งเป็นแบบมาตรฐานของ MIL-STD (Military Standard) ด้วยนอกจากสัญลักษณ์ที่แสดงนี้การใช้ NOT หรือตัวเปลี่ยนค่า อาจใช้วงกลมเล็กๆ แทน NOT ได้ เช่น

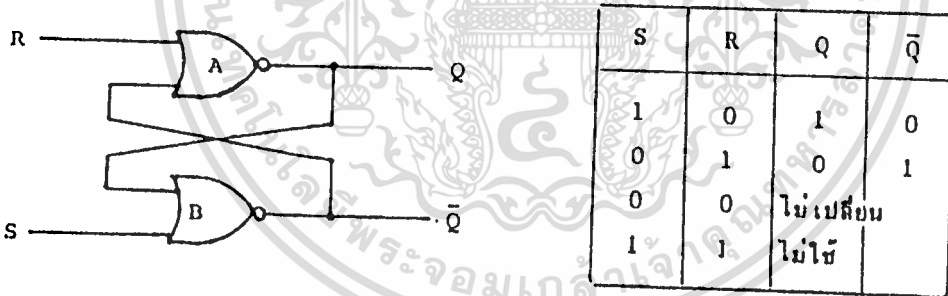
รูปที่ 10 สัญลักษณ์ของ NAND GATE และ NOR GATE

2.8.2 ฟลิป-ฟลอป

ฟลิป-ฟลอป (Flip-Flop) หรือ ไบสเทเบิล (Bistable) เป็นวงจรที่มีความสำคัญมากในระบบดิจิทัล สำหรับใช้เป็นวงจรจำชั่วคราว วงจรนับ วงจรแบ่งความถี่ และวงจรซิงโครไนซ์ เนื่องจากวงจรมีสถานะที่คงที่อยู่เพียง 2 สถานะ การทำงานจึงเปลี่ยนไปมาระหว่างสถานะที่คงที่ทั้งสองสถานะนี้ ในที่นี้จะกล่าวถึงวงจรฟลิป-ฟลอป ชนิดต่างๆ ซึ่งได้แก่วงจรฟลิป-ฟลอปแบบ RS, JK, D, T และฟลิป-ฟลอปแบบที่มีการควบคุมโดยสัญญาณ CLOCK

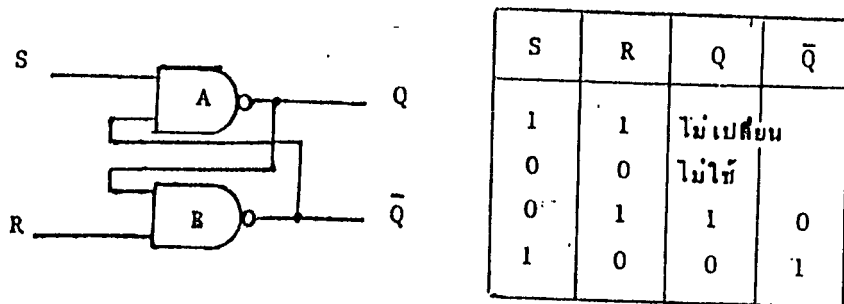
1 R-S Flip-Flop

R-S ฟลิป-ฟลอป มี 2 อินพุต เรียกว่า "เซต" (Set) และ "รีเซต (Reset)" มี 2 เอาต์พุต คือ Q และ $\bar{Q}$ เมื่อเซตอินพุตได้รับสัญญาณพัลส์ 1 และรีเซตอินพุตไม่ได้รับสัญญาณพัลส์คือจะเป็น 0 เอาต์พุต Q จะมีค่าเป็น 1 ในขณะที่เดียวกัน Q จะมีค่าเป็น 0 ในกรณีที่เซตอินพุตถูกเปลี่ยนจาก 1 เป็น 0 จะไม่มีผลกระทบต่อเงื่อนไขให้อาต์พุตเปลี่ยนแปลง แต่ถ้ารีเซตอินพุตได้เปลี่ยนจาก 0 เป็น 1 โดยการกระทำของพัลส์ที่ส่งมาให้แล้ว เอาต์พุตจะมีการเปลี่ยนสถานะ ซึ่งเรียกว่า "ฟลิป" คือเอาต์พุตจะเปลี่ยนจาก 1 เป็น 0 ในขณะเดียวกัน Q จะเปลี่ยนจาก 0 เป็น 1 ซึ่งวงจรจะคงอยู่ในสภาวะนี้ตลอดไป จนกว่าจะมีการป้อนสัญญาณ 1 ให้แก่เซตอีก โดยขณะนั้นรีเซตจะเป็น 0 แล้ว เอาต์พุตก็จะกลับไปสู่สภาวะเดิม ซึ่งเรียกว่า "ฟลอป" ดังแสดงในรูปที่ 11

รูปที่ 11 สัญญลักษณ์-การทำงานของ NOR RS FLIP-FLOP

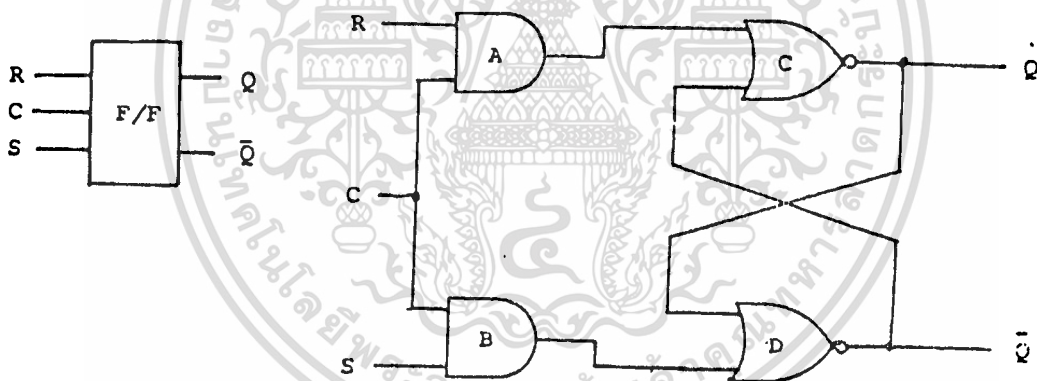
R-S ฟลิป-ฟลอป สามารถสร้างขึ้นมาได้โดยใช้ HAND เกทแทน NOR เกทได้ แต่ตารางการทำงานจะเปลี่ยนไปเล็กน้อย ดังแสดงในรูปต่อไปนี้

รูปที่ 12 สัญลักษณ์-การทำงานของ NAND RS FLIP-FLOP

2 CLOCK R-S Flip-Flop

ในรูปที่ 13 เป็นวงจรพื้นฐานของ CLOCK R-S ฟลิปฟลอป

C	S	R	Q	$\bar{Q}$
0	d	d	ไม่เปลี่ยน	
1	1	0	1	0
1	0	1	0	1
d	0	0	ไม่เปลี่ยน	
1	1	1	ไม่ใช่	

d : 0 หรือ 1

รูปที่ 13 การทำงานของ CLOCK R-S FLIP-FLOP

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

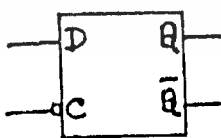
รูปที่ 13 สัญลักษณ์ ถ้าเซตอินพุทเป็นลอจิก 1 เอาต์พุทของเกท B จะกลายเป็น 1 หลังจาก Clock Line ได้รับ 1 และ 1 ที่ B จะถูกป้อนไปยังเซตอินพุทของเกท D ของ R-S ฟลิป-ฟลอป โดยตรง ด้วยเหตุผลนี้เอาต์พุท Q ก็จะเป็น 1

ถ้าเซตอินพุท S เป็น 0 และรีเซท R เป็น 1 เอาต์พุทของเกท A จะเป็น 1 เมื่อได้รับ Clock pulse 1 จะป้อนไปยังอินพุทของเกท C เป็นการรีเซท R-S ฟลิป-ฟลอป

ถ้าสังเกตจากตารางความจริงในรูปที่ 13 จะเห็นว่า ฟลิป-ฟลอป จะเปลี่ยนสถานะเมื่อมี Clock Pulse ปรากฏขึ้นมาเท่านั้น

3. D Type Flip-Flop

เป็นวงจรที่ดัดแปลงมาจาก Clock R-S ฟลิป-ฟลอป ให้เหลืออินพุทสำหรับป้อนอินพุทเพียงอันเดียว เมื่อได้รับสัญญาณอินพุทถ้าหากยังไม่มี Clock เข้ามา เอาต์พุทจะยังคงสถานะเดิมอยู่ก่อน แต่ถ้ามี Clock เข้ามาจะทำให้เอาต์พุทเปลี่ยนสถานะไปตามข้อมูลที่เข้ามา นั่นคือถ้าอินพุท D เป็น 1 เอาต์พุท Q ก็จะเป็น 1 ถ้าอินพุท Q ก็จะเป็น 0 สรุปการทำงานได้ดังตารางต่อไปนี้

สัญลักษณ์

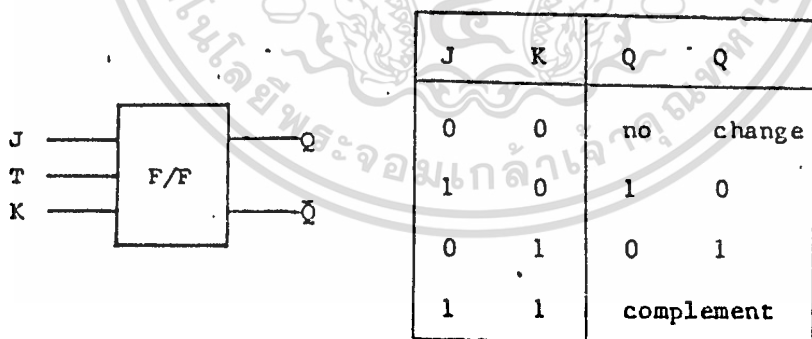
Q_n	D (input)	Q_{n+1}
0	0	0
0	1	1
1	0	0
1	1	1

รูปที่ 14 การทำงานของ D FLIP-FLOP

4 J-K Flip-Flop

เป็นฟลิป-ฟล็อปที่ใช้ประโยชน์มากที่สุดในจำนวนฟลิป-ฟล็อปทั้งหลาย ซึ่งมีลักษณะพิเศษที่ไม่เหมือน ฟลิป-ฟล็อป แบบอื่นก็คือ แต่ละสภาวะไม่ทำงานเหมือนแบบอื่น ซึ่งวงจรนี้ใช้กันอย่างกว้างขวางมากในวงลอจิก

J-K ฟลิป-ฟล็อป มี 2 อินพุต และ 2 เอาท์พุต เมื่อ 1 ถูกป้อนเข้าที่ J, 0 ถูกป้อนเข้าที่ K เอาท์พุต Q จะกลายเป็น 1 (Q กลายเป็น 0) ขณะที่ 1 ถูกป้อนเข้าที่ K, 0 ถูกป้อนเข้าที่ J จะทำให้ไบสเทเบิลเปลี่ยนสภาวะที่เอาท์พุต คือ Q กลายเป็น 1 และ Q เป็น 0 เมื่อ 1 ถูกป้อนเข้าที่ J และ K พร้อมกัน เอาท์พุตทั้งสองจะเป็น Complement ซึ่งกันและกัน คือ ถ้าเดิม Q เป็น 1 จะถูกเปลี่ยนเป็น 0 (ขณะที่เดียวกัน Q จะเปลี่ยนเป็น 1) และถ้าเดิม Q เป็น 0 จะถูกเปลี่ยนเป็น 1 (ขณะที่เดียวกัน Q จะเปลี่ยนเป็น 0) แต่อย่างไรก็ตามเอาท์พุตจะเปลี่ยนสถานะได้ก็ต่อเมื่อ T ต้องเป็น 1 ด้วยเสมอ สรุปการทำงานได้ดังตารางในรูปที่ 15

รูปที่ 15 การทำงานของ J-K FLIP-FLOP

J-K ฟลิป-ฟล็อป ที่เราพบบ่อยๆนั้น มักจะมี J อินพุตมากกว่าหนึ่ง และ K อินพุตมากกว่าหนึ่ง ในกรณีนี้ J อินพุตและ K อินพุตมีอย่างละหนึ่งวงจร จะต่อได้ดังรูปที่ 2.6

โดยดัดแปลงมาจาก R-S ฟลิป-ฟล็อป

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

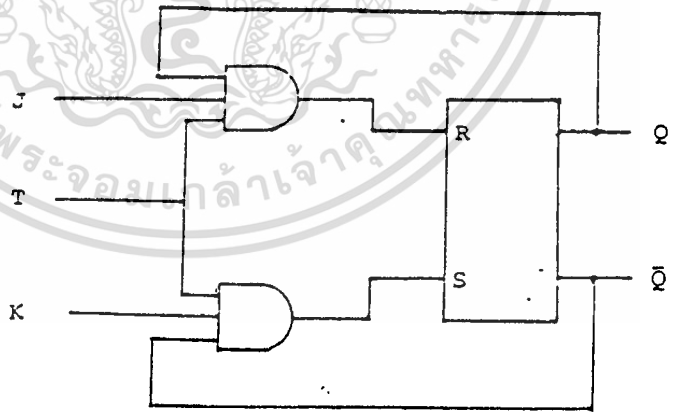
J-K ฟลิป-ฟลอป มีลักษณะแตกต่างจาก ฟลิป-ฟลอป อื่น ๆ ดังต่อไปนี้

1. Clock Pulse ไม่เป็นสาเหตุที่ทำให้ ฟลิป-ฟลอป เปลี่ยนสถานะถ้า J และ K อินพุตไม่มีสัญญาณเข้า
2. ถ้าทั้ง J และ K อินพุตมีสัญญาณมากระตุ้นแล้ว ฟลิป-ฟลอป จะเปลี่ยนสถานะไปที่ต่อเมื่อ Clock Pulse ตัวถัดไปถูกส่งเข้ามา
3. J และ K อินพุตจะถูกใช้ไปด้วยกันในการที่จะเซตฟลิป-ฟลอป ให้อยู่ในตำแหน่งเซต ในขณะที่ K และ T อินพุตจะเป็นตัวรีเซต

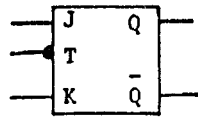
5 J-K MASTER/SLAVE FLIP-FLOP

ฟลิป-ฟลอป ชนิดนี้เป็นแบบพิเศษ คือข้อมูลที่ปรากฏที่ J และ K อินพุตจะเข้าไปยัง MASTER ก็ต่อเมื่อ T อินพุตเป็น 1 ดังรูปที่ 17

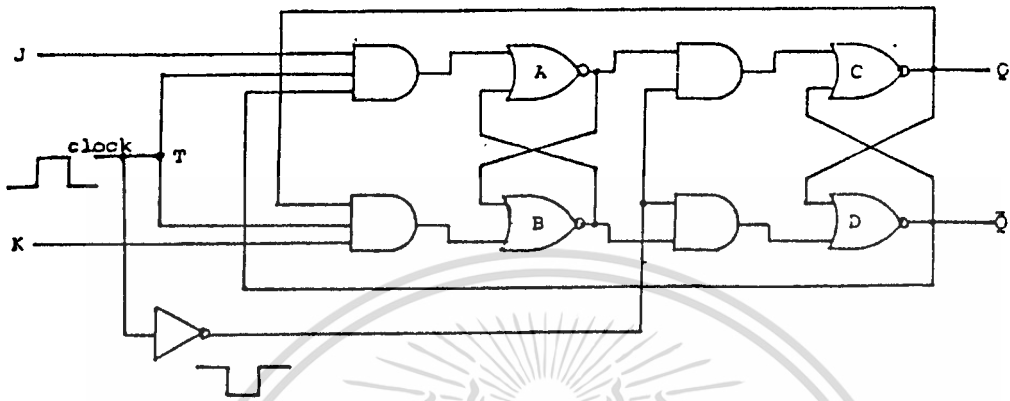
J	K	T	Q	$\bar{Q}$
0	0	0	1	0
0	0	1	no change	
0	1	0	no change	
0	1	1	0	1
1	0	0	no change	
1	0	1	1	0
1	1	0	no change	
1	1	1	0	1

รูปที่ 16 การทำงานของ J-K FLIP-FLOP

สัญลักษณ์

รูปที่ 17 การทำงานของ JK MASTER/SLAVE FLIP-FLOP

เมื่อ T อินพุตเป็น 0 อีก ข้อมูลจะถูกส่งจาก MASTER ไปยัง SLAVE แล้วจะไปปรากฏที่เอาต์พุตจากรูปที่ 17 จะกล่าวได้ว่าเกต A และ B จะเป็น MASTER ฟลิป-ฟลอป และเกต C และ D เป็น SLAVE, Q ซึ่งเป็นเอาต์พุตของ MASTER ฟลิป-ฟลอป ก็คือเอาต์พุตของเกต A สมมุติว่า J และ K อินพุตเป็น 1 เข้ามา เกตที่มีอินพุตต่ำกว่าจะรีเซต MASTER ฟลิป-ฟลอป ส่วน SLAVE ฟลิป-ฟลอป จะยังคงอยู่ในสภาวะ 1 トラบเท่าที่ Clock Pulse ยังเป็น 1 เพราะว่าตัว INVERTOR ที่อินพุตของ SALVE ฟลิป-ฟลอป เป็นตัวกีดขวางพัลส์ที่จะส่งมายัง ฟลิป-ฟลอป นี้ชั่วขณะหนึ่ง เมื่อ Clock อินพุตเป็น 0 เกตที่มีอินพุตต่ำกว่าของ SALVE ฟลิป-ฟลอป ก็จะมีความสามารถรีเซตต่อไป สรุปได้ว่า J-K MASTER/SLAVE ก็คือ J-K ฟลิป-ฟลอป ที่เอาต์พุตเปลี่ยนสภาวะก็ต่อเมื่อสัญญาณ Clock เปลี่ยนจาก 1 ไปเป็น 0 เท่านั้น

2.8.3 วงจรมับ (COUNTER)

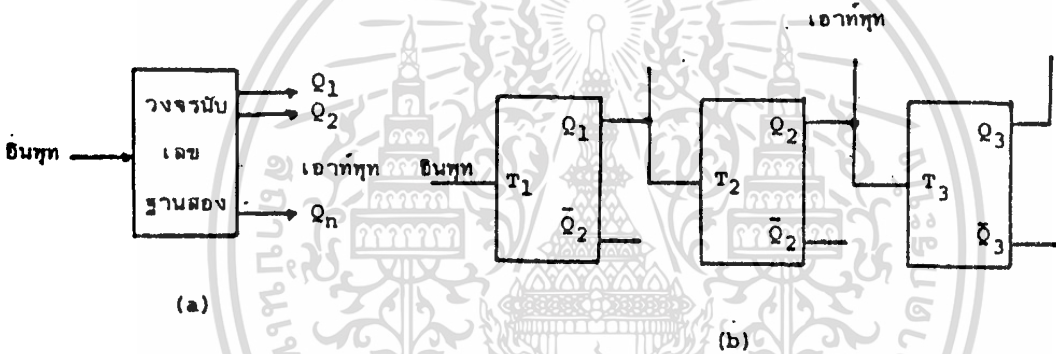
วงจร (COUNTER) เป็นวงจรมับพื้นฐานในการนำฟลิป-ฟลอป ไปใช้งานและเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
วงจรมับที่นิยมกันแพร่หลาย
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

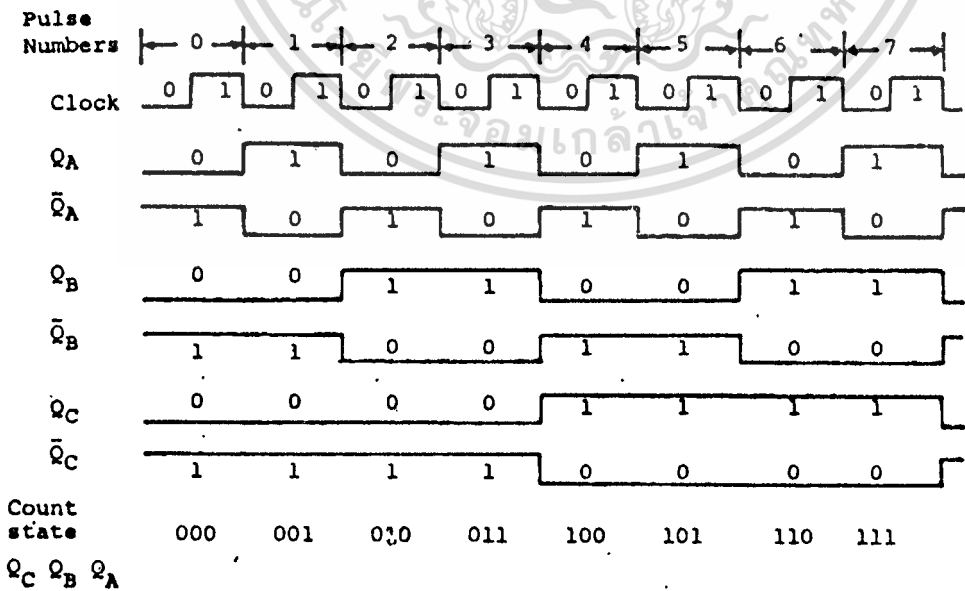
1. วงจรรนับเลขฐานสอง

เป็นวงจรรนับที่ใช้ับสัญญาณ ที่เข้ามาที่อินพุท ที่มีลักษณะการนับเป็นแบบเลขฐานสอง โดยการนำเอาที่พุทของ ฟลิป-ฟลอป มาประกอบกันเป็นเลขฐานสองที่แสดงถึงการนับค่าของการนับนี้ในทางวงจรเรียกว่า Counter State ตัวอย่างเช่น มีสัญญาณเข้ามาที่อินพุทของวงจรรนับเลขฐานสอง 3 ตัวโดยเริ่มต้นจากสถานะของวงจรรนับ = 0 ฉนั้นเมื่ออินพุททั้งสามตัวเข้ามาแล้ว วงจรจะต้องนับไปที่ 3 หรือ 11 ในเลขฐานสอง วงจรรนับเลขฐานสองแต่ละวงจรจะนับได้เท่าใดก็ขึ้นอยู่กับจำนวนฟลิป-ฟลอปที่มีอยู่ของวงจรรนั้น

บล็อกไดอะแกรมและตัวอย่างวงจรรนับเลขฐานสองแสดงในรูปที่ 18

รูปที่ 18 บล็อกไดอะแกรมของวงจรรนับเลขฐานสอง

รูปที่ 19 ไทมิ่งไดอะแกรมของวงจรรนับเลขฐานสอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในรูปที่ 19 แสดงถึงวงจรนับเลขฐานสองที่ประกอบด้วยฟลิป-ฟลอป แบบ T จำนวน 3 ตัว เอาท์พุทของวงจรมีค่า Q_2, Q_1, Q_0 ที่นำมาเขียนเรียงกันซึ่งจะ ได้รวม 3 บิต สัญญาณอินพุทที่ต้องการนับถูกป้อนเข้าที่ T_1 เอาท์พุทจากฟลิป-ฟลอปตัวแรก (Q_0) ถูกนำไปเป็นอินพุท (T_2) ของฟลิป-ฟลอปตัวที่สอง และเอาท์พุท (Q_1) ของตัวที่สอง ถูกนำไปเป็นอินพุทของฟลิป-ฟลอปตัวที่สาม

ในการศึกษาการทำงานของวงจรประเภทฟลิป-ฟลอปนั้น จำเป็นต้องทราบสถานะ เริ่มต้นก่อน ในวงจรมีที่เช่นเดียวกัน เราต้องทราบสถานะเริ่มต้นของวงจรมาก่อน โดยทั่วไปนั้นเรามักเริ่มต้นกันที่สถานะ 0 หรือ $Q_2, Q_1, Q_0 = 000$ ในวงจรมีเลขฐานสองรูป หรือที่เรียกว่า รีเซท (Reset) วงจรมีให้สถานะไปเป็น 000 แล้วจึงเริ่มป้อนอินพุทเข้ามา การรีเซทวงจรมีก็คือ รีเซทฟลิป-ฟลอปทุกตัวให้มีเอาท์พุทเป็น 0 หมดได้

$$Q_2, Q_1, Q_0 = 000$$

สมมติว่าสัญญาณที่เข้ามาคือสัญญาณคล็อก และวงจรฟลิป-ฟลอปทำงานในช่วงการเปลี่ยนแปลง จากบวกไปลบ (Negative-going) ของสัญญาณ เมื่อสัญญาณอินพุทตัวแรกเข้ามา ในช่วงของการเปลี่ยนจากบวกไปลบ ฟลิป-ฟลอปจะทำงาน ตามคุณสมบัติของฟลิป-ฟลอปแบบ T นั้น เมื่อวงจรทำงานจะทำให้ค่าเอาท์พุทมีค่าตรงกันข้ามกับค่าเดิม ฉะนั้น Q_0 จะเปลี่ยนจาก 0 ไปยัง 1 ค่า Q_1 นี้ต่อไปยัง T_2 แต่เนื่องจากเป็นการเปลี่ยนจาก 0 ไป 1 วงจรฟลิป-ฟลอป ตัวที่สองจะไม่ทำงาน เช่นเดียวกันสำหรับฟลิป-ฟลอปตัวที่สาม หลังจากสัญญาณอินพุทตัวแรก เข้ามาแล้วสถานะของวงจรมีจะเป็นดังนี้

$$Q_2, Q_1, Q_0 = 001$$

เมื่อสัญญาณอินพุตตัวที่สองเข้ามา ฟลิป-ฟลอปตัวแรกจะ เปลี่ยนสถานะอีกครั้ง หนึ่ง จาก 1 ไป 0 เป็นการเปลี่ยนไปในทางลบ ซึ่งจะทำให้ฟลิป-ฟลอปตัวที่สองทำงาน เปลี่ยนสถานะจาก 0 ไป 1 ส่วนฟลิป-ฟลอปตัวที่สามไม่ทำงาน ได้สถานะของวงจรมันคือ

$$Q_3 Q_2 Q_1 = 010$$

สำหรับสัญญาณอินพุตตัวที่สาม จะทำให้ฟลิป-ฟลอป ตัวแรกเปลี่ยนสถานะจาก 0 ไปเป็น 1 ส่วนฟลิป-ฟลอปตัวที่สอง, สาม และ สี่ ไม่ทำงาน คงมีสถานะ ฉะนั้นเราจะได้ สถานะของวงจรมัน

$$Q_3 Q_2 Q_1 = 011$$

สัญญาณอินพุตตัวที่สี่ ทำให้ฟลิป-ฟลอป 1 เปลี่ยนจาก 1 เป็น 0 ซึ่งทำให้ฟลิป-ฟลอป 2 เปลี่ยนสถานะจาก 1 เป็น 0 การเปลี่ยนสถานะของฟลิป-ฟลอป 2 ทำให้ฟลิป-ฟลอป 3 เปลี่ยน จาก 0 เป็น 1 เราจึงได้สถานะของวงจรมันคือ

$$Q_3 Q_2 Q_1 = 100$$

สัญญาณอินพุตตัวต่อไปที่เข้ามาจะทำให้สถานะของวงจรมันเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ จาก 100 เป็น 101 110 111 ตามลำดับ เมื่อบางวงจรอยู่ในสถานะ 111 และมีอินพุตเข้ามาอีก ฟลิป-ฟลอปทุกตัวจะ เปลี่ยนสถานะ ได้สถานะของวงจร

$$Q_3 Q_2 Q_1 = 000$$

จะเห็นว่า สถานะของวงจรมันกลับมายังจุดเริ่มต้น หากมีอินพุตเข้ามาอีก สถานะ ก็เปลี่ยนไปอีกโดยจะซ้ำกับตอนแรก และเพิ่มไปเรื่อย ๆ เราสรุปการ เปลี่ยนสถานะของวงจรมัน ตามสัญญาณอินพุตที่เข้ามาได้ดังตารางที่ 1.1

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัญญาณ อินพุท	สถานะของวงจร		
	Q_3	Q_2	Q_1
0	0	0	0
1	0	0	1
2	0	1	0
3	0	1	1
4	1	0	0
5	1	0	1
6	1	1	0
7	1	1	1

ตารางที่ 1 สถานะของวงจรมัลติเพลกซ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. วงจรนับโมด N

วงจรนับ N หมายถึงวงจรที่ให้เอาต์พุตที่มีความถี่เป็น $1/n$ ของสัญญาณอินพุต โดยที่รูปร่างหรือลักษณะของสัญญาณไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งเดียวกันก็ได้ แต่จะต้องซ้ำตัวมันเองด้วยอัตรา $1/n$ ของความถี่เดิม วงจรหารด้วย N หรือวงจรนับ N นั้นจะนับได้ = N เมื่อนับไปได้ N ครั้งแล้ว การทำงานจะกลับมาเริ่มต้นใหม่ ซึ่งวงจรนับที่มีสถานะการนับ N ตัวที่แตกต่างกัน เรามักเรียกว่า วงจรนับโมดูลัส N (MODULUS-N COUNTER) หรือวงจรนับโมด N (MOD-N COUNTER)

ตัวอย่างเช่น วงจรนับโมด-3 หากเราใช้ฟลิป-ฟลอป ตัวเดียวก็ไม่สามารถแทนสถานะได้ครบ เพราะฟลิป-ฟลอป 1 ตัวมี 2 สถานะ หากเราใช้ฟลิป-ฟลอป 2 ตัวก็จะแทนได้ 4 สถานะ หากเราใช้ฟลิปฟลอป 2 ตัว และตัดสถานะทิ้งเสีย 1 สถานะ เราก็จะได้สถานะวงจรถับโมด 3 เช่น ตัดสถานะ 11 ทิ้ง เราก็จะได้วงจรถับที่มีสถานะอื่นทั้งแทน 11 ก็ได้ แล้วแต่จะต้องการอย่างไรดังแสดงในตารางที่ 1.2

วิธีการ	A	B	C	D	E	F	G	H
สถานะ ของการนับ	00	00	00	00	00	00	00	00
	01	01	10	10	11	11	10	11
	10	11	11	01	01	10	11	10

ตารางที่ 2 สถานะการนับของวงจรถับโมด-3

วงจรในรูป 1.2 ซึ่งลักษณะการนับ 8 สถานะนั้นเราอาจเรียกว่า วงจรถับโมด 8 ก็ได้

หลักการในการออกแบบวงจรถับโมด N นั้น ขึ้นอยู่กับการตัดสถานะบางสถานะของวงจรถับทิ้งไปเพื่อให้เหลือจำนวนสถานะเท่ากับ N ตัวอย่างเช่น เมื่อต้องการสร้างวงจรถับโมด 6 นั้น การเริ่มต้นเราต้องเริ่มจากวงจรถับ 8 ที่สามารถนับได้ 8 เมื่อเรานำมาสร้างเป็นวงจรถับโมด 6 เราก็ต้องตัดสถานะของวงจรถับออกไป 2 สถานะ

ในตอนแรกของการออกแบบนั้น เราต้องหาจำนวนฟลิป-ฟลอปในวงจรถับนั้นไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก่อนว่าจะใช้ที่ตัว จากวงจรนับเลขฐานสองที่ต่อกันแบบอนุกรม n ตัวนั้นสามารถนับได้ $2n$ สถานะที่แตกต่างกัน เมื่อเราตัดสถานะบางสถานะทิ้งไปเราก็สามารถนำมาทำเป็นวงจรรนับโมด N ได้ เมื่อ $N < 2n$ เช่นถ้ามีจำนวนภาคน้อยไปหนึ่ง คือ $n-1$ ภาค เราก็ได้จำนวนของสถานะของการนับ = 2^{n-1} เราสามารถเขียนเป็นสมการได้ว่า ค่า N จะต้องอยู่ระหว่าง

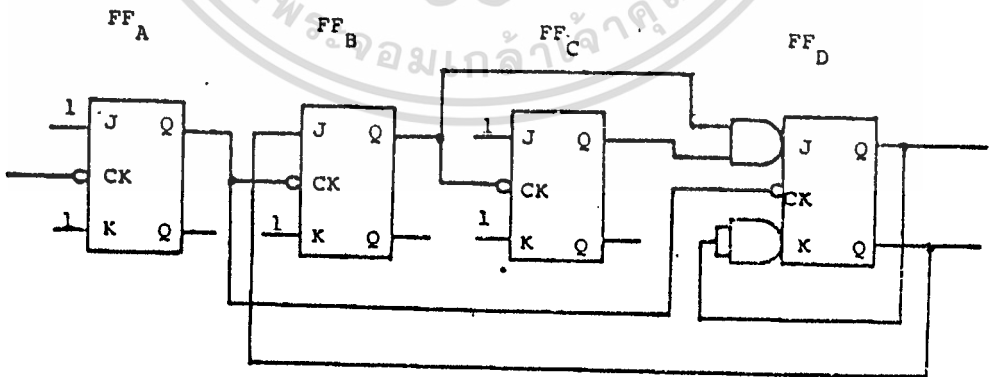
$$2n > N > 2^{n-1}$$

ซึ่งค่าของ n คือค่าพลิก-ฟลอป ที่ต้องใช้

3. วงจรรับสิบ (DECADE COUNTER)

วงจรรับสิบหรือวงจรรับโมด-10 ซึ่งมีสถานะของการนับ 10 สถานะ ในปัจจุบันนี้เรานิยมใช้วงจรรับสิบที่เริ่มจาก 0 และเพิ่มขึ้นไปแบบการเพิ่มของเลขฐานสอง จนถึง 9 (0000 ถึง 1001) และกลับมายัง 0 ใหม่ ซึ่งการทำงานจะข้ามสถานะไป 6 สถานะ

วิธีการในการทำให้วงจรรับเลขฐานสองมีขนาด 4 บิตนับข้ามสถานะของตัวเองให้เหลือเพียง 10 สถานะนั้นมีหลายวิธี แต่ที่จะกล่าวในที่นี้เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่มีอยู่ วงจรรับสิบแสดงในรูปที่ 20 ดังนี้

รูปที่ 20 บล็อกไดอะแกรมวงจรรับโมด-10

ในรูปที่ 20 เราใช้พลิก-ฟลอป สองชนิด คือ พลิก-ฟลอป JK และ พลิก-ฟลอป RS พลิก-ฟลอป A, B และ C คือพลิก-ฟลอป JK และพลิก-ฟลอป D คือพลิก-ฟลอป RS

พลิก-ฟลอป A นั้นถูกต่อให้ทำงานเหมือนพลิก-ฟลอป T พลิก-ฟลอป B ทำงานแบบ JK ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ถูกควบคุมด้วยฟลิป-ฟลอป D ถ้า $QD = 0$ แล้ว หลังจากมีพัลส์เข้ามา B จะมีค่าเอาต์พุต $Q = 0$ ถ้า $QD = 0$ ฟลิป-ฟลิป B จะทำงานแบบฟลิป-ฟลอป T ส่วนฟลิป-ฟลอป C ทำหน้าที่แบบฟลิป-ฟลอป T และฟลิป-ฟลอป D เป็นฟลิป-ฟลอป RS เมื่อขาอินพุต S ได้มาจากการ AND กันระหว่าง QB และ QC ส่วนขาอินพุต R นั้นถูกควบคุมโดยระดับของสัญญาณ QD การนับของวงจรนี้จะเป็นไปตามตารางที่ 20

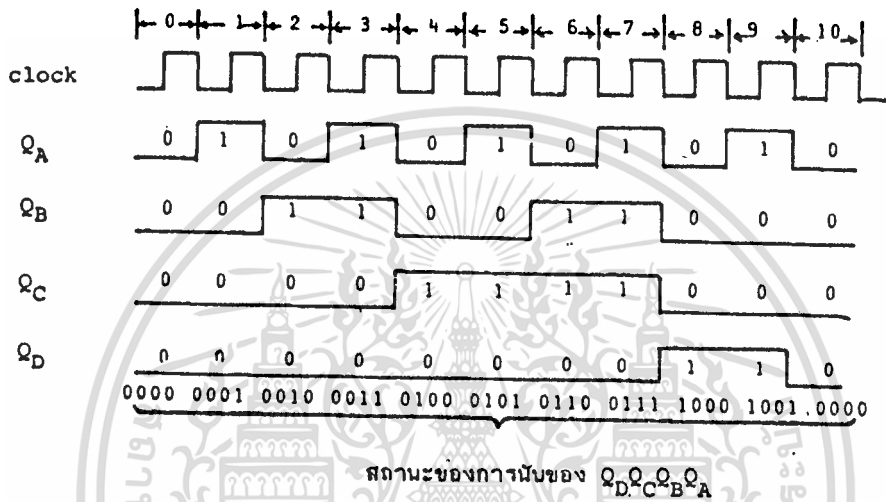
หากเราใช้ออสซิลโลสโคปจับคู่ที่เอาต์พุตของฟลิป-ฟลอป เมื่อเราบ่อนสัญญาณ คลื่นอินพุตติดต่อกันไปจะได้ดังรูปที่ 21

Clock Pulse	Q_A	J_B	K_B	Q_B	Q_C	S_{1D}	S_{2D}	S_D	R_D	Q_D	$\bar{Q}_D$		Count State $Q_D Q_C Q_B Q_A$
0	0			0	0					0	1		0000
1	1			0	0					0	1	Only FF A toggles	0001
2	0			1	0					0	1	FF A toggles FF B toggles when FF A goes from 1 to 0	0010
3	1			1	0					0	1	Only FF A toggles	0011
4	0			0	1					0	1	FFs A, B, and C toggle because of the 1 to 0 change	0100
5	1			0	1					0	1	Only FF A toggles	0101
6	0			1	1					0	1	FFs A and B toggle	0110
7	1			1	1					0	1	FF A toggles FF D cannot change until FF A goes from 1 to 0	0111
8	0			0	0					1	0	FFs A, B, and C toggle; FF D is forced as an RS FF to change its state	1000
9	1			0	0					1	0	Only FF A toggles	1001
10	0			0	0					0	1	FF A toggles 1 to 0 FF B cannot toggle The $J_B = 0, K_B = 1$ keeps FF B in the 0 state FF D, whose clock comes from Q_A , is forced into the 0 state ($S = 0, R = 1$) The counter is back to the 0000 state	0000

ตารางที่ 3 การทำงานของวงจรรนับสิบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 21 ไทมิงไดอะแกรมของวงจรนับสิบ

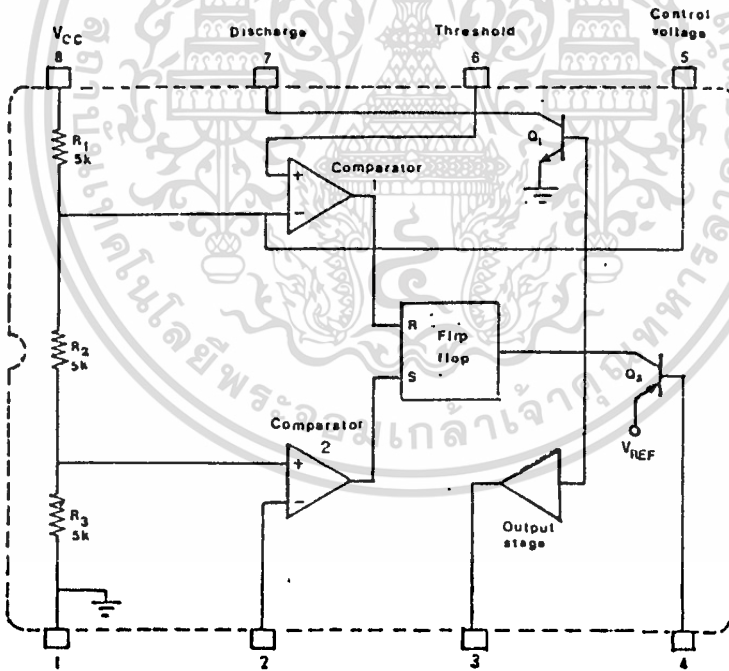
ในกรณีนี้ จะเห็นว่า มีสถานะที่เริ่มไม่ต้องการอยู่ 6 สถานะ คือสถานะ

1010, 1011, 1100, 1101, 1110, 1111

2.9 THE 555 IC TIMER

555 INTEGRATED CIRCUIT TIMER สามารถนำไปใช้งานในด้านต่างๆ ได้มากมายเป็นหมื่นเป็นแสน เช่น Monostable multivibrator, Astable multivibrator, Ramp generator, Sequential timer

รูปที่ 22 แสดงบล็อกไดอะแกรมของไอซี 555 การทำงานประกอบไปด้วย Potential dividing network R_1, R_2, R_3 Two transistor comparator 2 ชุด Set-reset flip-flop 1 ชุด มีเอาต์พุตเตตสำหรับ 555 Data chart ดังแสดงให้เห็นว่าวงจรจะทำงานได้อย่างดีที่ Supply ตั้งแต่ 5 โวลต์ ถึง 18 โวลต์ เมื่อสัญญาณอินพุต + เข้าที่ขั้ว Set ทำให้เอาต์พุตต่ำ และเมื่อมีอินพุต + เข้าที่ขั้ว Reset จะ มีเอาต์พุตสูง

รูปที่ 22 Functional block diagram

ลักษณะของ IC ทั้ง 2 แบบ IC 555 Timer

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Potential divider จะสร้าง Bias ให้แก่ขา Inverting input ของ comparator1 และสร้าง Different bias ให้แก่ขา Noninverting ของ Comparator2 ส่วนที่จะป้อนเข้าอินพุทของ Comparator อื่นจะใช้คือ Trigger และ Threshold จะป้อนเข้าทางขาที่ 2 และขาที่ 6 ตามลำดับ

ระดับของ Comparator output จะควบคุม Flip-Flop และ Flip-Flop output จะถูกส่งไปยัง Output Stage ของ NPN Transistor Q_1 เมื่อ Flip-Flop output สูง Q_1 จะได้รับ Bias ให้ ON ในกรณีนี้ทรานซิสเตอร์น่าจะ Discharge คาปาซิเตอร์ ซึ่งต่ออยู่ที่ขา 7 เช่นตัวอย่าง Q_{1OFF} เมื่อ Flip-Flop output ต่ำ Output stage จะสร้าง Low output resistance และเปลี่ยนระดับของ Output ของ Flip-Flop แรงเคลื่อนที่ขาที่ 3 จะต่ำ เมื่อ Flip-Flop Output สูง และเมื่อ Flip-Flop Output ต่ำแรงเคลื่อนที่ขา 3 จะมีระดับสูง Output stage อาจจะเป็น Sink หรือ Source ที่ขา 3 กระแสสูงสุดของ IC เป็น 200 mA.

ทรานซิสเตอร์ Q_2 เป็น PNP มี Emitter ต่อกับแรงเคลื่อนอ้างอิงภายใน V_{REF} IC ซึ่งปกติจะน้อยกว่า V_{CC} เสมอ ถ้า Reset ที่ขาที่ 4 ต่อกับ V_{CC} , Base-Emitter junction ของ Q_2 จะได้รับ Reverse Bias เป็นเหตุให้ทรานซิสเตอร์ยังคง OFF เมื่อขา 4 ถูกดึงแรงเคลื่อนให้ต่ำกว่า V_{REF} (เข้าใกล้ Ground) Q_2 จะสวิตช์ OFF จากนี้ทำให้ Q_1 ON เป็นเหตุให้ Output ที่ขา 3 ลดลงไปหาระดับ Ground และ Reset Flip-Flop ให้เป็น High Output Stage

วงจร MONOSTABLE MULTIVIBRATOR ใช้ IC 555

วงจร Monostable เบื้องต้นที่ใช้ IC 555 ดังแสดงในรูปที่ 2 แรงเคลื่อนจากแหล่งกำเนิดถูกต่อเข้าที่ขาที่ 5 ($+V_{CC}$) และที่ขา 1 (Ground) สัญญาณ Trigger ถูกป้อนเข้าที่ขา 2 โดยตรง คาปาซิเตอร์ C_A จะได้รับประจุจาก V_{CC} ผ่าน R_A Resistor เมื่อใช้ทรานซิสเตอร์ชนิด NPN เป็น Q_1 OFF ขาที่ 4 ถูกต่อให้กับ V_{CC} เพื่อ

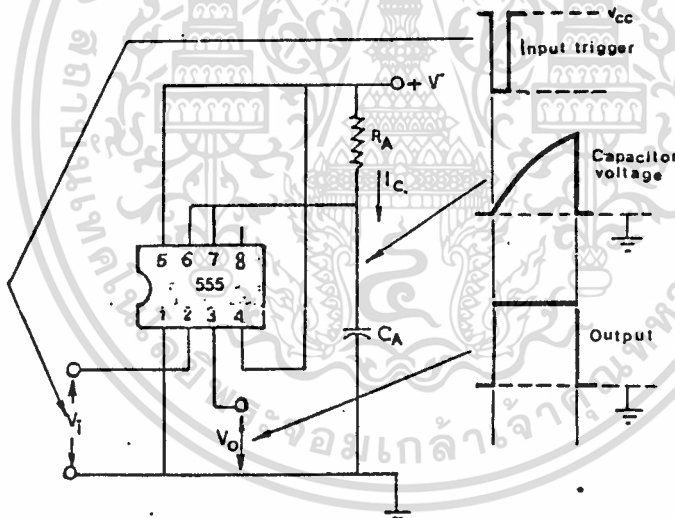
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งหากนำไปใช้

Output จะปรากฏที่ขา 3

การทำงานของ 555 Monostable อธิบายเป็นขั้นตอนไว้ดังนี้

ในระยะแรก

- ก. ขั้วที่ 2 สูง เพราะว่าระดับของ Trigger Source สูง
- ข. Output ของ Comparator 2 ต่ำ เพราะว่าขั้วที่ 2 สูง (Inverter input) และแรงเคลื่อนที่ Noninverting ของ Comparator คือ V_{R3} หาได้ดังนี้

รูปที่ 23 555 monostable multivibrator

$$V_{R3} = V_{cc} * \frac{R_3}{R_1 + R_2 + R_3} = \frac{1}{3} V_{cc}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. Output ของ Comparator1 ต่ำเพราะว่าขาที่ 6 ต่ำ (Noninverting Input) และ Inverting Input ของ Comparator จะเป็น $V_{(R2+R3)}$

$$V_{(R2+R3)} = V_{CC} * \frac{R2 + R3}{R1 + R2 + R3} = \frac{2}{3} V_{CC}$$

- ง. Output ของ Flip-Flop จะสูงในสภาวะ Reset
- จ. Q_1 ON เพราะขา Flip-Flop Output สูง
- ฉ. คาปาซิเตอร์ C_1 จะอยู่ในสภาวะคายประจุเพราะว่า Q_1 ON
- ช. ขาที่ 6 และ 7 มีระดับแรงเคลื่อนต่ำ เพราะคาปาซิเตอร์อยู่ในสภาวะคายประจุ
- ซ. แรงเคลื่อนเอาท์พุทที่ขาที่ 3 ต่ำ เพราะขา Flip-Flop Output สูง

ในระยที่มี Trigger

- ก. Trigger input เป็นเหตุให้ขาที่ 2 ต่ำลงกว่า V_{R3} Inverting input ของ Comparator 2 ถูกขับให้ต่ำกว่าระดับแรงเคลื่อนที่ Noninverting input
- ข. Output ของ Comparator 2 สูง เพราะมี Trigger input เข้ามา
- ค. Flip-Flop ถูกขับให้เข้าสู่สภาวะ Set (มีระดับ Output ต่ำ) โดยที่ Comparator 2 สูง
- ง. Q_1 OFF โดย Flip-Flop Output ต่ำ
- จ. Output ที่ขา 3 สูงเพราะขา Flip-Flop Output ต่ำ
- ฉ. ขณะที่ Q_1 OFF C_1 ซึ่งต่ออยู่ที่ขา 6 กับ 7 จะเริ่มต้นรับประจุอย่างไม่เป็นเชิงเส้นผ่าน R_1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. เมื่อ Trigger Input ที่ขา 2 สูง Comparator 2 Output จะต่ำอีก ทำให้ Flip-Flop คงสถานะ Set

สภาวะสุดท้าย

ก. Output ของ Comparator 1 ยังคงต่ำอยู่จนกระทั่งแรงเคลื่อนในคาปาซิเตอร์ ซึ่งต่ออยู่ที่ขา 6 มีค่าเท่ากับ $V_{(R2+R3)} = \frac{2}{3} V_{CC}$ แล้ว Output ของ

3

Comparator 1 จะสูงขึ้น

- ข. ฟลิป-ฟลอป ถูกขับให้เข้าสู่สภาวะ Reset โดยมี Comparator สูงและ Output ของมันจะสูงอีกครั้ง
- ค. Q_A สวิตช์ ON โดย High output จาก ฟลิป-ฟลอป
- ง. C_A จะคายประจุโดย Q_A และระดับแรงเคลื่อนที่ขาที่ 6 และ 7 ตกลง
- จ. แรงเคลื่อน Output ที่ขา 3 ต่ำลง เพราะว่า Output ของ ฟลิป-ฟลอป สูง
- ฉ. Output ของ Comparator 1 ต่ำ ทำให้แรงเคลื่อนที่ขาที่ 6 ตกลงต่ำกว่า $V_{(R2+R3)}$ ฟลิป-ฟลอป จะคงอยู่ในสภาวะ Reset
- ช. สภาวะสุดท้ายของ Monostable Multivibrator จะเป็นเดียวกับวาระแรกเริ่มของมันเอง วงจรจะกลับไปพร้อมที่จะรับการ Trig อีก

วงจร 555 Monostable ให้ Output Pulse ได้แต่ละครั้งจะต้องได้รับ Trigger ความกว้างของ Pulse ขึ้นอยู่กับค่าของ R_A และ C_A และยังขึ้นอยู่กับระดับแรงเคลื่อนภายในของวงจร 555

การออกแบบวงจร MONOSTABLE ที่ใช้ IC 555

การออกแบบวงจร Monostable ตั้งในรูปแบบที่ 2 ไม่มีอะไรเป็นพิเศษไปกว่าการเลือกค่า R_A และ C_A แรงเคลื่อนจากแหล่งจ่าย (V_{CC}) อาจจะใช้ได้ไม่จำกัดค่าจาก 4.5 V. ถึง 15 V. ไม่ว่าจะใช้ค่า V_{CC} ค่าใด $V_{TR1} = (1/3)V_{CC}$ และ $V_{(R2+R3)} = (2/3)V_{CC}$ ก็จะเป็นดังที่เห็นแล้วในตอนต้น เมื่อวงจรถูกกระตุ้น (Trig) C_A จะรับประจุเป็น $(2/3)V_{CC}$ แล้ววงจรก็จะกลับไปอยู่ในสภาวะเริ่มต้นใหม่ เวลาที่ใช้สำหรับให้ C_A รับประจุจนถึง $(2/3)V_{CC}$ จะเป็นตัวกำหนด Output Pulse Width เวลาที่ว่านี้สามารถคำนวณได้จากสมการ

$$t = RC \ln \frac{E - E_0}{E - e_c}$$

สำหรับวงจรในรูปแบบที่ 3

$$C = C_A \quad R = R_A \quad E = V_{CC} \quad E_0 = 0$$

และ e_c เป็นแรงเคลื่อนในคาปาซิเตอร์ตอนสุดท้าย

$$e_c = (2/3)V_{CC}$$

และนำมาหาค่าของเวลาได้ดังนี้

$$t = 1.1 C_A R_A$$

ตามปกติควรจะเลือกค่าของ C_A ให้ค่าต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อยังให้แน่ใจว่าให้คายประจุได้รวดเร็ว อย่างไรก็ตาม C_A จะต้องไม่เล็กจนเกิดผลกระทบกระเทือนจาก Stray capacitance ถ้า C_A เล็กมาก กระแสประจุก็จะน้อยตาม กระแสประจุน้อยได้ต่อเมื่อแรงเคลื่อนในคาปาซิเตอร์ มีระดับสูงสุด เมื่อ $e_c = (2/3) V_{CC}$ ขณะนี้แรงเคลื่อนชั่วขณะที่ตกคร่อม R_A จะเป็น

$$V_{RA} = V_{CC} - (2/3) V_{CC} = (1/3) V_{CC}$$

และกระแสประจุคาปาซิเตอร์คือ

$$I_{c(min)} = (1/3) V_{CC} / R_A$$

หรือ

$$R_A = \frac{V_{CC}}{3 I_{c(min)}}$$

ควรจะใช้ค่า $I_{c(min)}$ ให้สูงกว่ากระแส threshold I_{cH} มากๆ ซึ่งจะไหลไปยังขั้วที่ 6 เป็นที่เชื่อได้ว่ากระแส I_{cH} จะไม่เป็นตัวการทำให้ปริมาณของกระแส I_c ไกลจากคาปาซิเตอร์

ขั้นตอนการออกแบบบางจรมีดังนี้

1. หาค่าของ I_{cH} ของ IC 555 จาก Data chart
2. เลือกค่า $I_{c(min)}$ ที่มีค่ามากกว่า I_{cH} มากๆ
3. คำนวณค่า R_A ตามสมการที่ผ่านมา
4. คำนวณค่า R_A ตามสมการที่ผ่านมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่าง วงจร 555 Monostable มี Output Pulse width 1 ms.

ใช้แรงเคลื่อนจากแหล่งจ่าย $V_{CC} = 15 \text{ V}$.

วิธีทำ หาค่ากระแส I_{CH} จาก Data chart 555 $I_{CH} = 0.25 \text{ A}$.

$$I_{C(min)} \gg I_{CH}$$

กำหนดให้กระแส

$$\begin{aligned} I_{C(min)} &= 1000 * I_{CH} \\ &= 1000 * 0.25 \text{ A} \\ &= 250 \text{ A} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} R_A &= \frac{V_{CC}}{3 I_{C(min)}} \\ &= \frac{15 \text{ V}}{3 * 250 \text{ A}} \end{aligned}$$

= 20 Kohm ใช้ค่าตามมาตรฐาน 22 Kohm

$$\begin{aligned} C_A &= \frac{1.1 R_A}{t} \\ &= \frac{1.1 * 22 \text{ Kohm}}{1 \text{ ms}} \end{aligned}$$

= 0.04 F ใช้ค่าตามมาตรฐาน 0.039 F

2.10 IC DTMF DECODER

- ใช้ถอดรหัสความถี่ ของโทรศัพท์ชนิดกดปุ่ม (DTMF) ให้เป็นตัวเลข BCD ขนาด 4 BIT โดยใช้งานร่วมกับ X'TA1 3.579 Mhz เท่านั้น
MT.8870 IC. ถอดรหัสความถี่ โทรศัพท์ (INTEGRATED DTMF RECEIVER)

ก่อนอื่นให้ความหมายคำว่าถอดรหัสความถี่โทรศัพท์ อันหมายถึงการแปลงสัญญาณความถี่ซึ่งเกิดจากการกดปุ่มตัวเลขของโทรศัพท์ชนิดกดปุ่ม (ชนิด Tone หรือ DTMF) ให้เป็นระบบตัวเลขทางดิจิทัล ซึ่งไอซี MT8870 ใช้แปลงความถี่โทรศัพท์ให้เป็นเลขฐานสองขนาด 4 บิต

ในยุคนั้น การออกแบบวงจรถอดรหัสความถี่ของโทรศัพท์ มักใช้ไอซีจำพวกเฟลลิ่งกลุ๊ป ซึ่งสร้างปัญหาสารพัด ไม่ว่าจะเรื่องของความถี่ที่เปลี่ยนแปลงไป การปรับแต่งวงจรขนาดของวงจรที่ใหญ่ เพราะต้องใช้ไอซีจำนวนมาก

คุณสมบัติ MT8870

เป็นตัวรับและถอดรหัสความถี่ (DTMF receiver)

กินไฟน้อย ใช้ไฟเลี้ยงระดับเดียวกับ TTL

สามารถตั้งอัตราขยายภายในตัวไอซีได้

สามารถปรับการ์ดไทม์ (Guardtime) ได้

เป็นไอซีคุณภาพสูง

โครงสร้างของ MT8870

โครงสร้างภายในของ MT8870 ประกอบไปด้วยวงจรกรองความถี่และวงจรถอดรหัสฟังก์ชันทางดิจิทัล เป็นไอซีที่สร้างโดยใช้เทคโนโลยี 1SO^2 -CMOS ในส่วนของวงจรกรองความถี่ใช้เทคนิคของสวิทช์คาปาซิเตอร์ฟิลเตอร์ สำหรับกรองความถี่สูงและต่ำ ส่วนวงจรถอดรหัสใช้เทคนิคการนับทางดิจิทัลเพื่อตรวจจับและถอดรหัสทั้ง 16 ความถี่ออก

เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอาไปใช้

ซึ่งสามารถปรับอัตราขยายได้โดยต่ออุปกรณ์ภายนอกเอาต์พุตเป็นวงจรถ่าย 3 สถานะ รูปที่ 24 แสดงขาของ MT8870 และรูปที่ 25 แสดงโครงสร้างภายในของ MT8870

ฟังก์ชันการทำงานภายใน MT8870

ภายใน MT8870 ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วน คือ

ภาคกรองความถี่ (filter section)

ภาคถอดรหัส (decoder section)

ภาคตรวจสอบสัญญาณ (steering circuit)

ภาคขยายสัญญาณความแตกต่าง (differential input)

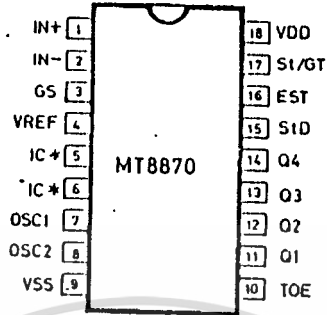
ภาคกำเนิดความถี่ (oscillator)

ภาคกรองสัญญาณความถี่

ในส่วนนี้จะแยกสัญญาณ DTMF ที่เข้ามาออกเป็น 2 กลุ่มความถี่ คือ ช่วงความถี่สูงและช่วงความถี่ต่ำ โดยใช้วงจรถ่ายแถบความถี่อันดับ 6 ชนิด สวิตซ์คาปาซิเตอร์ (six-order switched capacitor band pass filter) ซึ่งความถี่ที่แยกได้มี 2 ช่วง คือ ช่วงความถี่สูงและช่วงความถี่ต่ำ

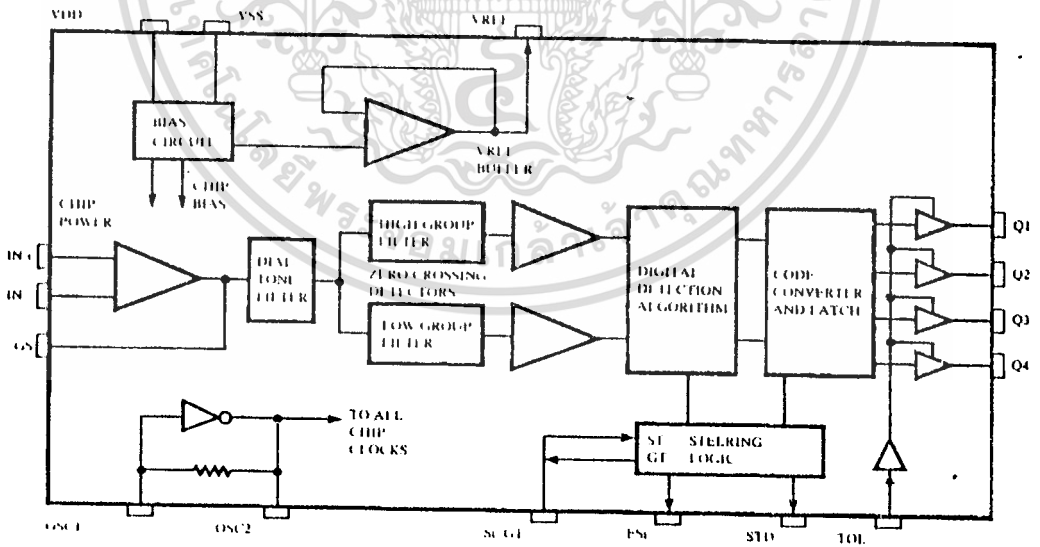
ภาคถอดรหัส

ความถี่ DTMF ที่ถูกกรองเรียบร้อยแล้วจะผ่านเข้าวงจรถอดรหัสความถี่ออกเป็นตัวเลข โดยใช้เทคนิคการนับแบบดิจิทัล และมีการตรวจสอบความถี่ที่เข้ามาว่าเป็นความถี่มาตรฐาน DTMF หรือไม่ เพื่อป้องกันความถี่อื่นเข้ามาผสมเมื่อตรวจสอบว่าความถี่นั้นถูกต้อง สัญญาณที่ขา EST (early steering) ก็จะถูกตีพิมพ์สำหรับค่าที่ถอดรหัสได้จากความถี่ต่าง ๆ นั้น แสดงรูปที่ 26

• ต่อกับ VSS
 MT8870DE 18 PIN PLASTIC
 MT8870DC 18 PIN CERDIP

รูปที่ 24 รายละเอียดขาของไอซี MT 8870

รูปที่ 25 โครงสร้างภายในของไอซี MT 8870

F _{low}	F _{high}	NO	TOE	Q ₄	Q ₃	Q ₂	Q ₁
697	1209	1	H	0	0	0	1
697	1336	2	H	0	0	1	0
697	1477	3	H	0	0	1	1
770	1209	4	H	0	1	0	0
770	1336	5	H	0	1	0	1
770	1477	6	H	0	1	1	0
852	1209	7	H	0	1	1	1
852	1336	8	H	1	0	0	0
852	1477	9	H	1	0	0	1
941	1336	0	H	1	0	1	0
941	1209	*	H	1	0	1	1
941	1477	#	H	1	1	0	0
697	1633	A	H	1	1	0	1
770	1633	B	H	1	1	1	0
852	1633	C	H	1	1	1	1
941	1633	D	H	0	0	0	0
-	-	ANY	L	Z	Z	Z	Z

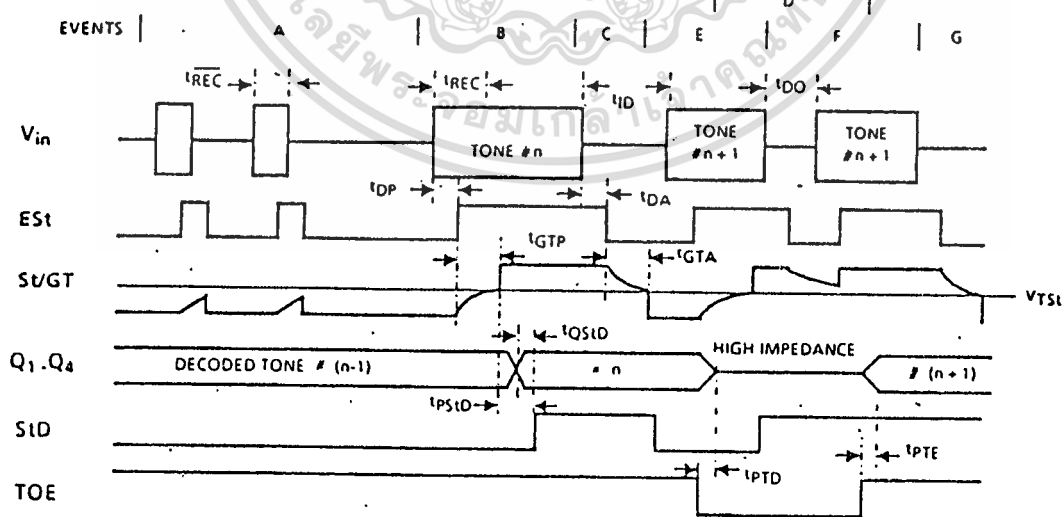
รูปที่ 26 ตารางการทำงานของไอที MT 8870

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคตรวจสอบสัญญาณ

ก่อนที่จะมีการถอดรหัสความถี่ออกไปที่เอ็ดท์พุท จะมีการตรวจสอบช่วงความถี่ที่เข้ามาว่ามีระยะเวลาตามที่กำหนดหรือไม่ โดยสังเกตจากระยะเวลาการกดปุ่มโทรศัพท์ ซึ่งต้องกดปุ่มให้มีความถี่ออกมาเป็นช่วงเวลาพอสมควรมิฉะนั้นวงจรส่วนนี้จะไม่รับ โดยถือว่าคุณาณนั้นไม่ถูกต้อง ส่วนช่วงเวลายาวเท่าใดสามารถตั้งได้โดยใช้ RC ต่อภายนอก สัญญาณที่ขา EST จะเป็น "High" นานใกล้เคียงกับระยะเวลาที่มีความถี่ DTMF เข้ามา เมื่อขา EST เป็น "High" ทำให้ V_C สูงขึ้นตัวเก็บประจุ C จะคายประจุทำให้แรงดัน V_C สูงขึ้นจนถึงค่าเทรชโฮลด์ วงจรถอดรหัสจึงจะถอดรหัสออกเป็นตัวเลขขนาด 4 บิต รายละเอียดการทำงานขอให้ดูจากแผนภูมิเวลาหรือไทมิ่งไดอะแกรม (timing diagram) ในรูปที่ 27 จะเข้าใจได้ง่ายกว่า

ขั้นตอนการทำงาน

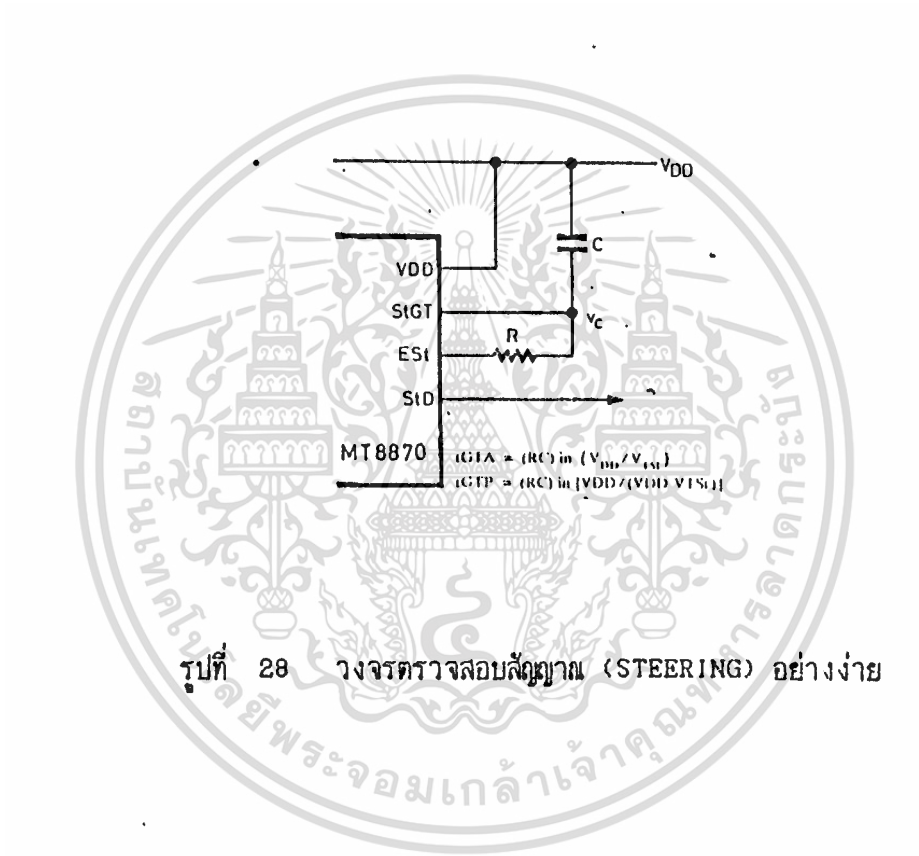
อธิบายขั้นตอนการทำงาน

- A - ตรวจพบความถี่เข้ามา แต่คาบเวลาไม่ถูกต้อง เอาต์พุตไม่เปลี่ยน
- B - ความถี่ # n ถูกตรวจพบและมีคาบเวลาที่ถูกต้อง ความถี่ที่ถูกกอดครหัส และแลตซ์ไว้ที่เอาต์พุต
- C - จบความถี่ # n ช่วงห่างถูกต้อง เอาต์พุตยังคงแลตซ์อยู่จนกว่าจะได้รับ ความถี่ที่ถูกต้องใหม่
- D - เอาต์พุตเปลี่ยนเป็นไฮอิมพีแดนซ์
- E - ความถี่ # $n + 1$ ถูกตรวจพบ คาบเวลาถูกต้องความถี่ที่ถูกกอดครหัสและแลตซ์ไว้
- F - ความถี่ # $n + 1$ หายไป ช่วงห่างไม่ถูกต้องเอาต์พุตยังคงแลตซ์อยู่
- C - จบความถี่ # $n + 1$ ช่วงห่างถูกต้อง เอาต์พุตยังคงแลตซ์อยู่จนถึงความถี่ใหม่ที่ถูกต้อง

- วงจร STEERING จะทำงานตรงกันข้าม เพื่อให้ได้ช่วงหยุด ระหว่างสัญญาณ INTER DIGIT ถูกต้อง ดังนั้นเป็นการติรากับว่า เป็นการตัดสัญญาณที่สิ้นเกินไป เพื่อเป็นการพิจารณาว่า สัญญาณถูกต้อง ตัว IC MT 8870 นี้จะมีช่วงผิดพลาดในการขาดหายของสัญญาณ (drop out) สั้นด้วยเพื่อที่จะพิจารณาช่วงหยุดที่ถูกต้องของสัญญาณประโยชน์อันนี้รวมกับความสามารถในการเลือก STEERING TIME CONSTANT ภายนอก จะทำให้ผู้ออกแบบเลือกคุณสมบัติในการใช้งานได้มากมายหลายแบบ .

GARD TIME ADJUSTMENT

สำหรับคำว่าการ์ดไทม์ (gardtime) นั้นหมายถึง ช่วงคาบเวลาของความถี่ที่เข้ามา ซึ่งจะต้องนานเท่ากับหรือมากกว่าช่วงเวลาที่เรที่ตั้งไว้ จึงจะได้รับการยอมรับว่า สัญญาณความถี่นั้นถูกต้องหรือพูดได้ว่าเวลาที่เรที่ตั้งไว้โดย RC ก็คือการ์ดไทม์นั่นเอง เมื่อสัญญาณความถี่ เข้ามานานเท่ากับหรือมากกว่าเวลาที่ตั้งไว้จึงจะสามารถแปลง เป็นตัวเลขได้ ถ้าสัญญาณความถี่ เข้ามาสั้นกว่าก็จะไม่มีการกอดครหัสเป็นตัวเลขออกไป การตั้งเวลาและ

วงจร STEERING ง่าย ๆ แสดงดังรูปที่ 28 ซึ่งเป็นการประยุกต์ ใช้งาน ค่าของ ส่วนอุปกรณ์ จะถูกเลือกตามสูตรต่อไปนี้

$$TREC = TDP + TGTP$$

$$TID = TDA + TGTA$$

- โดย
- t_{REC} - คาบเวลาสิ้นสุดที่ต้องการ เพื่อแสดงว่าสัญญาณถูกต้อง
  - t_{ID} - เวลาสิ้นสุดระหว่างสัญญาณ DTMF ที่ถูกต้อง 2 สัญญาณ
  - t_{DO} - เวลารอดที่ยอมให้สัญญาณหายไปได้ในคาบเวลาความถี่ที่ถูกต้อง
  - t_{DP} - เวลาที่ใช้ในการตรวจพบสัญญาณความถี่ DTMF ที่ถูกต้อง
  - t_{DA} - เวลาที่ใช้ในการตรวจการหายไปของสัญญาณความถี่ DTMF ที่ถูกต้อง
  - t_{GTP} - การ์ดไทม์ของการปรากฏความถี่ DTMF ที่ถูกต้อง
  - t_{GTA} - การ์ดไทม์ของการหายไปของความถี่ DTMF

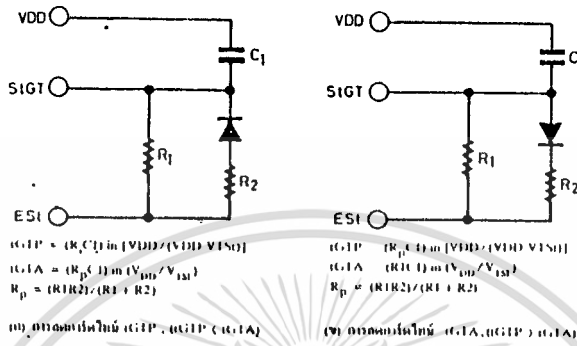
ค่าของ t_{DP} เป็นค่า PARAMETER ของตัว IC เอง (ดูได้จากตาราง Specification) และค่า t_{REC} เป็นค่าช่วงเวลาดำสุด ที่ตัว IC จะทำการ decode คู่ TONE ได้ค่าของ $C = .1\mu F$ นี้ เป็นค่าที่ใช้ใช้ในการใช้งานทั่ว ๆ ไป

การออกแบบวงจร STEERING มีให้เลือกแตกต่างกันหลายแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ลักษณะของสัญญาณ TONE ที่ตัว IC จะทำการ DECODE โดยจะสามารถเลือกช่วงเวลา guard TIME ได้อย่างอิสระ สำหรับช่วงสัญญาณที่ปรากฏ (TGTP) และช่วงสัญญาณหายไป (TGTA) ซึ่งค่าทั้ง 2 นี้ เป็น SPEC สำคัญของการทำงานของ IC ซึ่งจะทำให้เกิดการ decode หรือไม่ DECODE ต่อช่วงสัญญาณที่เข้ามา การปรับ GUARD TIME ผู้ออกแบบจะเป็นคนกำหนด PARAMETER ต่าง ๆ ตามสภาวะของสัญญาณตัวอย่างเช่น สัญญาณที่เข้ามามี สัญญาณอื่นปนเข้ามา (Talk off) การออกแบบให้ t_{REC} มาก ๆ จะป้องกัน Talk off ได้ เพราะว่าช่วงเวลา t_{REC} มาก ๆ จะลดโอกาสที่จะเป็นไปได้ ของ tone แปลกปลอมที่เกิดจากสัญญาณเสียงพูด ในทางกลับกัน ถ้าออกแบบให้ t_{REC} สั้น ๆ กับ TDO (Interdigit Pause = 20 ms) นาน ๆ จะเหมาะสำหรับสัญญาณที่มี Noise กวนอย่าง

มาก ซึ่งในการออกแบบใช้งานในโครงการนี้ก็ใช้ t_{REC} สั้น ๆ สูตรในการคำนวณแสดงในรูปที่ 29

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาดูเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่ไปขอประโชชนดำเนินการ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 29 แสดงวงจรตรวจสอบสัญญาณที่ใช้งานจริง

จากสูตร การลด guard TIME; $TGTP < TGTA$ โดย $TGTP = (R_1 C_1) \ln [VDD - VTST]$

กำหนด $R_1 = 300k$, $VDD = 5 \text{ VOLT}$ $VTST$ ใน SPEC กำหนด = 2.2 VOLT .

$$TGTP = (300 \times 10^3 \times .1 \times 10^{-6}) \ln [5 / (5 - 2.2)]$$

$$= .03 \times \ln 1.7857$$

$$= \underline{17.39 \text{ ms}}$$

$$TGTA = (R_2 C_1) \ln (VDD / VTST)$$

$$R_p = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} \quad \text{กำหนด } R_2 = 300k$$

$$(R_1 + R_2)$$

$$R_p = \frac{300 \times 10^3 \times 300 \times 10^3}{(300 \times 10^3 + 300 \times 10^3)} = 150 \text{ k}$$

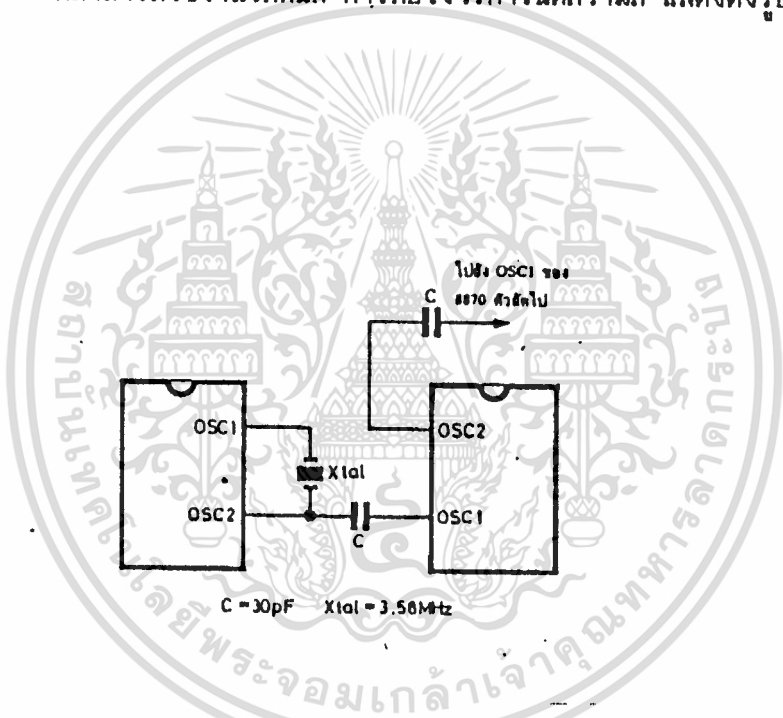
$$(300 \times 10^3 + 300 \times 10^3)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

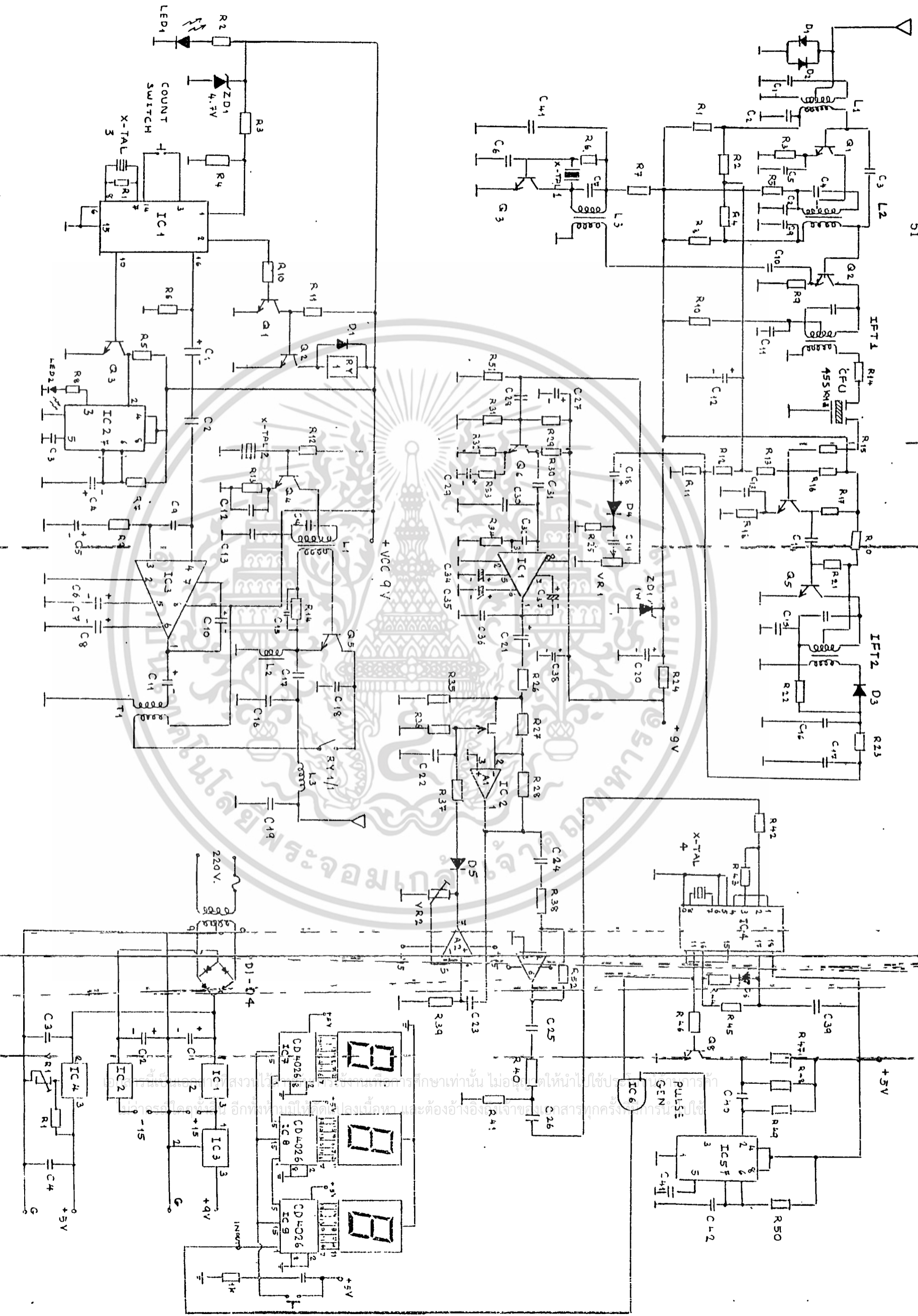
$$\begin{aligned}
 TGTA &= (150 \times 10^3 \times 1.1 \times 10^0) \ln(5/2.2) \\
 &= .015 \times 0.8209 \\
 &= \underline{12.31 \text{ ms}}
 \end{aligned}$$

ภาคกำเนิดความถี่

ในภาคนี้ ภายใน IC จะมีวงจร เวลา อยู่ภายในเพียงแต่ต่อแร่ X'TAL ขนาด 3.58 MHz ก็สามารถใช้งานได้ทันที การต่อวงจรกำเนิดความถี่ แสดงดังรูปที่ 30

รูปที่ 30 การต่อวงจรผลิตความถี่

รูปที่ 31 เครื่องวัดระยะทางแบบรีโมท CONTROL REMOTE COUNTER

บทที่ 3

การทำงานจาก เซอร์คิต ไดอะแกรม รูปที่ 31 จะอธิบายการทำงานเป็นภาคๆได้ดังต่อไปนี้

- ภาค DTMF GENERATOR
- ภาค XMT SWITCH
- ภาค TIMER
- ภาค TX (RF AMP, MOD, CARRIER OSC, AF AMP)
- ภาค RX (RF AMP, MIXER, OSC, IF AMP, DETECT, AF AMP)
- ภาค AVC.
- ภาค DECODE DTMF.
- ภาค PULSE GENERATOR
- ภาค COUNTER

3.1 การทำงานภาค DTMF GENERATOR.

ส่วนที่เป็นหัวใจ ของภาคนี้ คือ ไอซี 1 เบอร์ UM 9559 หรือเบอร์ TCM 5087 ไอซี 1 จะผลิตสัญญาณ DTMF ออกมา เมื่อต่อขาโรว์ กับคอลัมน์ของ ไอซี เข้าด้วยกัน จากเซอร์คิต จะต่อโรว์ 1 (ขา 14) กับคอลัมน์ 1 (ขา 3) ไปยัง COUNT SWITCH ดังรูปที่ 32 เมื่อจะทำการนับ ก็กด COUNT SWITCH DTMF ออกมาทางขา 16 (TONE OUT) ไอซี 1 นี้จะมีขา โรว์ 1 ถึง โรว์ 4 คอลัมน์ 1 ถึง คอลัมน์ 4 มีความถี่ประจำจุดกำหนดไว้เป็นมาตรฐานดังนี้ (หน่วยเป็น HZ)

ROW 1 = 697	COLUMN 1 = 1209
ROW 2 = 770	COLUMN 2 = 1339
ROW 3 = 852	COLUMN 3 = 1477
ROW 4 = 941	COLUMN 4 = 1633

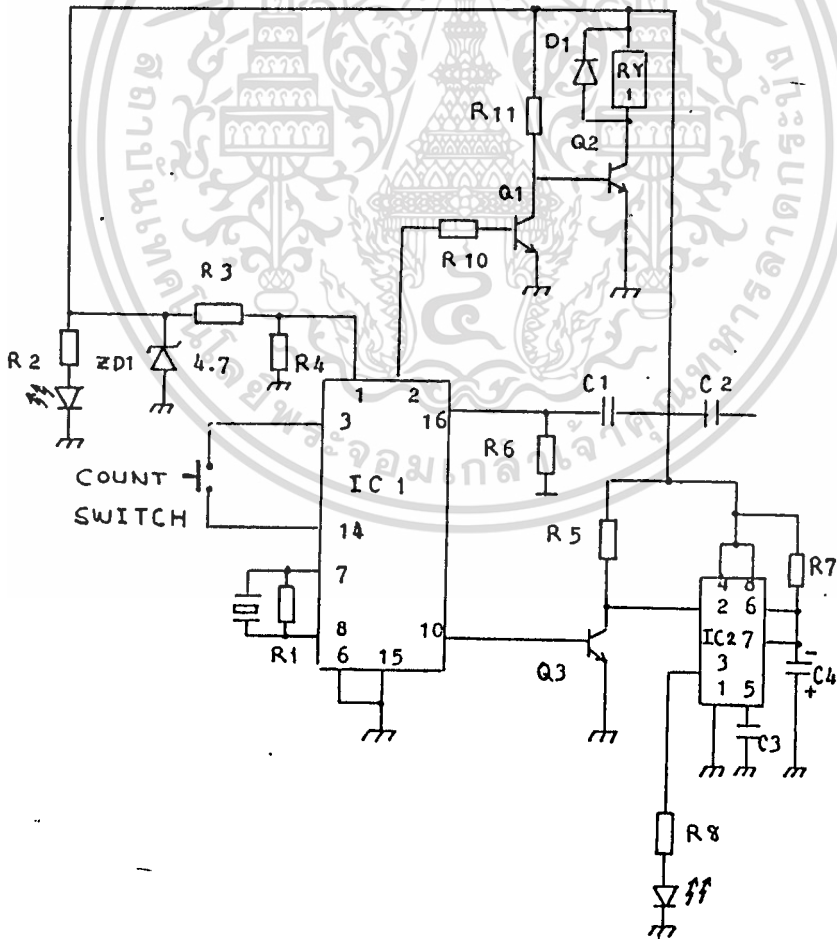
แต่ในที่นี้ใช้ โรว์ 1 กับคอลัมน์ 1 คือส่งความถี่ 697 กับความถี่ 1209 เฮิรท์ ออกไป ความถี่ที่ได้นี้ จะได้จากความถี่หลักจาก X'TAL ความถี่ 3.579545 เมกกะเฮิรท์ (MHZ) สัญญาณ DTMF ที่ออกมาทางขา 16 จากรูป โครงสร้างภายในตัวไอซี จะเห็นว่า ขานี้ ภายในเป็นขา อิมิตเตอร์ ของ ทรานซิสเตอร์ เอ้าพุท ซึ่งต่อเอาไวลอยๆ ดังนั้น เมื่อต่อออกมาภายนอกแล้ว จึงต้องต่อ R6 ค่า 5.6 K ให้กับทรานซิสเตอร์ ภายในนั้นด้วย ถ้าไม่ต่อสัญญาณ DTMF จะเพี้ยน ทำให้ภาค DECODER ไม่สามารถติดต่อกับสัญญาณได้ สัญญาณที่ได้จะดับปลั่ง (COUPLING) ผ่าน C1, C2 ไปยังภาค AF AMP ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

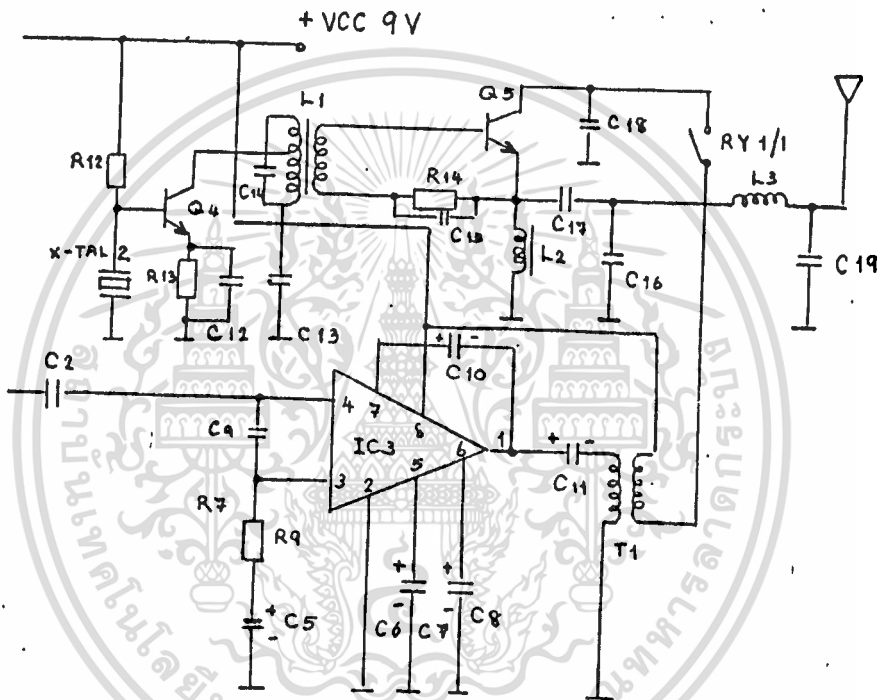
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การทำงานภาค XMT SWITCH

ภาคนี้จะทำหน้าที่จ่ายไฟ +B ให้ภาค อาร์เอฟแอมป์ ในขณะที่มีการกด COUNT SWITCH โดยผ่านรีเลย์ RY1 กล่าวคือ ในขณะที่ไม่มีการกด COUNT SWITCH ที่ขา 2 ของไอซี 1 จะมีโวลเตจ ออกมาประมาณ 4 โวลต์ ซึ่งจะมาจาก การทำงานของทรานซิสเตอร์ ภายในของไอซี 1 ถ้าดูจากวงจรดังรูปที่ 32 จะเห็นว่า ขณะที่ไม่มีการกด COUNT SWITCH Q1 จะทำงาน ทำให้ ขาเบส ของ Q2 เสมือนได้ว่า กราวนด์ (ground) Q2 จึงไม่ทำงาน RY1 ก็ยังไม่ทำงาน แต่เมื่อกด COUNT SWITCH ทรานซิสเตอร์ภายใน จากขา 2 ของไอซี 1 จะไม่ทำงาน ทำให้ Q1 ไม่มีไบอัส Q1 จึงไม่ทำงาน ดังนั้น ทำให้ขาเบสของ Q2 ได้รับไบอัส โดยผ่านทาง R11 ทำให้ Q2 ทำงาน ซึ่งจากผลอันนี้ ทำให้ RY1 ทำงานดูดคอนแทค ให้ติดเข้าหากัน เป็นการต่อไฟ +B จ่ายให้ภาค RF AMP โดยผ่านทาง T1

รูปที่ 32 แสดงวงจรภาค DTMF GEN, XMT SWITCH, TIMER

รูปที่ 33 วงจรภาค TX

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การทำงานภาค TIMER

ภาคนี้ จะใช้ ไอซี 2 เป็นตัวตั้งเวลา โดยต่อเป็นวงจรโมโนสเตเบิล (MONOSTABLE) โดยจะรับสัญญาณ ทริกเกอร์ มาจากขา 10 ของ ไอซี 1 (MUTE OUT) โดยผ่านมาทาง Q3 กล่าวคือ ขณะที่มีการกด COUNT SWITCH ที่ขา 10 ของไอซี 1 จะมี โวลต์เตท ออกมาช่วงหนึ่งไบอัสให้ Q3 ออน(ON) และออฟ(OFF) ขณะที่ Q3 ออนและออฟจะเกิดเป็นพัลส์ ลบช่วงแคบๆ ไปทริกขา 2 ของไอซี 2 (NE555) ซึ่งจะทำให้ได้พัลส์ รูปสี่เหลี่ยม ออกมาที่เอาต์พุทของไอซี 2 (ขา 3) ในแต่ละครั้งที่มีการทริกด้วยพัลส์ จาก Q3 ค่าช่วงเวลาที่ทำให้เอาต์พุท ขา 3 เป็นลอจิก 1 (LED สีเขียวติด) กำหนดโดย R7 กับ C4 ค่าเวลาที่ได้สามารถหาได้จากสูตร $t = 1.1 R7 \cdot C4$ วินาที

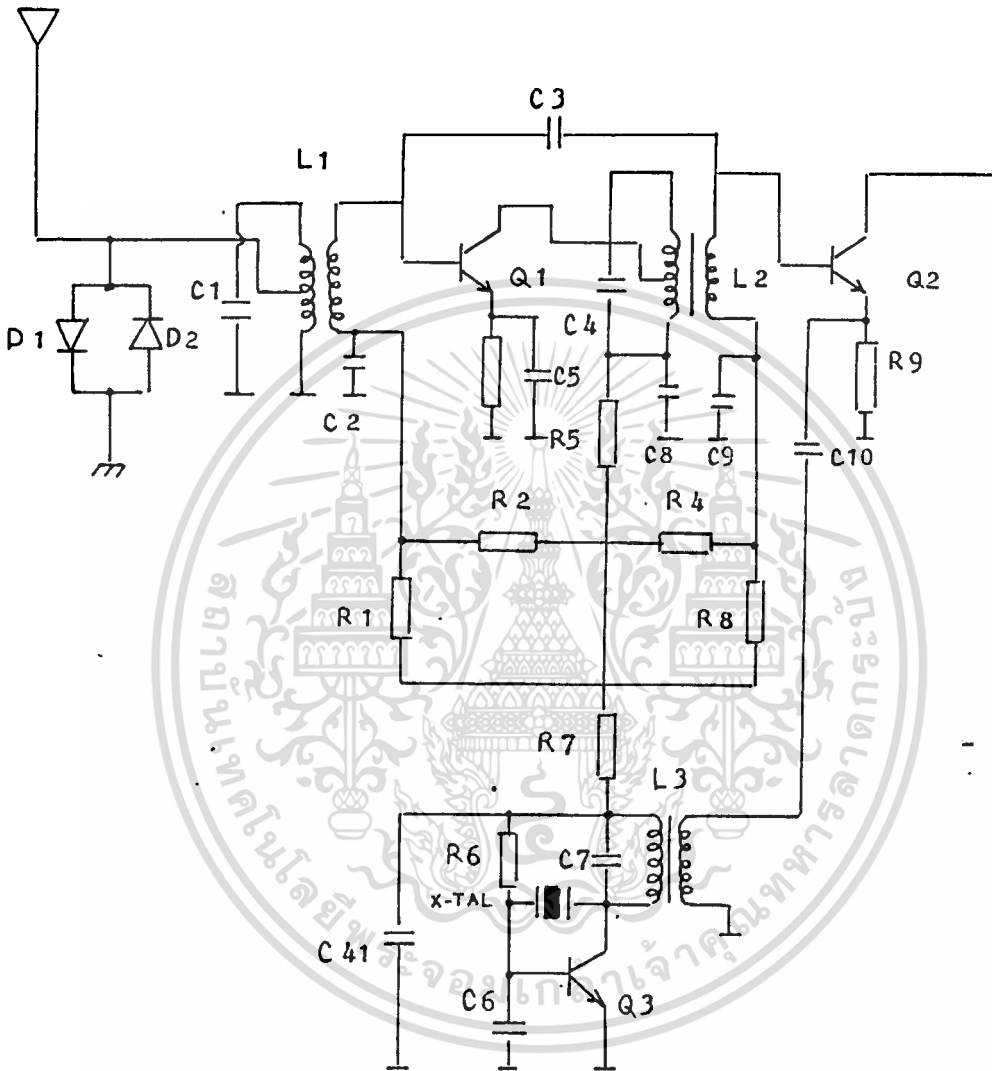
ช่วงเวลาที่ LED สีเขียวติดนี้ ช่วงเวลา = t วินาที ตามสูตรข้างบน จะเป็นช่วงเวลาที่กำหนดไว้ ให้ผู้ใช้เครื่องทราบว่า กด COUNT SWITCH ไม่ได้ ต้องรอจนกว่า LED สีเขียว คับเสียก่อน จึงจะเริ่มกด COUNT SWITCH ใหม่ต่อไปได้

3.4 การทำงานภาค TX

การทำงานของภาคนี้ จะรวมทั้งภาค AF AMP, MODULATION, OSC, RF OUTPUT ซึ่งมีรายละเอียดการทำงานดังนี้

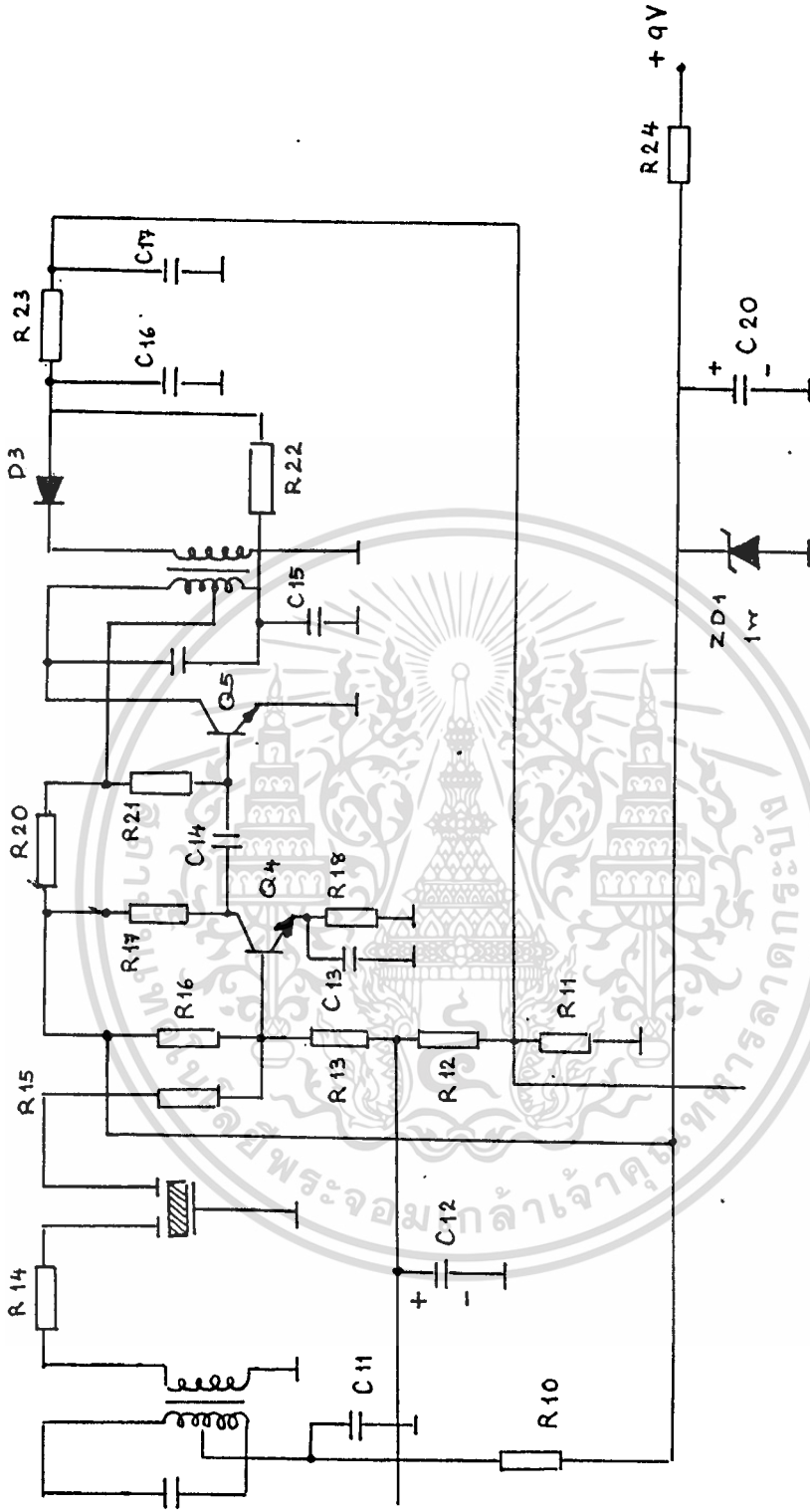
ภาค AF AMP จะรับสัญญาณ มาจาก ภาค DTMF โดยคัปปลิ่ง (coupling) ผ่านมาทาง C2 ภาคนี้มี ไอซี 3 เบอร์ BA 514 เป็นหัวใจของวงจร จะทำหน้าที่ขยายสัญญาณให้แรงขึ้นเพียงพอก่อนที่จะส่งไปมอดกับ carrier OSC ที่ T1 มี C5, C9, R5 ต่อเป็นวงจรชดเชยด้านอินพุท C11 ทำหน้าที่คัปปลิ่งสัญญาณจากเอาต์พุท ไปยัง T1 (MODULATION TRANSFORMER) ต่อไป

Q4 เป็นวงจร ออสซิลเลเตอร์ (OSCILLATOR) ผลิตความถี่แครี่เรียร์ ตามค่าของ X'TAL ค่า 28.550 เมกกะเฮิรตซ์ L1 กับ C14 จะเป็นโวลต์ที่ขา คอลเลคเตอร์ (COLLECTOR) ของ Q4 โดยจะทำหน้าที่เป็นวงจรจูน L1 สามารถที่จะปรับได้ ให้รีโซแนนท์ กับความถี่ที่ผลิตขึ้นมากที่สุด ความถี่ที่ออสซิลเลท จะถูกคัปปลิ่งผ่านมาทางชดเชยคั่นคาร์รี่ ของ L1 โดยมี R14 เป็นตัวไบอัส ดี ซี โวลต์เตท ให้กับ Q5 ซึ่งทำหน้าที่เป็นวงจรขยายกำลัง (RF AMP) โดยมี L2 ต่อเป็น อาร์เอฟ โช๊ค (RF CHOKE) C16, C17, C19, L3 ทำหน้าที่เป็นวงจร ฮาร์โมนิค ฟิลเตอร์ (HARMONIC FILTER) และแมทชิงสายอากาศ คือกรองเฉพาะความถี่ที่ต้องการไปเข้าสายอากาศ ให้ดีที่สุด และมากที่สุด

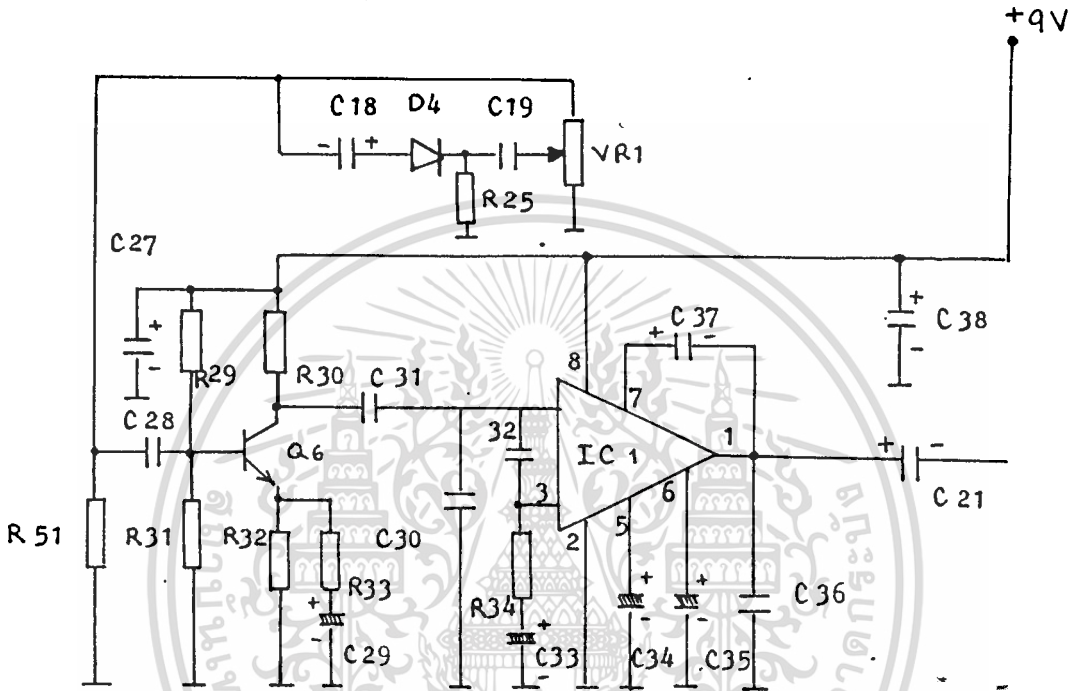
รูปที่ 34 วงจรภาคอาร์เอฟแอมป์, ออสซิลเลเตอร์, มิกเซอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 35 วงจรภาคไอเอฟแอมป์, ดีเทคเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 36 วงจรภาคเอเอฟแอมป์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 การทำงานภาค RX

การทำงานของภาคนี้จะรวมทั้งภาค RF AMP, CARRIER OSC, MIXER, IFAMP, DETECTOR, AF AMP ซึ่งมีรายละเอียดการทำงานดังนี้

จากเซอร์คิตไดอะแกรมรูปที่ 2 วงจรภาครับจะใช้ระบบซูเปอร์เฮเทอโรไดน์ แบบซิงเกิ้ล คอนเวอร์ชัน (SINGLE CONVERSION SUPERHETERODYNE) ทำให้การรับ และการคัดเลือกสถานีได้ดี เมื่อสัญญาณ RF เดินทาง มากระทบกับสายอากาศ ซึ่งเป็นตัวนำเส้นเดียว (WHIP) จะผ่านวงจรที่ทำให้เกิดการแมท ระหว่างสายอากาศ กับ ด้านอินพุทของวงจรขยาย ความถี่สูง โดย L1 กับ C1 ต่อเป็นวงจรจูนแบบขนาน (PARALLEL TUNE) ย่าน 28 เมกกะเฮิร์ตซ์ เพื่อให้สามารถชักนำสัญญาณที่แพร่อยู่ในอากาศมาปรากฏที่อินพุทของวงจรขยายความถี่สูงได้มากที่สุด D1, D2 ต่อเป็นตัวป้องกันไม่ให้สัญญาณ อาร์เอฟ ที่มีขนาดแรงเกินไป : ซ้ำมายังวงจรส่วนหน้าได้ สัญญาณที่รับเข้ามาจะถูกดับปลิงมาทางขดเค้นดาร์รี่ ของ L1 มายัง Q1 เพื่อขยายให้แรงขึ้น ก่อนจะส่งไปมิกซ์กับสัญญาณแครี่เรียรี่ที่ Q2 โดยผ่านวงจรจูน L2 กับ C4, C3 จะเป็นตัวป้องกันไม่ให้ Q1 เกิดการออสซิลเลท ที่ความถี่สูง, R3 กับ R1 ต่อเป็นวงจรไบอัสให้ Q1

ภาคกำเนิดความถี่วิทยุ (CARRIER OSCILLATOR) เป็นวงจรออสซิลเลเตอร์ ชนิดควมคุมความถี่ด้วยผลึกแร่ ทำหน้าที่กำเนิดสัญญาณความถี่ที่ต่างจาก ความถี่ของภาคส่ง อยู่ 455 KHZ ในที่นี้ Q3 ต่อเป็นวงจรออสซิลเลท มี X'TAL 1 ความถี่ 28.085 MHZ เป็นตัวกำหนดความถี่ R6, R7 เป็นตัวไบอัสให้ Q 3 สัญญาณที่ได้จากการออสซิลเลทจะดับปลิงผ่านวงจรจูนแบบขนาน คือ L3 กับ C7 ขดเค้นดาร์รี่ของ L3 จะดับปลิงผ่าน C10 ไปยังขาอีมีเตอร์ของ Q2 เพื่อรอกการมิกซ์กับสัญญาณอาร์ เอฟ จากภาคอาร์ เอฟ แอมป์ การมิกซ์ของสัญญาณ อาร์เอฟ แครี่เรียรี่ จะมิกซ์กันที่ Q2

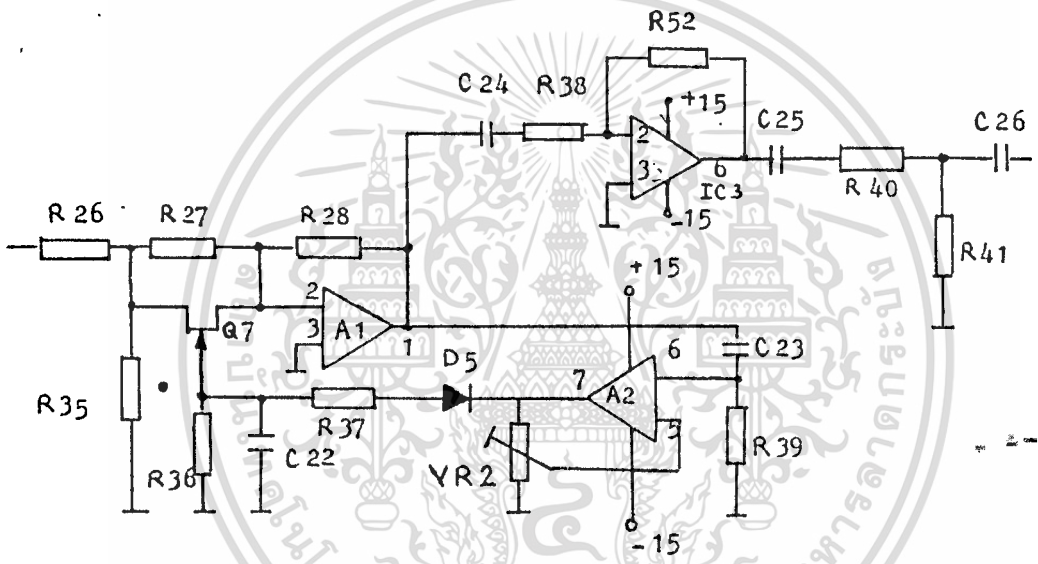
ภาค IF AMP จะเป็นตัวกำหนดซีเล็คติวิตี้ (SELECTIVITY) ความถี่ไอเอฟ ที่ได้จากภาค MIXER จะผ่านเข้าไปยัง IFT 1 ดังรูปที่ 35 และจะผ่านไปยังเซรามิคฟิลเตอร์ (CERAMIC FILTER) CFU 455 KHZ เพื่อทำหน้าที่กรองความถี่ให้เฉพาะความถี่ 455 KHZ ผ่านไปได้เท่านั้น ส่วนอื่นจะถูกขยายพาสลงกราวด์หมด จากนั้นสัญญาณจะถูกขยายโดย Q4 และ Q5 ซึ่งทำหน้าที่เป็น IFAMP ขยายสัญญาณ IF ให้มีสัญญาณ แรงขึ้น แล้วส่งไปยัง IFT 2 เพื่อส่งสัญญาณไปยังภาคดีเทคเตอร์ต่อไป

ภาคดีเทคเตอร์ ไดโอด D3 จะทำหน้าที่ดีเทค สัญญาณที่ผ่านเข้ามา โดยตัดสัญญาณช่วงบวกทิ้งไป เหลือแต่ช่วงลบ นำเอาเฉพาะสัญญาณ DTMF ผ่านออกมาเท่านั้น สัญญาณอาร์เอฟจะถูกฟิลเตอร์ ลงกราวด์ไป สัญญาณ DTMF ที่ได้ จะดับปลิงผ่าน C18 โดยจะมีสัญญาณส่วนหนึ่ง จะทำเป็นแรงไฟ เองจิติ ป้อนให้แก่ Q1 (RE AMP) กับ Q4 (IFAMP) เพื่อลดเกนการขยาย ขณะที่เครื่องส่งอยู่ใกล้ๆกับเครื่องรับสัญญาณจาก C18 จะ

ผ่าน D14,R25 ซึ่งเป็นวงจรกำจัดสัญญาณรบกวนโดยอัตโนมิติ VR1 จะเป็นตัวปรับระดับสัญญาณก่อนเข้าภาคเอ เอฟ แอมป์ .

ภาค AF AMP ในภาคนี้ Q6 ทำหน้าที่ปรีแอมป์ (PREAMP)สัญญาณ DTMF โดย Q6 จะถูกไบอัสให้ทำงานอยู่ในคลาส A จากนั้นสัญญาณจาก Q6 จะดับปลั่ง ผ่าน C31 ไปเข้า IC1 เพื่อขยายสัญญาณให้แรงขึ้น ก่อนจะป้อนไปให้ภาค AVC ต่อไป

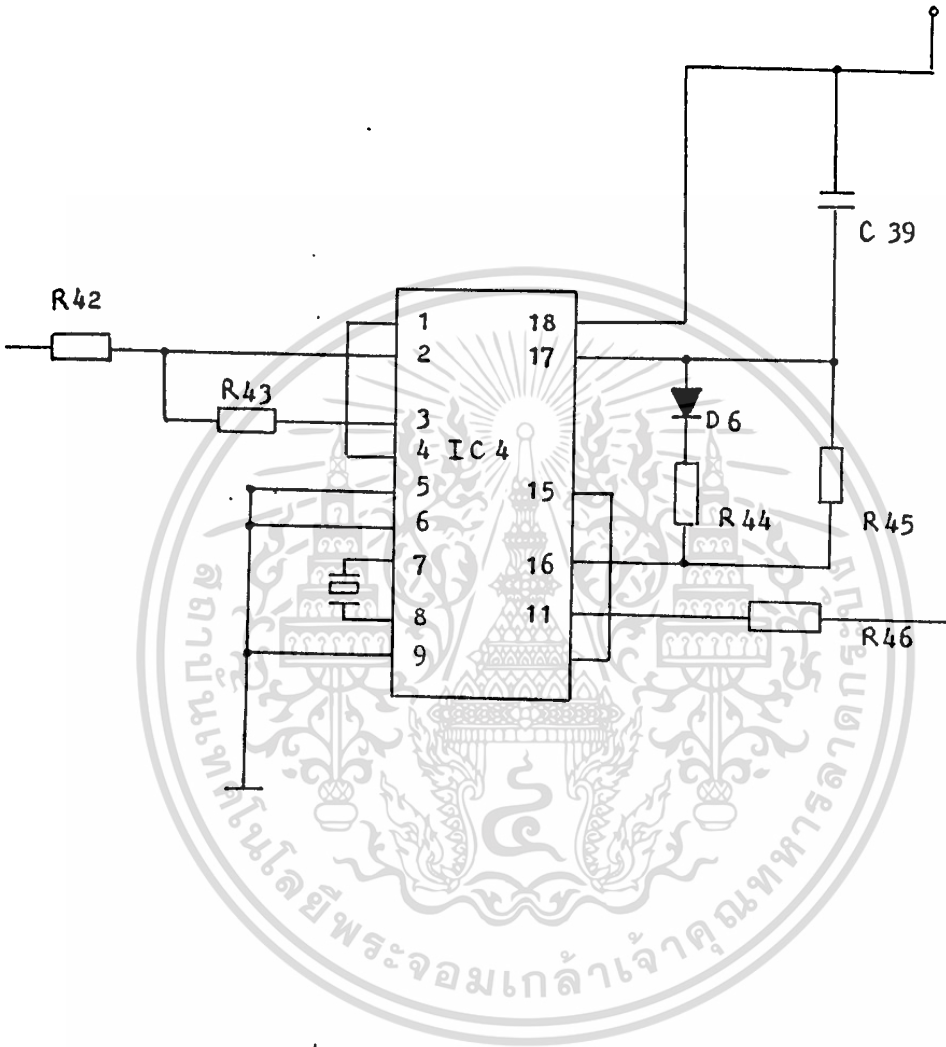

รูปที่ 37 วงจรภาคเอวีซี (AVC)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 การทำงานภาค AVC

ภาค AVC (AUTOMATIC VOLUME CONTROL) ภาค ควบคุมขนาดของสัญญาณโดยอัตโนมัติ จะทำหน้าที่ควบคุมขนาดของสัญญาณเข้าพท ให้มีขนาดไม่เกิน 1 โวลท์ อาร์ เอ็ม เอส (RMS) ไม่ว่าขนาดของสัญญาณอินพุทจะมีขนาดหลายๆ โวลท์ก็ตาม เพื่อให้ภาคดีโค๊ด ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในภาคนี้ฟิลต์ เอ็ม เฟลด์ ทรานซิสเตอร์ (FIELD EFFECT TRANSISTOR) Q7 ทำหน้าที่เป็น วารีเอเบิลรีซิสเตอร์ โดยค่าความต้านทานนี้เป็นค่ารีซิสเต้นท์ (RESISTANCE) ระหว่าง เดรน (DRAIN) กับ ซอร์ส (SOURCE) ของ Q7 ซึ่งจะเรียกว่า RDS สามารถเปลี่ยนจากอนันต์ (INFINITY) จนถึง 150Ω ระหว่างขาเดรนกับซอร์สของ Q7 จะขนานด้วย R27, R28 จะเป็นตัวกำหนดเกนการขยายของออปแอมป์ A1 ถ้าไม่มีการทำงานของ Q7 อัตราขยายของ A1 จะประมาณ 20 เดซิเบล (dB) ออปแอมป์ A2 จะรับสัญญาณมาจาก A1 ซึ่งอัตราขยายของ A2 จะเปลี่ยนแปลงได้ด้วย VR2 สัญญาณเข้าพท ของ A2 จะผ่านไดโอด D1 สัญญาณช่วงลบที่ผ่าน D1 จะทำให้ Q7 ทำงาน (SWITCHING) อย่างค่อยเป็นค่อยไป R36, R37, C22 จะทำหน้าที่กรองสัญญาณช่วงลบที่ผ่าน D1 ให้เป็นไฟตรง จากการทำงานของ Q7 แบบนี้ถ้าขนาดสัญญาณที่อินพุทมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก จะไม่มีผลต่ออัตราขยายรวมของระบบอย่างทันทีทันใด การลดลงของอัตราขยายก็เช่นเดียวกัน R26, R35 จะเป็นตัวลดทอนสัญญาณอินพุท จะให้การลดทอนสัญญาณอินพุท 40 เดซิเบล จากลักษณะนี้จะรับขนาดของสัญญาณอินพุทได้สูงหลายๆ โวลท์ อาร์ เอ็ม เอส A1 และ A2 จะขยายสัญญาณ ขดเชยการสูญเสียจากการลดทอนของ R26 และ R35 โดยอัตราขยายของวงจรทั้งหมด ขณะ Q7 ไม่ทำงานเท่ากับ ๒ เดซิเบล สัญญาณที่ผ่านการควบคุมขนาดจะดับปลั่งผ่าน C25, C26 ไปยังภาคดีโค๊ดเตอร์ต่อไป

รูปที่ 38 วงจรภาคตีโต้ตเตอร์

3.7 การทำงานภาค DECODER

ภาค DECODER ภาคนี้จะทำหน้าที่ถอดรหัสสัญญาณ DTMF ที่ส่งมาจากภาคส่ง เพื่อไปทริก ให้ภาคพัลส์เจเนเรเตอร์ ทำการสร้างพัลส์ 1 พัลส์ ต่อการกด COUNT SWITCH ทางด้านภาคส่ง 1 ครั้ง หัวใจสำคัญในการทำงานของภาคนี้ ได้แก่ IC4 (MT 8870) ซึ่งเป็น ไอซี เฉพาะที่ใช้ในการถอดรหัสสัญญาณ DTMF โดยจะให้สัญญาณเข้ามุก เป็น ลอจิก 0 กับ 1 สัญญาณอินพุตจะเข้ามายังขา 1 กับ 2 ของ IC4 สัญญาณที่เข้ามาจะผ่านวงจร กรองความถี่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ช่วงความถี่สูงและช่วงความถี่ต่ำ สัญญาณที่ผ่านการกรองความถี่เรียบร้อยแล้วจะผ่านเข้าวงจรถอดรหัสความถี่ออกเป็นตัวเลข โดยใช้เทคนิคแบบดิจิตอล C39, R45, R44, D6 จะเป็นตัวกำหนดช่วงเวลาในการรับสัญญาณอินพุตที่ถูกต้อง เข้ามาทำการถอดรหัส โดยช่วงเวลาในการรับสัญญาณอินพุตที่ถูกต้องแล้วทำการถอดรหัสได้ ได้จากสูตรดังต่อไปนี้

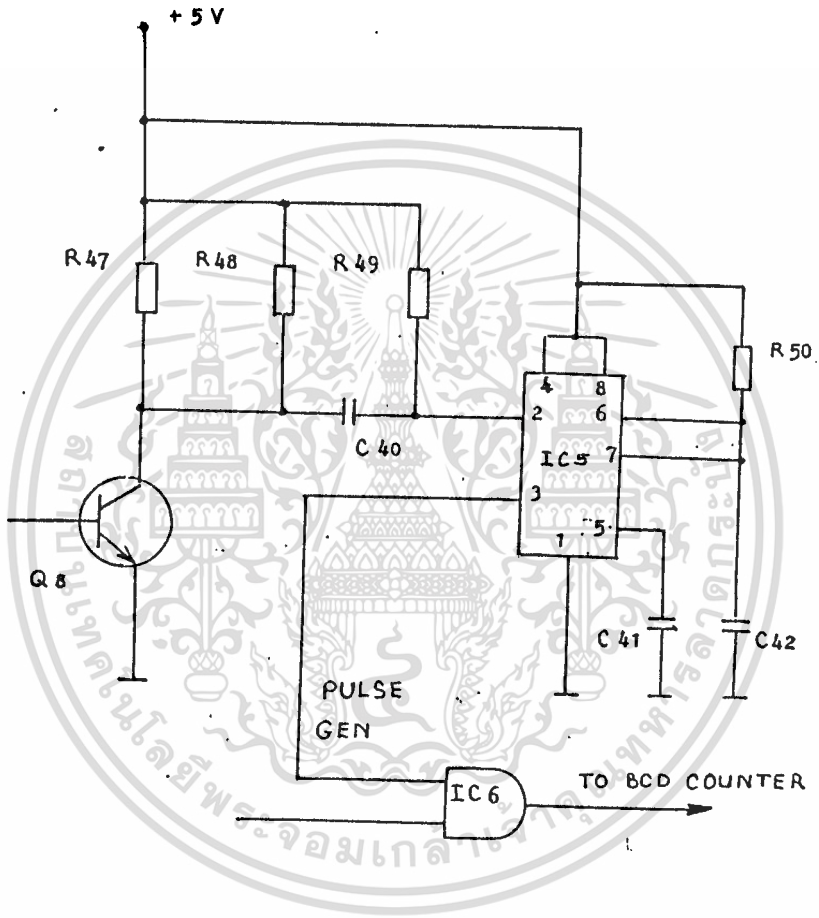
$$t_{GTP} = R46 \cdot C39 \cdot \text{LN} \left\{ \frac{VDD}{VDD - VTST} \right\}$$

โดย $VDD = 5V$, $VTST$ ในสเปค IC กำหนด = $2.2 V$.

$$t_{GTP} = 300 \times 10^3 \times 0.1 \times 10^{-6} \cdot \text{LN} \left\{ \frac{5}{5-2.2} \right\}$$

$$t_{GTP} = 17.39 \text{ มิลลิเซค (millisec)}$$

สัญญาณเข้ามุก ของวงจรถอดรหัส จะมาออกที่ขา 11 ของ IC4 โดยจะมีลอจิกเป็น 1 เมื่อตีโค้ดสัญญาณ DTMF ได้ เพื่อใช้ในการทริก วงจรสร้างพัลส์ ต่อไป

รูปที่ 39 วงจรภาคพัลส์เจเนอเรเตอร์

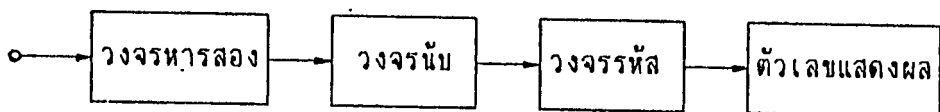
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

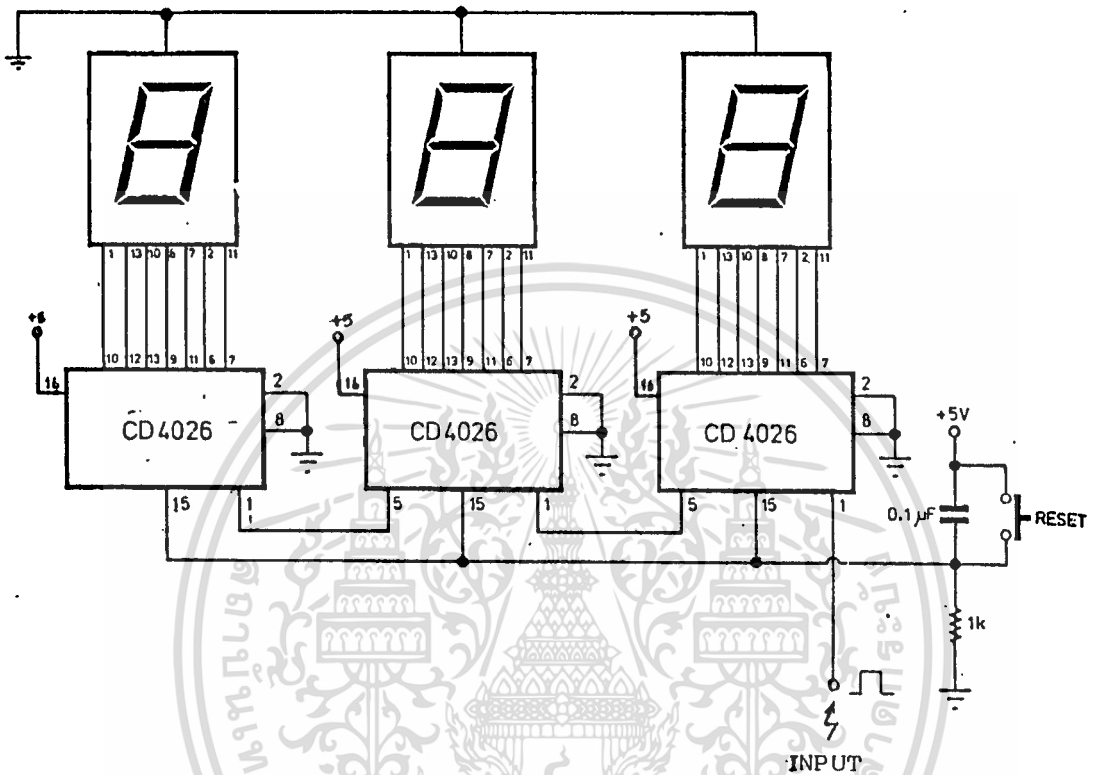
3.8 การทำงานภาค PULSE GENERATOR

ภาค PULSE GENERATOR ภาคนี้จะทำหน้าที่สร้างพัลส์บวกเพื่อนำไปทริกภาค เคอร์เตอร์ให้ทำการนับ เมื่อภาคถอดรหัส ทำการถอดรหัสสัญญาณได้แล้วจะส่งลอจิก 1 (ประมาณ 4.5 โวลต์) ไปยัง IC6 ขณะเดียวกัน ลอจิก 1. นี้ จะไปทำให้ Q8 ทำงาน (ON) ทำให้ขา 2 ของ IC5 (NE555) ได้รับพัลส์ลบทำให้ IC5 ซึ่งเป็นวงจรมอนอสเตเบิลมีลติไวเบรเตอร์ ทำงานโดยจะมีลอจิก 1 ปรากฏที่ขา 3 อยู่ชั่วขณะหนึ่ง ค่าเวลาที่ขา 3 กำหนดโดยค่าของ R50 กับ C41 จากนั้นลอจิก 1 จากขา 3 ของ IC5 จะไปแอนด์กับเอาต์พุตจากขา 11 ของ IC 4 เพื่อให้ได้พัลส์ที่เหมาะสมไปทริกวงจรมับ (COUNTER) ต่อไป

3.9 การทำงานภาค COUNTER

จากวงจร COUNTER ที่ผ่านมา จะนำมาใช้งานจริงโดยใช้ IC สำเร็จรูปเบอร์ 4026 ซึ่งเป็น IC CMOS DECADE COUNTERS / 7-SEGMENT DECODERS รวมไว้ในตัวเดียวกันที่มีคอมเพล็กซ์เป็นทั้งวงจรมับสิบ และถอดรหัสออกเป็น CODE ของ 7 SEGMENT DISPLAY ทำให้ใช้งานได้สะดวกและง่ายตาย ลักษณะของวงจรใช้งานจริงแสดงดังในรูปที่ 40

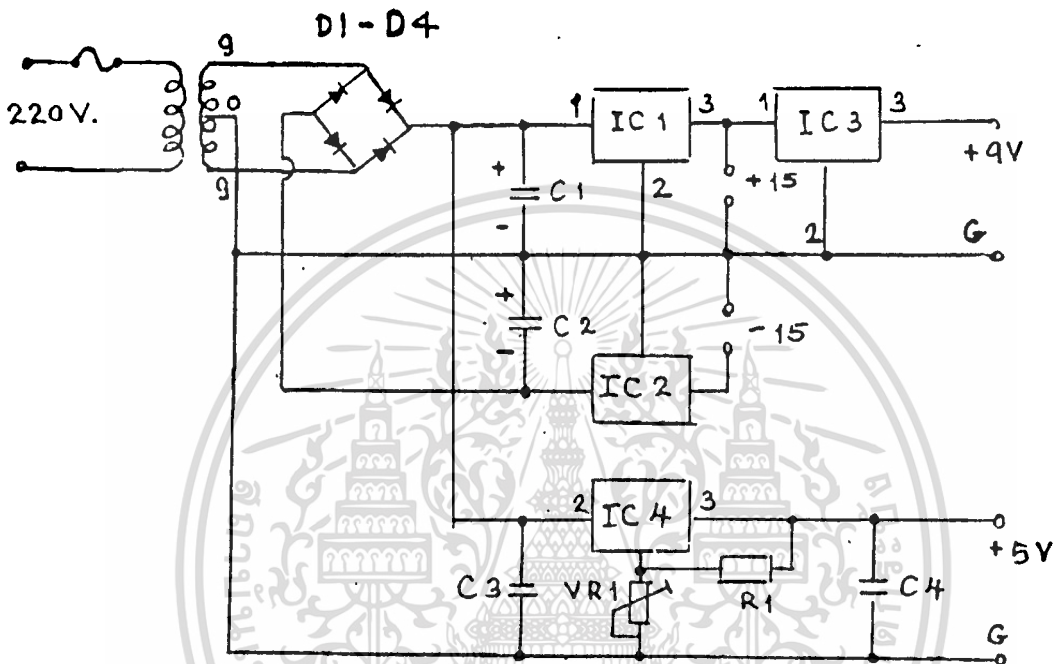

รูปที่ 41 แสดงวงจร COUNTER ที่ใช้งานจริง

จากรูปที่ 41 เมื่อมีอินพุต PULSE หนึ่งลูกเข้ามาที่ขา 1 ของ IC 4026 ตัวแรก COUNTER จะเริ่มนับหนึ่งและแสดงผลออกมาทางตัวเลข 7 SEGMENT และเมื่อ PULSE ที่ส่งเข้ามาและเมื่อถูกนับจนถึง 9 แล้ว ถ้ามี PULSE ลูกที่ 10 เข้ามาจะเกิด CARRY ส่งออกมาจากขา 5 ของ IC ตัวแรกส่งไปให้อินพุตที่ขา 1 ของ IC ตัวที่ 2 ทำให้ตัวเลขหลักสิบถูกนับเป็น 1 ส่วนที่หลักหน่วยจะถูกรีเซทเป็น 0 นั่นคือ COUNTER จะถูกนับเป็น 10 ในทำนองเดียวกัน เมื่อวงจรถูกนับจนถึง 99 และมี PULSE ลูกต่อไปเข้ามา IC ตัวที่สาม (หลักร้อย) จะเริ่มทำงานตัวเลขจะกลายเป็น 100

การรีเซทวงจรเราสามารถทำได้โดยตรงทางฮาร์ดแวร์ที่ขา 15 ของ IC 4026 โดยต่อสวิตช์เข้ากับไฟบวก 5 โวลต์ตามรูปที่ 41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 42 แสดงวงจร ภาคเพาเวอร์ซัพพลาย

3.10 การทำงานภาค POWER SUPPLY

ภาคจ่ายไฟ ชุด D1-D4 ต่อแบบบริดจ์เรกติไฟร์แรงดันไฟสลับ 12 โวลต์ ให้เป็นระดับแรงดันไฟตรง 18 โวลต์ ปรากฏโดยการฟิลเตอร์ด้วย C1 และ C2 ตามลำดับ IC1 และ IC2 เป็นไอซีเรกูเรท มีเข้าพุทโวลท์ที่เตทบาท 15 โวลท์ และลบ 15 โวลท์ ตามลำดับจ่ายให้ภาค AVC ซึ่งต้องการแรงดันทั้งบาทและลบ IC3 จะเรกูเรทให้มีเข้าที่พุทโวลท์เตท 9 โวลท์เพื่อจ่ายให้ภาค RX IC4จะเป็นไอซีเรกูเรทให้มีเข้าที่พุทโวลท์เตท 5 โวลท์จ่ายให้ภาคดีโค็ดเคอร์, พัลส์เจเนเรเตอร์และเคาท์เตอร์ โดยมี VR1 เป็นตัวปรับแรงดัน

เอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การสร้างและการปรับแต่ง

การสร้าง

เพื่อให้สะดวกในการตรวจเช็ค การทำงานของเครื่องจึงได้ออกแบบโดยได้แยกปริ๊นท์ออกเป็น 6 ส่วน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้คือ

- ปริ๊นท์ ของเครื่องรับ (RECEIVER)
- ปริ๊นท์ ของเครื่องส่ง (TRANSMITTER)
- ปริ๊นท์ ของภาค เอ วิ ซี (AVC)
- ปริ๊นท์ ของภาค ดี โค้ดเดอร์ และพัลส์เจเนเรเตอร์
- ปริ๊นท์ ของ เค้าท์เตอร์ และดีสเพลย์
- ปริ๊นท์ ของ เฟอร์เมอร์ ทัพอหลาย

4.1 การประกอบอุปกรณ์ลงปริ๊นท์

4.1.1 การประกอบภาครับ

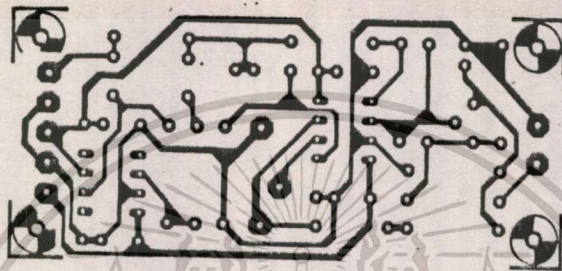
การประกอบอุปกรณ์ลงปริ๊นท์ ควรประกอบทางด้านออสซิลเลเตอร์ อาร์เอฟ แอมป์, ไอเอฟ, ดีเทคเตอร์ จากนั้นจึงประกอบทางด้านเอเอฟแอมป์. สาเหตุที่ประกอบภาคออสซิลเลเตอร์ ก่อน เพราะจะได้ตรวจสอบความถี่ที่ออสซิลเลทผลิตออกมาว่ามีค่าเท่าไร การใส่อุปกรณ์ควมใส่อุปกรณ์ที่มีขนาดเล็กที่สุดก่อน เช่น ตัวต้านทาน, ตัวเก็บประจุ สูดท้ายจึงใส่คอยล์ต่างๆ

รายละเอียดคอยล์ (Coil) ที่ใช้ในภาครับ

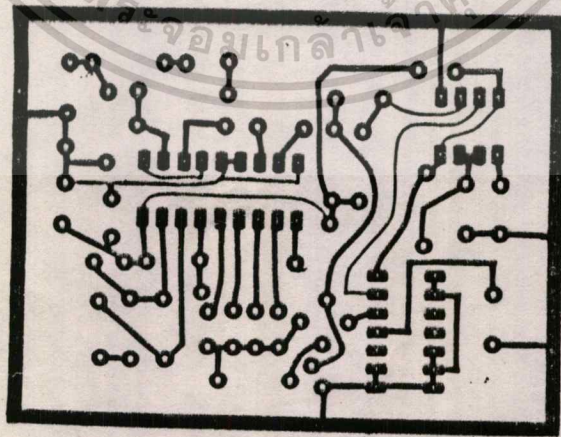
คอยล์ ฟอร์ม ที่ใช้พัน คอยล์ L1, L2, L3 มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 8 มิลลิเมตร ลวดทองแดงเบอร์ 40 SWG. รายละเอียดดังรูปที่ 43

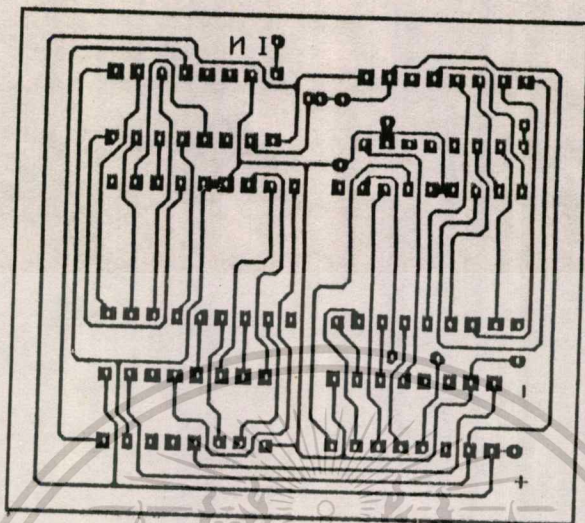

รูปที่ 47 แสดงลายปริ้นท์ภาค เอวีซี (AVC)

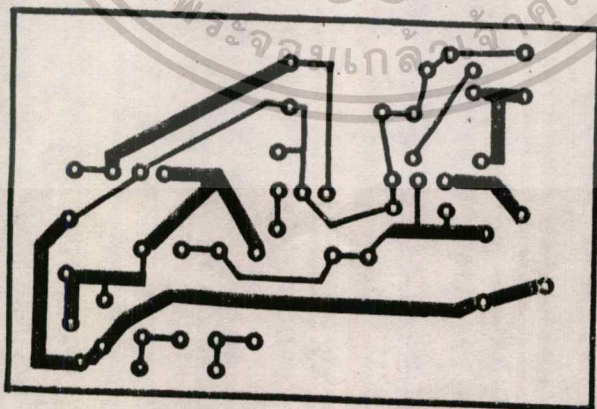

รูปที่ 48 แสดงลายปริ้นท์ภาค ดีโอดเดเทกเตอร์ ฟัลซ์เจนเนอเรเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 49 แสดงลายปริ้นท์ภาคเคี้ยวที่เตอร์

รูปที่ 50 แสดงลายปริ้นท์ภาคเพาว์เวอร์ซัพพลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการอุปกรณ์ของภาครับ, ภาค AVC, ดีโด้คเตอร์, ฟิล์ม, เจนเนอเรเตอร์, เค๊าทเตอร์.

- ตัวต้านทาน 5% 1/4W.

R1	560K	R25	10K
R2	10K	R26	10K
R3	1K	R27	1K5
R4	5K6	R28	15K
R5	1K	R29	100K
R6	82K	R30	5K6
R7	5K6	R31	10K
R8	470K	R32	1K
R9	1K	R33	82
R10	5K6	R34	470
R11	10K	R35	100
R12	12K	R36	1M
R13	5K6	R37	1K5
R14	330	R38	10K
R15	470	R39	100K
R16	180K	R40	1M
R17	2K2	R41	1M
R18	1K	R42	100K
R19	39K	R43	100K
R20	1K	R44	300K
R21	560K	R45	300K

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ **R22** ไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น **R46** อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

R23	1K	R47	100K
R24	470	R48	100K
R49	100K	R50	100K
R51	10K	R52	100K
VR1	5K แบบ B	VR2	100K

แบบมีลติเทิน (MULTITURN PRESET)

- ไดโอด

D1, D2	1N60
D3	1S 1555
D4	1N 60
D5	1N 4148
D6	6.8V 1W

- ทรานซิสเตอร์

Q1	C 710
Q2	C 710
Q3	C 710
Q4	C 710
Q5	C 710
Q6	C 945,
Q8	C 710

- เฟือง

Q7	BF 245C
----	---------

- ไอซี

IC1	BA 514
-----	--------

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 IC2 TL 071
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

IC3	TL 072
IC4	MT 8870
IC5	NE 555
IC6	MC 14081
IC7,8,9	CD 4026

อื่นๆ

CFU 455 KHZ MURATA

IFT1 (YELLOW)

IFT2 (BLACK)

L1, L2, L3 ดูรายละเอียดในหัวข้อ 4.1.1

X - TAL 1 28.095 MHZ

X - TAL 4 3.579545 MHZ

รายการอุปกรณ์ภาคส่ง, DTMF GEN, TIMER.

- ตัวต้านทาน 5% 1/4W

R1 10M

R2 1K

R3 1K

R4 10K

R5 1K

R6 5K6

R7 100K

R8 1K

R9 470

R10 10K

R11 33K

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

R12 15K

R13 56

R14 100

ตัวเก็บประจุ (50V)

C1 47UF

C2 .01UF

C3 .01UF

C4 47UF

C5 47UF

C6 47UF

C7 100UF

C8 .1UF

C9 .001 UF

C10 47 UF

C11 1000 UF

C12 100 UF

C13 .01 UF

C14 5PF

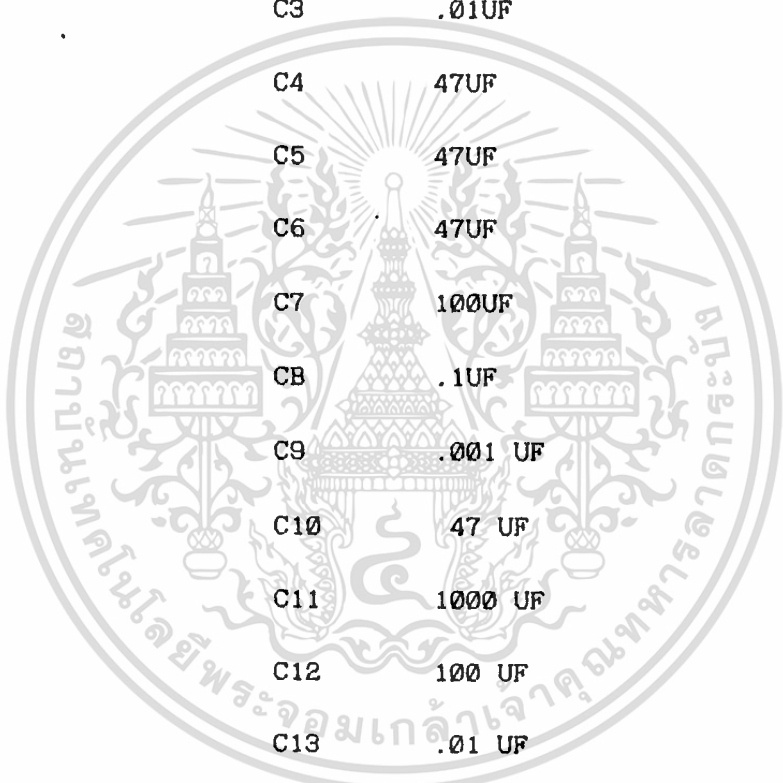
C15 .0027 UF

C16 50PF

C17 7PF

C18 .0022 UF

C19 300 PF

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไดโอด

D1	1N 4148
ZD1	4.7 V 1 W

- ทรานซิสเตอร์

Q1	C 945
Q2	C 945
Q3	C 945
Q4	C 710
Q5	ZSC 2314 A

- ไอซี

IC1	UM 9559, TCM 5087
IC2	NE 555
IC3	BA 514

อื่น ๆ

L1, L2, L3 คุรยละเอียดในหัวข้อ 4.2.2.

T1 OUTPUT TRANSFORMER 8:10

X - TAL2 28.550 MHZ

X - TAL3 3.579545 MHZ

ลิทซ์กอดคิปลอยดับ

LED.

รายการอุปกรณ์ภาค POWER SUPPLY

- ไอซี

IC1	7815
IC2	7915
IC3	7805
IC4	LM 317 K

- ตัวเก็บประจุ

C1	2200 UF	35 V
C2	2200 UF	35 V
C3	470 UF	35 V
C4	.1 UF	50 V

- ตัวต้านทาน

R1	240
VR1	5 K วัตต์ B

- หม้อแปลงไฟฟ้า

T1	220 VAC/12 - 0 - 12 VAC
	800 MA

4.2 การปรับแต่ง (ALIMENT)

4.2.1 การปรับแต่งภาคส่ง (SLAVE)

อุปกรณ์ที่ใช้ในการปรับแต่งภาคส่ง มีดังนี้

- ออสซิลโลสโคป 50 MHZ

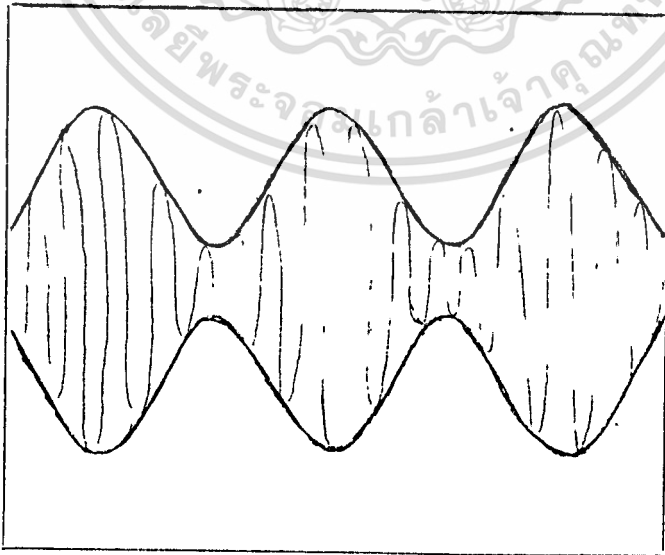
- ชุดไขควงจูน

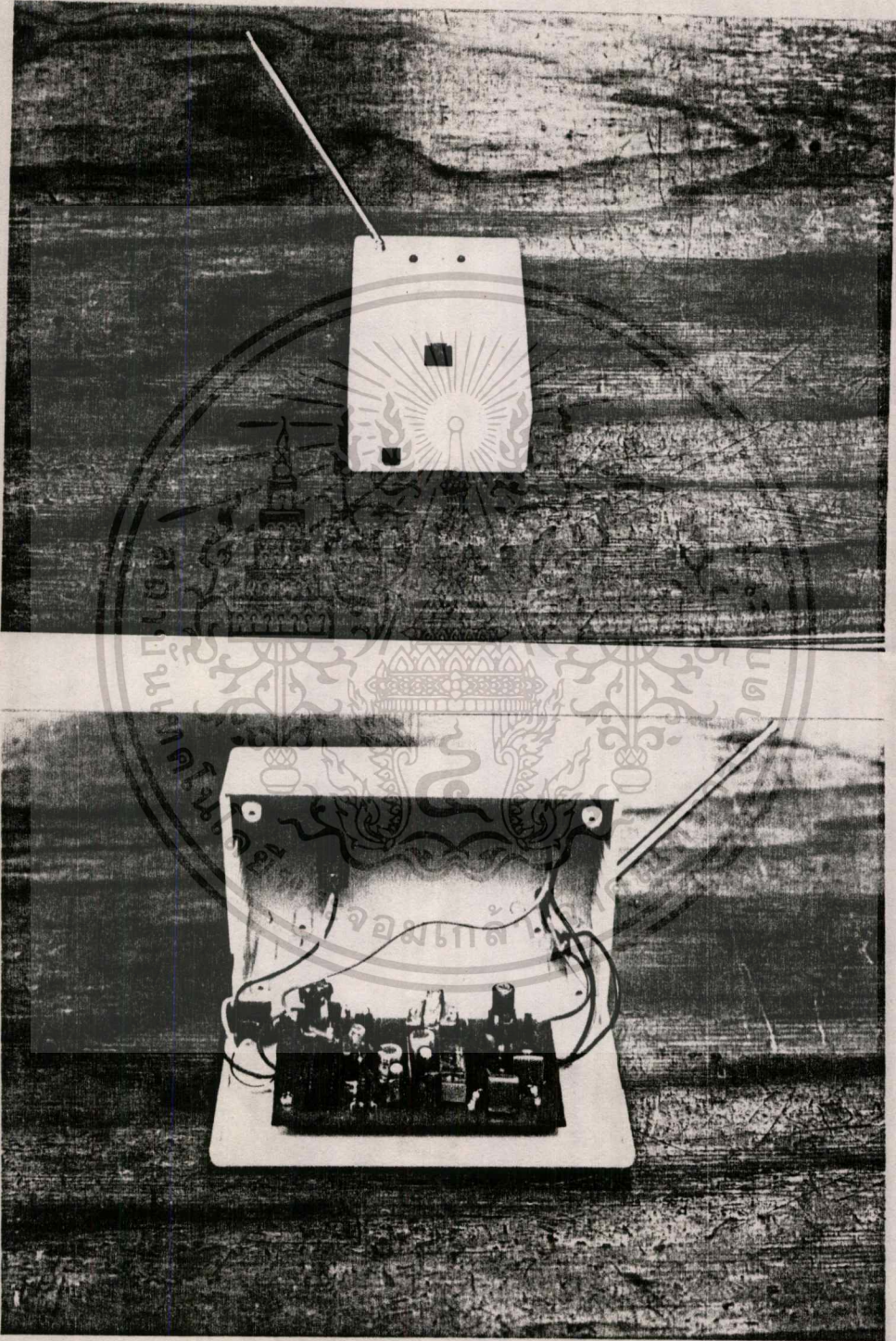
- ซิกแนล เจนเนอเรเตอร์ (SIGNAL GENERATOR)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการปรับแต่งภาคส่ง

1. ตรวจสอบการทำงานของภาค ออสซิลเลท ก่อนให้มีแคร์เรียร์ สูงสุดเท่าที่จะสูงได้โดยนำสโคปจับที่ขาเบส ของ Q5 แล้วทำการจูน L1 ให้แอมพลิจูด (AMPLITUDE) ของความถี่ 28 MHz สูงที่สุด โดยรูปร่างของสัญญาณไม่เพี้ยน
2. ตั้งที่ซิกแนลเจนเนอเรเตอร์ ไว้ที่ 1 KHZ SINEWAVE 500 MVRMS แล้วนำไปป้อนเข้าที่ขา 4 ของ IC 3 เพื่อนำความถี่ 1 KHZ ไปมอดคูลูเลทรวมกับแคร์เรียร์
3. จากนั้น นำสายไฟต่อระหว่าง คอนแทค ของ รีเลย์ RY 1 เพื่อจ่ายไฟให้ชาคอลลเลคเตอร์ ของ Q5 (RFOUTPUT TRANSISTOR)
4. นำมิเตอร์ตั้ง AC RANGE 10 V นำสายขั้วใดขั้วหนึ่งเพียงสายเดียวต่อเข้ากับจุดต่อสายอากาศ แล้วจูน L3 ให้ได้กำลังส่งแรงที่สุด โดยดูจากมิเตอร์ให้เข็มขึ้นสูงสุด
5. นำสโคป ซึ่งใช้โพรบ ที่สามารถ ATTENUATED RF ที่ สูงๆ ได้ ปรับ L3 ให้ได้รูป SINEWAVE รูป มอดคูลูเลชัน 1 KHZ ตามรูปที่ 52
6. ปลดอุปกรณ์ TEST EQUIPMENT ต่างๆ ออกให้หมดต่อสายอากาศเข้า แล้ว COUNT SWITCH กดค้างไว้ นำมิเตอร์วัดกระแสขณะส่งสัญญาณออกอากาศจะได้กระแสประมาณ 150 มิลลิแอมป์ ก็จะแสดงว่า จูนภาคส่งได้ดีที่สุด

รูปที่ 52 เครื่องส่งต้นแบบที่สร้างเสร็จแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2 การปรับแต่งภาครับ AVC

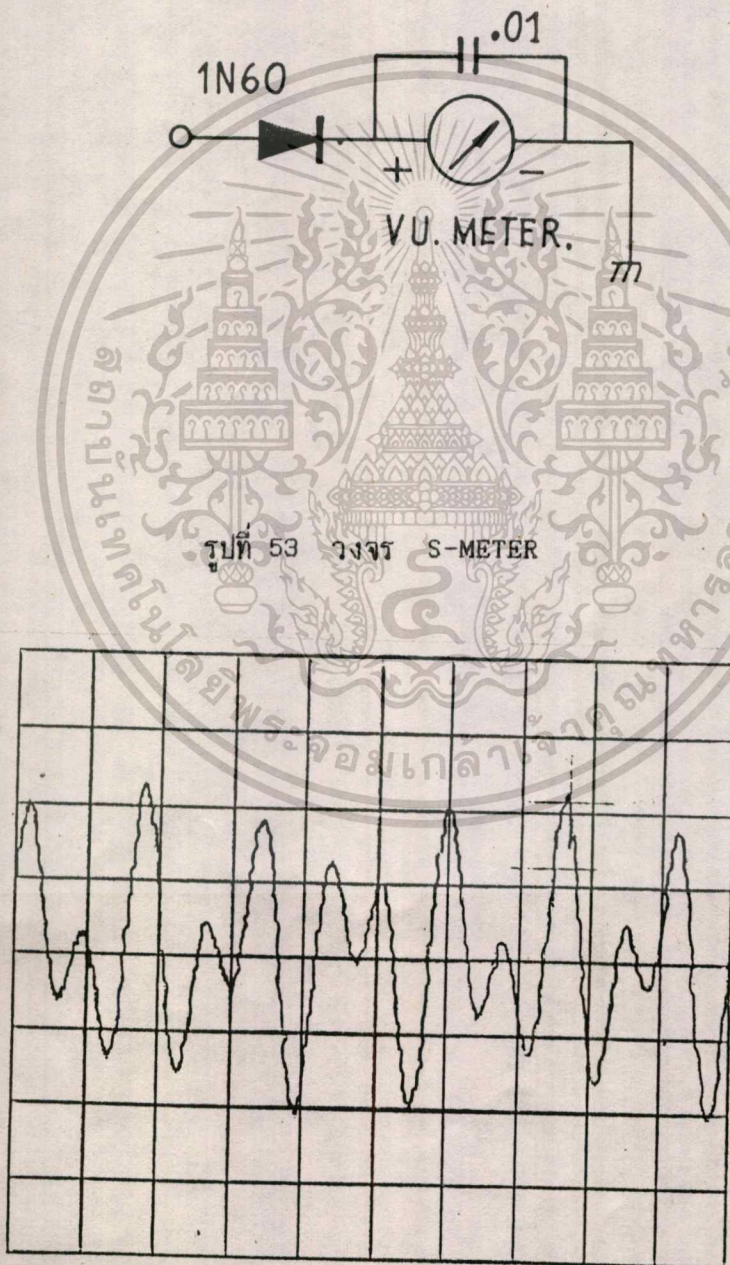
อุปกรณ์ที่ใช้ในการปรับแต่ง

- ออสซิลโลสโคป 50 MHZ
- มิเตอร์
- เครื่องส่งที่สร้างเสร็จแล้ว
- อาร์เอฟมิเตอร์
- ชิกแนลเจนเนอเรเตอร์
- ชุดไขควงจูน

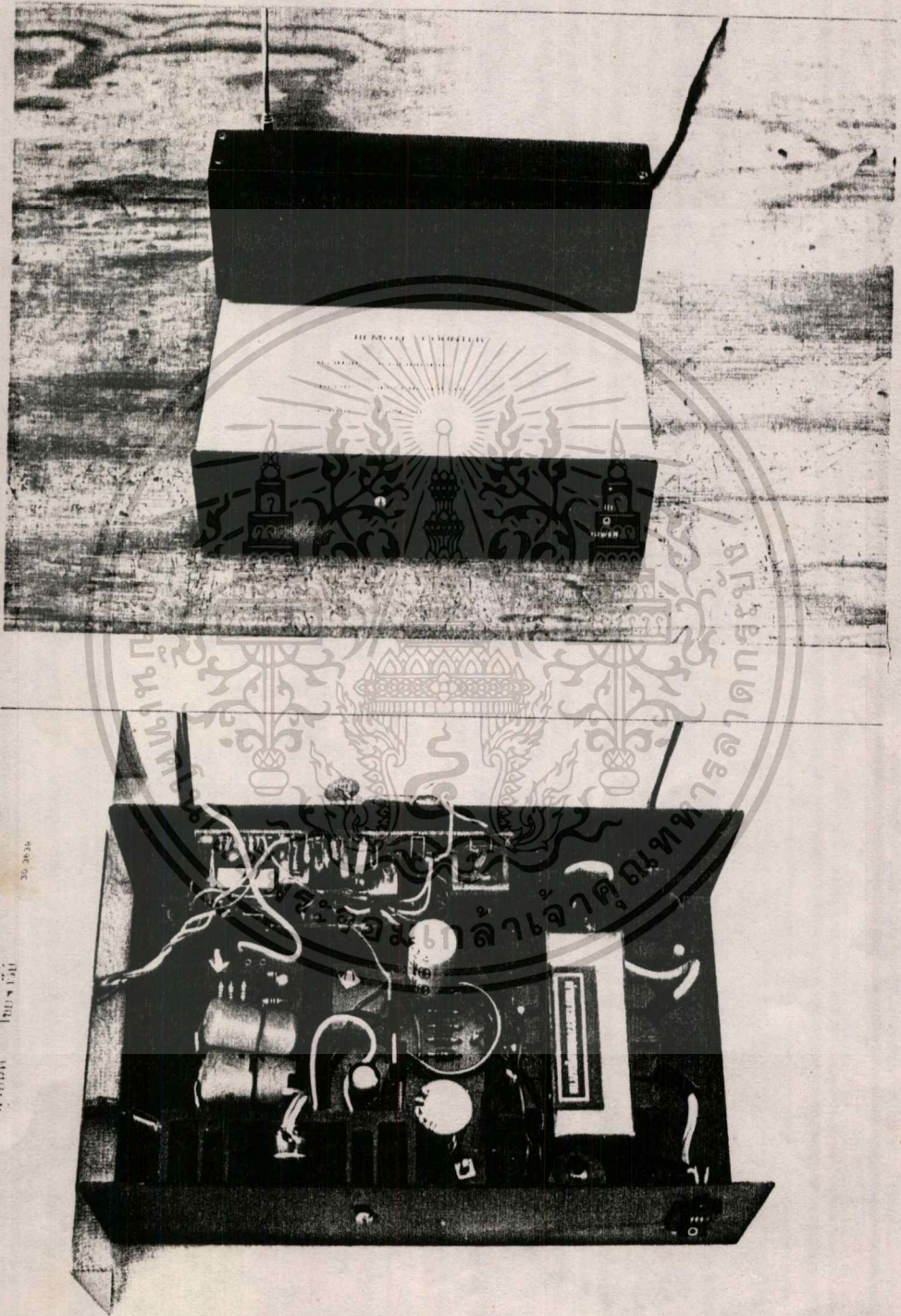
ขั้นตอนการปรับแต่งภาครับ

1. ประการแรก ตรวจสอบดูความเรียบร้อยของวงจรที่ประกอบว่าถูกต้องหรือไม่ต่อสายอากาศให้ภาครับ แล้วจ่ายไฟเข้าเครื่อง
2. ตรวจสอบการทำงานภาค ออสซิลเลเตอร์ โดยนำสโคปไปจับที่ขาอิมิตเตอร์ของ Q2 ปรับ L3 ให้ได้รูปคลื่นสูงสุด โดยที่สัญญาณไม่เพี้ยน
3. นำเครื่องส่งที่จูนเสร็จแล้วมาวางไว้ใกล้ ๆ กับเครื่องรับกด COUNT SWITCH ของเครื่องส่งให้ส่งสัญญาณออกอากาศ แล้วปรับ L1, L2 ที่ภาครับตามลำดับให้อาร์เอฟมิเตอร์ วัดที่ขา คอลเลคเตอร์ ของ Q2 จูน L1, L2 ให้อาร์เอฟมิเตอร์เข็มขึ้นสูงสุด
4. นำมิเตอร์ ไปต่อวงจรเป็นวงจร S-METER ตามรูปที่ 53 มาต่อเข้ากับแคโทด ของไดโอด D3 จากนั้นจูน IFT 1, IFT 2 ตามลำดับ จูนให้เข็ม S-METER ขึ้นสูงสุด
5. นำสโคป ไปวัดที่ขา 1 ของไอซี 1 จะได้รูปสัญญาณ DTMF ดังรูปที่ 54 ปรับ VR 1 ให้ได้รูปคลื่นสูงสุดโดยรูปสัญญาณไม่เพี้ยน
6. นำชิกแนลเจนเนอเรเตอร์ ตั้งไว้ที่ 1 KHZ SINEWAVE เข้าพุท 12 VP-P แล้วนำไปป้อนเข้าที่ ขาบวก ของ C 21 จากนั้นนำสโคปไปวัดที่ C 25 โดยปลด R 40 ออกจากวงจรก่อน แล้วปรับ VR 2 ให้ได้รูปคลื่นที่สโคปให้มิแอมป์ลิจูด 2.8 VP-P ซึ่งจะ

ประมาณ $.9898 \text{ VRMS}$ ก็จะเป็นการปรับภาค AVC ให้ทำงานได้อย่างถูกต้องจากนั้นต่อ R 40 เข้าที่เดิม ก็เป็นอันเสร็จการปรับภาค AVC

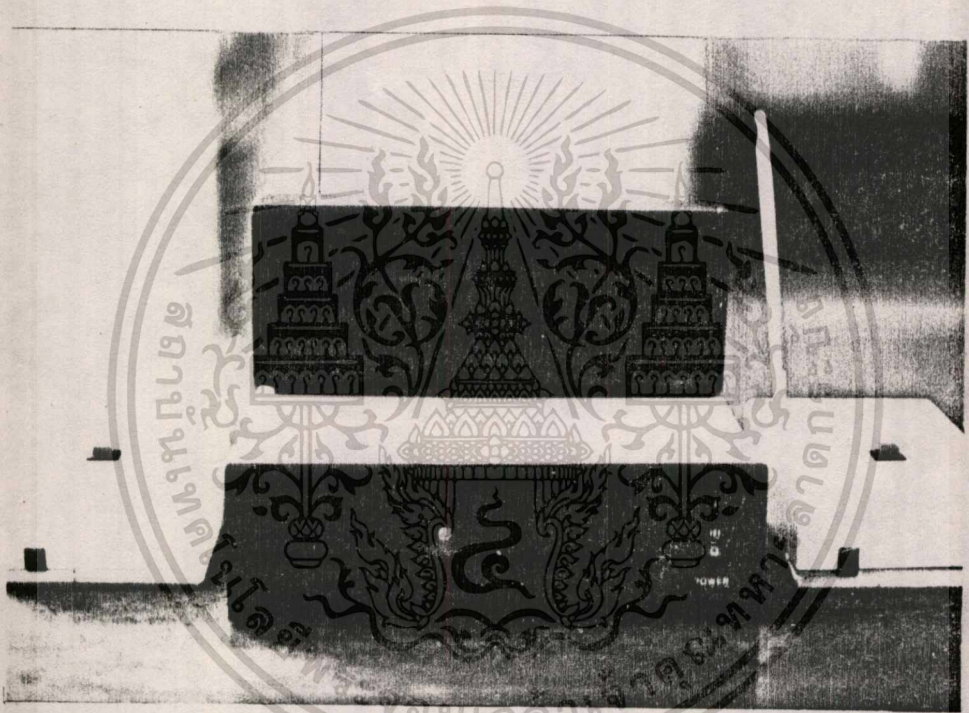

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 รูปที่ 54 รูปคลื่น DTMF
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 55 เครื่องรับต้นแบบที่สร้างเสร็จแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านธุรกิจ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 56 เครื่อง REMOTE COUNTER ต้นแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทวิจารณ์และสรุป

ในการทำงานทาง ไฮฟรี้ควเอนซี (HIGH FREQUENCY) นี้มักจะประสบปัญหา มากในด้านที่ไม่ลิเนียร์ (LINEAR) ของวงจรด้วยเหตุที่วงจรนี้ โดยทั่วไปการที่จะทำให้ การทำงานของวงจรลิเนียร์ จำเป็นต้องใช้เทคนิคในการสร้างและออกแบบบางจร และการ ปรับแต่ง (ALIGNMENT) สูง เนื่องจากว่าทางด้านความถี่สูง มักจะสพบปัญหาในด้านอุปกรณ์ที่ ไม่เป็นลิเนียร์ดังนั้นจึงต้องพิถีพิถันในการสร้างมาก ๆ รวมทั้งการปรับแต่งจะต้องมีเครื่องมือ ที่ทันสมัยเที่ยงตรง เพราะว่าถ้าเกิดการไม่ลิเนียร์ขึ้น การผ่านสัญญาณควบคุม โดยการมอด คูลูเลทไปกับความถี่สูงนี้ รูปร่างของสัญญาณและเฟส ทางด้านภาครับจะผิดเพี้ยนไปจากด้าน ส่ง ทำให้อุปกรณ์ทางด้านภาครับไม่สามารถที่จะถอดรหัสสัญญาณควบคุมที่ส่งมาได้

ดังนั้นในการส่งสัญญาณควบคุมผ่านไปทางสัญญาณวิทยุความถี่สูง จะต้องทำให้ วงจรขยาย ทางด้านความถี่สูง มีความเป็นลิเนียร์ให้มากที่สุด

ปัญหาการดำเนินงานและการแก้ไข้ปัญหา

1. ถ้าจูนภาคส่งไม่ดีรูปสัญญาณที่ได้ทางด้านภาครับจะเพี้ยนทำให้ภาคตีโค้ดเดอร์ ไม่ทำงานแก้ไข้โดยการจูนภาคส่งให้ออกอากาศดีที่สุด
2. ขณะที่เครื่องส่งอยู่ใกล้ๆ เครื่องรับประมาณ 1-5 เมตรวงจร เอจีซี (AGC) ของภาครับจะทำหน้าที่ลดเกนการขยายของสัญญาณไม่ได้ เนื่องจากอยู่ใกล้เกินไป ทำให้ได้สัญญาณเข้าพุด DTMF มากเกินไป ซึ่งทำให้วงจรตีโค้ดเดอร์ไม่ทำงาน ดังนั้นจึง ต้องเพิ่มวงจร AVC (AUTOMATIC VOLUME CONTROL) เข้าไประหว่างภาค AF AMP กับภาคตีโค้ดเดอร์ ซึ่งจะช่วยแก้้ปัญหาขณะที่เครื่องส่งเครื่องรับอยู่ใกล้กันได้ กล่าวคือวงจร AVC จะไปช่วยลดขนาดของสัญญาณลงขณะที่เครื่องส่งกับเครื่องรับอยู่ใกล้กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Operating Characteristics[†] - Voltages are with respect to ground (V_{SS}) unless otherwise stated.
Gain Setting Amplifier

	Characteristics	Sym	Min	Typ [‡]	Max	Units	Test Conditions
1	Input leakage current	I _{IN}		100		nA	V _{SS} ≤ V _{IN} ≤ V _{DD}
2	Input resistance	R _{IN}		10		MΩ	
3	Input offset voltage	V _{OS}		25		mV	
4	Power suply rejection	PSRR		60		dB	1 KHz
5	Common mode rejection	CMRR		60		dB	-3.0V ≤ V _{IN} ≤ 3.0V
6	DC open loop voltage gain	A _{VOL}		65		dB	
7	Open loop unity gain bandwidth	f _C		1.5		MHz	
8	Output voltage swing	V _O		4.5		V _{DD}	R _L ≥ 100KΩ to V _{SS}
9	Maximum capacitive load (GS)	C _L		100		pF	
10	Maximum resistive load (GS)	R _L		50		KΩ	
11	Common mode range	V _{CM}		3.0		V _{DD}	No Load

[†] V_{DD} = 5 V, V_{SS} = 0 V, T_A = 25°C

Typical figures are at 25°C and are for design aid only; not guaranteed and not subject to production testing.

AC Electrical Characteristics[†] - Voltages are with respect to ground (V_{SS}) unless otherwise stated

	Characteristics	Sym	Min	Typ [†]	Max	Units	Notes
1	Valid input signal levels (each tone of composite signal)		-29			dBm	1,2,3,5,6,9
			27.5			mV _{RMS}	1,2,3,5,6,9
					+1	dBm	1,2,3,5,6,9
					883	mV _{RMS}	1,2,3,5,6,9
2	Positive twist accept			10		dB	2,3,6,9
3	Negative twist accept			10		dB	2,3,6,9
4	Freq. deviation accept		± 1.5% ± 2Hz			Nom.	2,3,5,9
5	Freq. deviation reject		± 3.5%			Nom.	2,3,5,9
6	Third tone tolerance					dB	2,3,4,5,9,10
7	Noise tolerance					dB	2,3,4,5,7,9,10
8	Dial tone tolerance					dB	2,3,4,5,8,9,11

[†] V_{DD} = 5 V, V_{SS} = 0, T_A = 25°C and f_C = 3.579545 MHz using test circuit shown in Figure 2

NOTES

1. dBm = decibels above or below a reference power of 1 mW into a 600 ohm load.
2. Digit sequence consists of all DTMF tones
3. Tone duration = 40 ms, tone pause = 40 ms
4. Signal condition consists of nominal DTMF frequencies
5. Both tones in composite signal have an equal amplitude
6. Tone pair is deviated by ± 1.5% ± 2Hz.
7. Bandwidth limited (3KHz) Gaussian noise
8. The precise dial tone frequencies are (350 Hz and 440 Hz) ± 2%
9. For an error rate of better than 1 in 10,000
10. Referenced to lowest level frequency component in DTMF signal
11. Referenced to the minimum valid accept level

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MT8870 ISO2-CMOS

Absolute Maximum Ratings¹

	Parameter	Symbol	Min	Max	Units
1	Power supply voltage $V_{DD}-V_{SS}$			6	V
2	Voltage on any pin		$V_{SS}-0.3$	$V_{DD}+0.3$	V
3	Current at any pin			10	mA
4	Operating temperature		-40	+85	°C
5	Storage temperature		-65	+150	°C
6	Package power dissipation			1000	mW

¹ Exceeding these values may cause permanent damage. Functional operation under these conditions is not implied.
Derate above 75 °C at 16 mW/°C. All leads soldered to board.

DC Electrical Characteristics

	Characteristics	Sym	Min	Typ ²	Max	Units	Test Conditions ¹	
1	S U P P L Y	Operating supply voltage	4.75	5.0	5.25	V		
2		Operating supply current	I_{DD}	3.0	9.0	mA		
3		Power consumption	P_O		15	45	mW	$f = 3.58\text{MHz}; V_{DD} = 5\text{V}$
4	I N P U T S	High level input	V_{IH}	3.5		V		
5		Low level input voltage	V_{IL}			1.5	V	
6		Input leakage current	I_{IH}/I_{IL}		0.1		μA	$V_{IN} = V_{SS}$ or V_{DD}
7		Pull up (source) current	I_{SO}		7.5	15	μA	TOE (pin 10) = 0V
8		Input impedance ($IN+$, $IN-$)	R_{IN}		10		M Ω	@ 1 kHz
9		Steering threshold voltage	V_{TST}	2.2		2.5	V	
10	O U T P U T S	Low level output voltage	V_{OL}			0.03	V	No load
11		High level output voltage	V_{OH}	4.97			V	No load
12		Output low (sink) current	I_{OL}	1	2.5		mA	$V_{OUT} = 0.4\text{V}$
13		Output high (source) current	I_{OH}	0.4	0.8		mA	$V_{OUT} = 4.6\text{V}$
14		V_{REF} output voltage	V_{REF}	2.4		2.8	V	No load
15	V_{REF} output resistance	R_{OR}		10		K Ω		

¹ Typical figures are at 25°C and are for design aid only. not guaranteed and not subject to production testing.
 $V_{DD} = 5\text{V} \pm 5\%$, $V_{SS} = 0\text{V}$ Voltages are with respect to ground (V_{SS}) unless otherwise stated

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

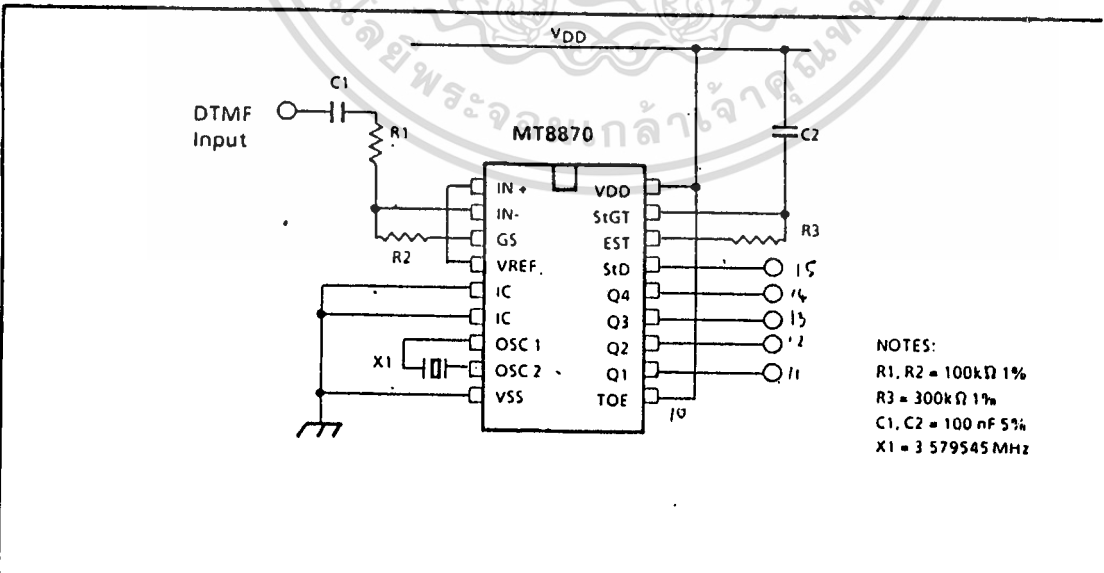
MT8870 ISO2-CMOS

AC Electrical Characteristics[†] - Voltages are with respect to ground (V_{SS}) unless otherwise stated

	Characteristics	Sym	Min	Typ [‡]	Max	Units	Test Conditions
T I M I N G	1 Tone present detect time	t _{DP}	5	11	14	ms	see Figure 3
	2 Tone absent detect time	t _{DA}	0.5	4	8.5	ms	see Figure 3
	3 Tone duration accept	t _{REC}			40	ms	User adjustable
	4 Tone duration reject	t _{REC}	20			ms	User adjustable
	5 Interdigit pause accept	t _{ID}			40	ms	User adjustable
	6 Interdigit pause reject	t _{DO}	20			ms	User adjustable
O U T P U T S	7 Propagation delay (St to Q)	t _{PQ}		8	11	μs	TOE = V _{DD}
	8 Propagation delay (St to StD)	t _{PStD}		12		μs	TOE = V _{DD}
	9 Output data set up (Q to StD)	t _{QStD}		3.4		μs	TOE = V _{DD}
	10 Propagation delay (TOE to Q ENABLE)	t _{PTE}		50		ns	RL = 10KΩ CL = 50 pF
	11 Propagation delay (TOE to Q DISABLE)	t _{PTD}		300		ns	RL = 10KΩ CL = 50 pF
C L O C K	26 Crystal /clock frequency	f _C	3.5759	3.5795	3.5831	MHz	
	27 Clock input rise time	t _{LHCL}			110	ns	Ext. clock
	28 Clock input fall time	t _{HLCL}			110	ns	Ext. clock
	29 Clock input duty cycle	DC _{CL}	40	50	60	%	Ext. clock
	30 Capacitive load (OSC2)	C _{LO}				30	pF

[†] V_{DD} = 5V, V_{SS} = 0V, T_A = 25°C and f_C = 3.579545 MHz, using test circuit in Figure 2

[‡] Typical figures are at 25°C and are for design aid only - not guaranteed and not subject to production testing

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**SCL4026AB
SCL4033AB**

**CMOS DECADE COUNTERS/
7-SEGMENT DECODERS**

FEATURES

- ◆ Decade Counter and 7-Segment Decoder in One Package
- ◆ Easily Interfaced with 7-Segment Display Types
- ◆ Direct Reset
- ◆ Display Enable Function (SCL4026AB)
- ◆ Ripple Blanking and Lamp Test Functions (SCL4033AB)
- ◆ Trigger from either Edge of Clock Input
- ◆ Carry Output for Cascading Stages
- ◆ Fully Static Operation - DC to 5MHz @ 10Vdc

DESCRIPTION

These two devices each consist of a 5-stage Johnson Decade Counter and an Output Decoder which converts the Johnson code to a 7-segment decoded output for driving each stage in a numerical display. A high Reset signal clears the decade counter to its zero count. The counters have interchangeable Clock and Clock Enable lines for incrementing on either a positive-going or negative-going transition, respectively. Antilock gating is provided on the Johnson counter, thus assuring proper counting sequence. The Carry-Out (C_{OUT}) signal completes one cycle every ten clock input cycles and is used to directly clock the succeeding decade in a multi-decade counting chain.

SCL4026AB

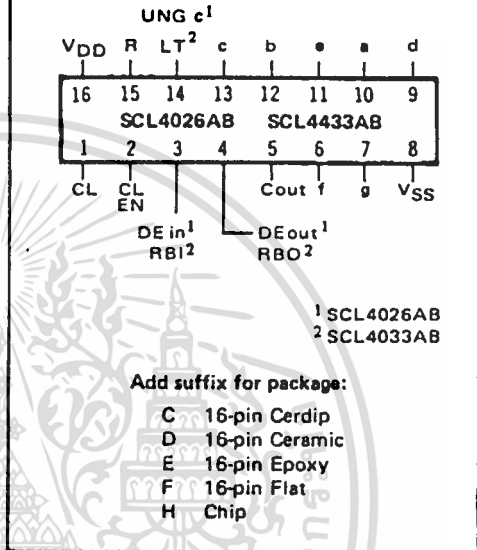
When the Display Enable is low, the seven decoded outputs are forced off regardless of the state of the counter. Activation of the display only when required results in significant power savings. This system also facilitates implementation of display-character multiplexing.

The Carry Out and ungated "C-segment" signals are not gated by the Display Enable and therefore are available continuously. This feature is a requirement in implementation of certain divider functions such as divide-by-60 and divide-by-12.

SCL4033AB

The SCL4033AB has provisions for automatic blanking of the non-significant zeros in a multi-digit decimal number which results in an easily readable display consistent with normal writing practice. For example, the number 0050.0700 in an eight digit display would be displayed as 50.07. Zero suppression on the integer side is obtained by connecting the RBI terminal of the SCL4033AB associated with the most significant digit in the display to a "low-level" voltage and connecting the RBO terminal of that stage to the RBI terminal of the SCL4033AB in the next-lower-significant position in the display. This procedure is continued for each succeeding SCL4033AB on the integer side of the display. On the fraction side of the display the

**CONNECTION DIAGRAM
(all packages)**

RECOMMENDED OPERATING CONDITIONS

For maximum reliability:

DC Supply Voltage	V _{DD} - V _{SS}	3 to 15	Vdc
Operating Temperature	T _A	-55 to +125	°C
C, D, F, H Device		-40 to +85	°C
E Device			

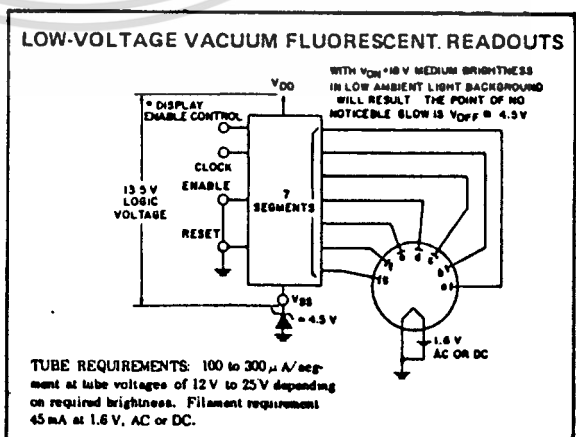
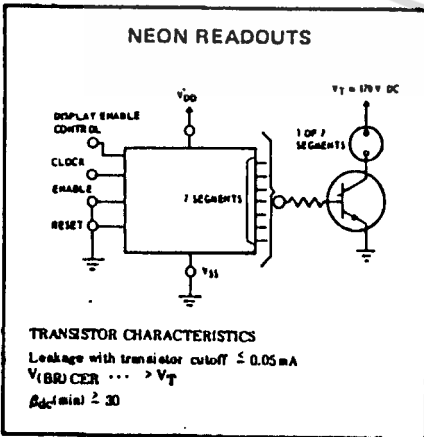
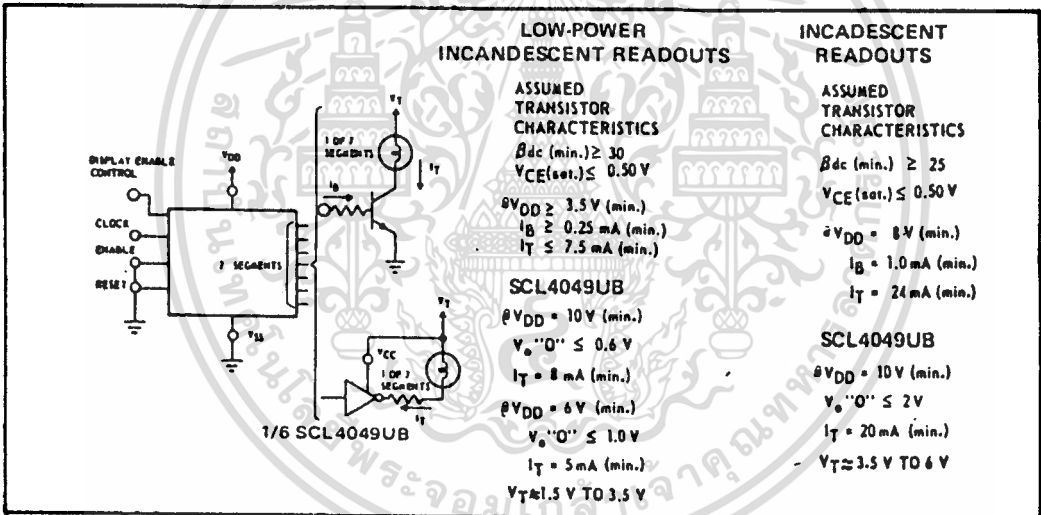
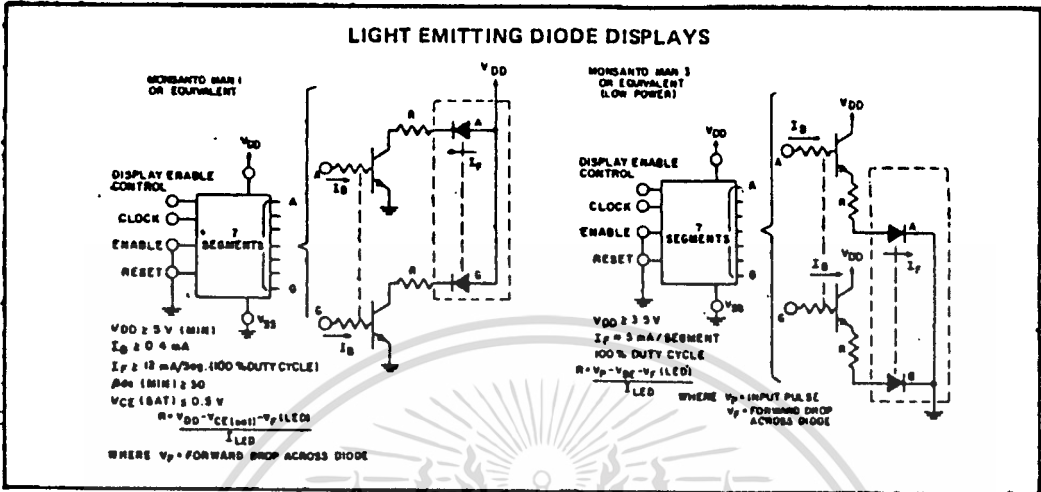
RBI of the SCL4033AB associated with the least significant digit is connected to a "low-level" voltage and the RBO of the SCL4033AB is connected to the RBI terminal of the SCL4033AB in the next-more-significant-digit position. Again, this procedure is continued for each SCL4033AB on the fraction side of the display.

In a purely fractional number the zero immediately preceding the decimal point can be displayed by connecting the RBI of that stage to a high voltage (instead of to the RBO of the next-more-significant stage). For Example: optional zero - 0.7346.

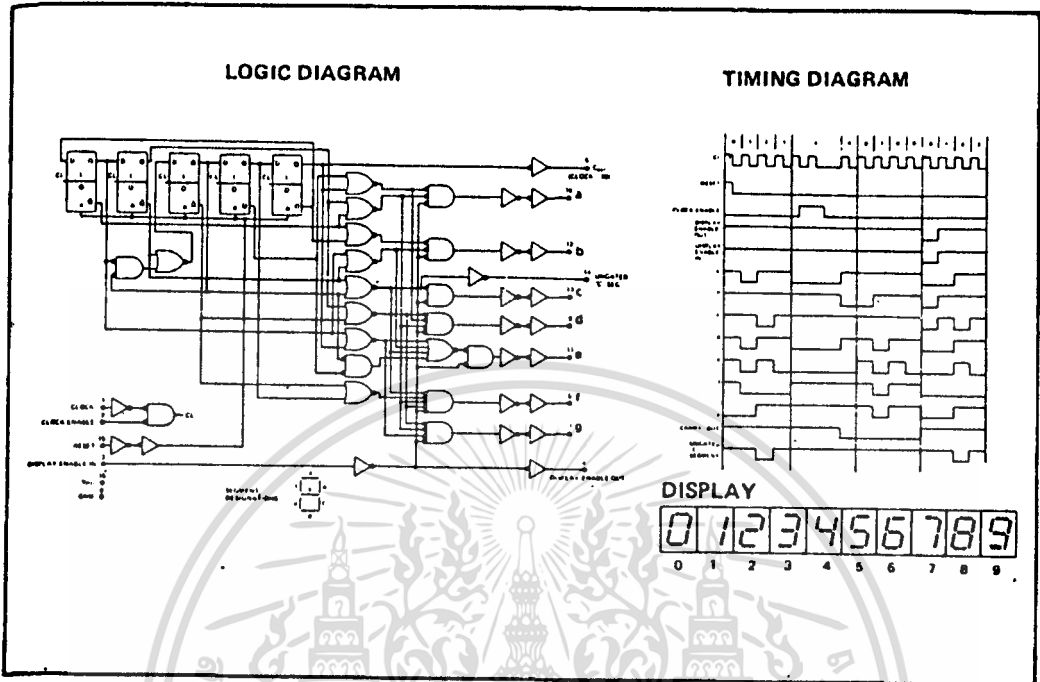
Likewise, the zero in a number such as 763.0 can be displayed by connecting the RBI of the SCL4033AB associated with it to a "high-level" voltage.

A "high" Lamp Test signal turns on all outputs.

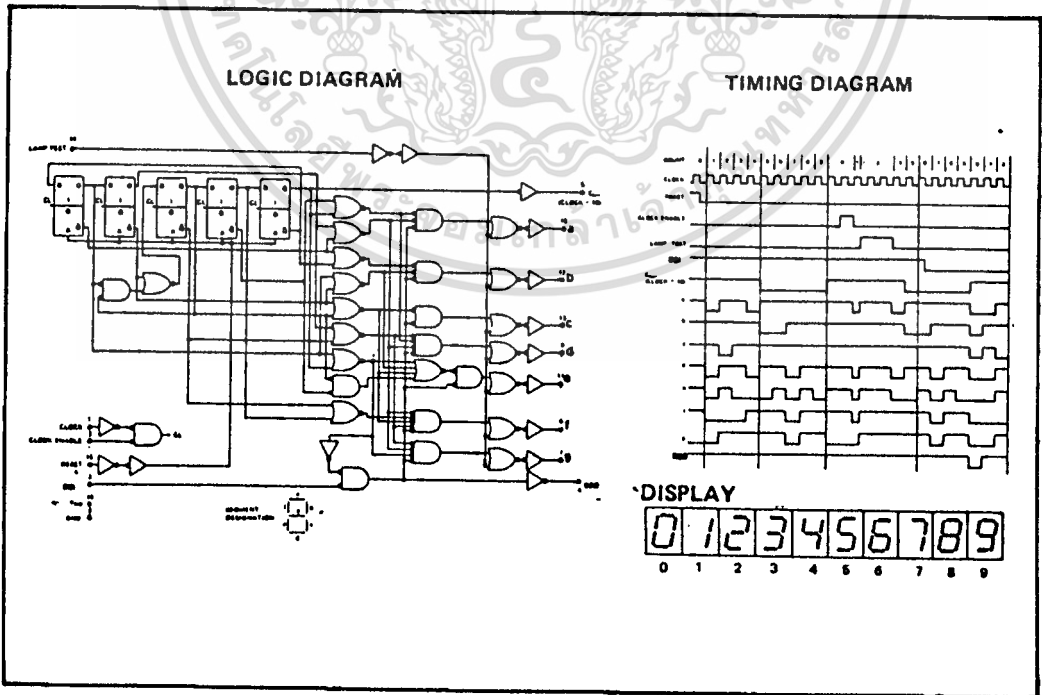
DISPLAY INTERFACE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SCL4026AB Decade Counter/7-Segment Decoder with Display Enable

SCL4033AB Decade Counter/7-Segment Decoder with Ripple Blanking

ELECTRICAL CHARACTERISTICS

STATIC CHARACTERISTICS¹

PARAMETER	V _{DD} (Vdc)	CONDITIONS	T _{LOW} ²		+25°C			T _{HIGH} ³		Units			
			Min.	Max.	Min.	Typ.	Max.	Min.	Max.				
QUIESCENT DEVICE CURRENT	I _{DD}	5	V _{IN} =V _{SS} or V _{DD}	-	5	-	0.05	5	-	150	μA		
		10	All valid input combinations	-	10	-	0.1	10	-	300			
		15		-	20	-	0.2	20	-	600			
MINIMUM INPUT HIGH VOLTAGE	V _{IH}	5	V _O = 0.5V or 4.5V	-	3.75	-	2.75	3.75	-	3.75	Vdc		
		10	1.0V or 9.0V	-	7.5	-	5.5	7.5	-	7.5			
		15	1.5V or 13.5V	-	11.25	-	8.25	11.25	-	11.25			
		I _b < 1μA											
MAXIMUM INPUT LOW VOLTAGE	V _{IL}	5	V _O = 0.5V or 4.5V	1.25	-	1.25	2.25	-	1.75	-	Vdc		
		10	1.0V or 9.0V	2.5	-	2.5	4.5	-	2.5	-			
		15	1.5V or 13.5V	3.75	-	3.75	6.75	-	3.75	-			
		I _b < 1μA											
OUTPUT HIGH (SOURCE) CURRENT C, D, F, H device	I _{OH}	Decoded outputs		5	V _{OH} =4.6V	-0.175	-	-0.14	-0.28	-	-0.10	-	mA
		Carry output		5	V _{OH} =4.6V	-0.19	-	-0.15	-0.4	-	-0.11	-	
		Remaining Outputs		5	V _{OH} =4.6V	-0.10	-	-0.08	-0.2	-	-0.056	-	
				10	V _{OH} =9.5V	-0.375	-	-0.3	-0.6	-	-0.21	-	
				15	V _{OH} =13.5V	-1.25	-	-1.0	-2.5	-	-0.7	-	
				V _{IN} =V _{SS} or V _{DD}									
				5	V _{OH} =9.5V	-0.43	-	-0.35	-1.0	-	-0.25	-	
				10	V _{OH} =9.5V	-0.43	-	-0.35	-1.0	-	-0.25	-	
				15	V _{OH} =13.5V	-1.57	-	-1.25	-4.0	-	-0.88	-	
				V _{IN} =V _{SS} or V _{DD}									
				5	V _{OH} =4.6V	-0.168	-	-0.14	-0.28	-	-0.112	-	
				10	V _{OH} =9.5V	-0.36	-	-0.3	-0.6	-	-0.24	-	
		15	V _{OH} =13.5V	-1.2	-	-1.0	-2.5	-	-0.8	-			
		V _{IN} =V _{SS} or V _{DD}											
		5	V _{OH} =4.6V	-0.18	-	-0.15	-0.4	-	-0.12	-			
		10	V _{OH} =9.5V	-0.41	-	-0.35	-1.0	-	-0.29	-			
		15	V _{OH} =13.5V	-1.50	-	-1.25	-4.0	-	-1.0	-			
		V _{IN} =V _{SS} or V _{DD}											
		5	V _{OH} =4.6V	-0.096	-	-0.08	-0.2	-	-0.064	-			
		10	V _{OH} =9.5V	-0.24	-	-0.20	-0.5	-	-0.16	-			
		15	V _{OH} =13.5V	-0.72	-	-0.60	-1.5	-	-0.48	-			
		V _{IN} =V _{SS} or V _{DD}											
OUTPUT LOW (SINK) CURRENT C, D, F, H device	I _{OL}	All Outputs Except Carry		5	V _{OL} =0.4V	0.125	-	0.1	0.3	-	0.07	-	mA
		Carry output		5	V _{OL} =0.4V	0.19	-	0.15	0.4	-	0.11	-	
		E device		5	V _{OL} =0.4V	0.12	-	0.1	0.3	-	0.08	-	
				10	V _{OL} =0.5V	0.30	-	0.25	0.6	-	0.20	-	
				15	V _{OL} =1.5V	1.37	-	1.15	2.5	-	0.93	-	
				V _{IN} =V _{SS} or V _{DD}									
				5	V _{OL} =0.5V	0.45	-	0.35	1.0	-	0.25	-	
				10	V _{OL} =0.5V	0.45	-	0.35	1.0	-	0.25	-	
				15	V _{OL} =1.5V	1.57	-	1.25	4.0	-	0.88	-	
				V _{IN} =V _{SS} or V _{DD}									
				5	V _{OL} =0.4V	0.18	-	0.15	0.4	-	0.12	-	
				10	V _{OL} =0.5V	0.41	-	0.35	1.0	-	0.29	-	
		15	V _{OL} =1.5V	1.5	-	1.25	4.0	-	1.0	-			
		V _{IN} =V _{SS} or V _{DD}											

NOTES: ¹ Remaining Static Electrical Characteristics are listed under "SCL4000B Series Family Specifications".
² T_{LOW} = -55°C for C, D, F, H device.
 = -40°C for E device.
³ T_{HIGH} = +125°C for C, D, F, H device.
 = + 85°C for E device.

ELECTRICAL CHARACTERISTICS (Continued)

DYNAMIC CHARACTERISTICS ($C_L = 50\text{pF}$, $T_A = 25^\circ\text{C}$)

PARAMETER		V _{DD} (V _{dc})	Min.	Typ.	Max.	Units	
CLOCKED OPERATION							
PROPAGATION DELAY TIME Clock to Decoded Outputs	t _{PLH} , t _{PHL}	5	—	850	1700	ns	
		10	—	250	500		
		15	—	200	400		
	Clock to Carry Out	t _{PLH} , t _{PHL}	5	—	500	1000	ns
			10	—	125	250	
			15	—	100	200	
OUTPUT TRANSITION TIME Decoded Outputs	t _{TLH} , t _{THL}	5	—	450	900	ns	
		10	—	200	400		
		15	—	150	300		
	Carry Output	t _{TLH} , t _{THL}	5	—	250	500	ns
			10	—	125	250	
			15	—	100	200	
MINIMUM CLOCK OR ENABLE PULSE WIDTH	PW _{CL} , PW _{CE}	5	—	200	400	ns	
		10	—	100	200		
		15	—	80	160		
MAXIMUM CLOCK FREQUENCY	f _{CL}	5	1.25	2.5	—	MHz	
		10	2.5	5.0	—		
		15	3.0	6.0	—		
MAXIMUM CLOCK OR ENABLE RISE AND FALL TIME	t _{rCL} , t _{fCL}	5	15	—	—	μs	
		10	15	—	—		
		15	3	—	—		
MINIMUM CLOCK OR ENABLE SETUP TIME	t _{setup}	5	—	250	500	ns	
		10	—	100	200		
		15	—	80	160		
RESET OPERATION							
PROPAGATION DELAY TIME Reset to Decoded Outputs	t _{PLH} , t _{PHL}	5	—	700	1400	ns	
		10	—	250	500		
		15	—	200	400		
	Reset to Carry Output	t _{PLH} , t _{PHL}	5	—	500	1000	ns
			10	—	125	250	
			15	—	100	200	
MINIMUM RESET PULSE WIDTH	PW _R	5	—	200	400	ns	
		10	—	100	200		
		15	—	80	160		
RESET REMOVAL TIME	t _{rem}	5	—	375	750	ns	
		10	—	150	300		
		15	—	125	250		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Absolute Maximum Ratings*

DC Supply Voltage ($V_{DD} - V_{SS}$)	....	-0.3V to +10.0V
Operating Temperature (T_{OP})	.....	-30°C to +60°C
Storage Temperature (T_{STG})	.....	-55°C to +150°C
Applied Voltage On Any Pin (V_{IN})	.....	$V_{SS} - 0.3 < V_{IN} < V_{DD} + 0.3$
Power Dissipation at 25°C	.....	500 mW

*Comments

Stresses above those listed under "Absolute Maximum Ratings" may cause permanent damage to the device. This is a stress rating only and functional operation of the device at these or any other conditions above those indicated in the operational sections of this specification is not implied.

Electrical Characteristics

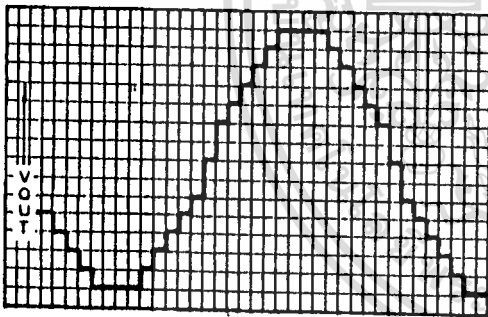
(Specification apply over the operating temperature and $3.5V < V_{DD}$ to $V_{SS} < 10.0V$ unless otherwise specified.)

Parameter	Symbol	Min.	Typ.	Max.	Units	Conditions	
Operating Voltage	V_{DD}	3.5		10.0	V		
Standby Current	I_{DD}		0.25	100	μA	$V_{DD} = 3.5V$	All outputs unloaded, Oscillator not running.
	I_{DD}		0.5	200	μA	$V_{DD} = 10.0V$	
Operating Current	I_{DD}		1.0	2.0	mA	$V_{DD} = 3.5V$	All-outputs unloaded, Oscillator running.
	I_{DD}		5.0	10.0	mA	$V_{DD} = 10.0V$	
Row Tone Output	V_R	317	400	504	mVrms	$3.5V < V_{DD} < 10.0V, R_L = 1K\Omega, @25^\circ C$	
Column Tone Output	V_C	396	500	630	mVrms		
Tone Output External Load Impedance	R_L	620			Ω	$V_{DD} = 3.5V$	
		330			Ω	$V_{DD} = 10.0V$	
XMTR Output Current	I_{OHX}	-15	-25		mA	$V_{DD} = 3.5V, V_{OHX} = 2.5V, \text{No key entry}$	
	I_{OHX}	-50	-100		mA	$V_{DD} = 10.0V, V_{OHX} = 8.0V, \text{No key entry}$	
	I_{OLX}		0.1	10.0	μA	$V_{DD} = 10.0V, V_{OLX} = 0.0V, \text{With key entry}$	
Mute Output Current	I_{OLM}	0.5	2.0		mA	$V_{DD} = 3.5V$	$V_{OLM} = 0.5V, \text{No key entry}$
	I_{OLM}	1.0	4.0		mA	$V_{DD} = 10.0V$	
	I_{OHM}	-0.5	-2.0		mA	$V_{DD} = 3.5V, V_{OHM} = 3.0V, \text{With key entry}$	
	I_{OHM}	-1.0	-4.0		mA	$V_{DD} = 10.0V, V_{OHM} = 9.5V, \text{With key entry}$	
STI Input Resistance	R_{IN}	20		100	k Ω	@25°C	
Tone Output Rise Time	t_r		3.0	5.0	ms		
Column to Row Pre-Emphasis		1.0	2.0	3.0	dB		
Tone Output Distortion	T.H.D.			-20	dB		
Input High Voltage	V_{IH}	0.7 V_{DD}		V_{DD}	V		
Input Low Voltage	V_{IL}	V_{SS}		0.3 V_{DD}	V		

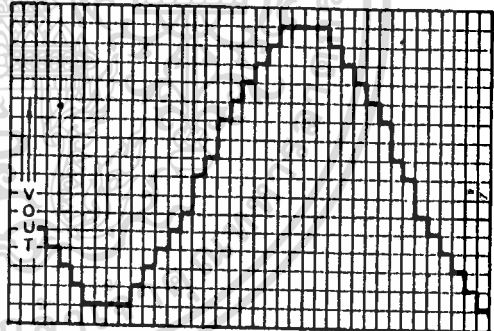
Table 1: Comparisons of Specified vs Actual Tone Frequencies Generated by UM95087

Active Input	Output Frequency (Hz)		% Error*
	Specified	Actual	
R1	697	699.1	+0.30
R2	770	766.2	-0.49
R3	852	847.4	-0.54
R4	941	948.0	+0.74
C1	1,209	1,215.9	+0.57
C2	1,336	1,331.7	-0.32
C3	1,477	1,471.9	-0.35
C4	1,633	1,645.0	+0.73

*: % Error does not include oscillator drift.

Row 2 tone output

TIME → 44.7 μs/div.

Column 4 tone output

TIME → 19 μs/div.

Fig 1: Single Tone Output Waveform

Crystal Specification

A standard television color burst crystal is specified to have much tighter tolerance than necessary for tone generation application. By relaxing the tolerance specification is as follows:

Frequency: 3.58 MHz ±0.02%

$R_S < 100\Omega$, $L_M = 96\text{mH}$, $C_M = 0.25\text{pF}$, $C_H = 5\text{pF}$,
 $C_L = 18\text{pF}$

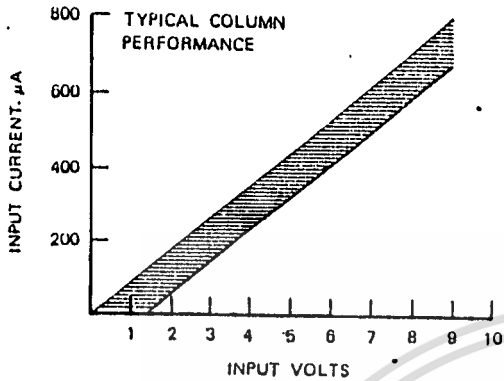

Fig 2a: Typical Input Operating Conditions for Pins 3, 4, 5, and 9 with Voltage Reference V_{SS} @ 25°C.

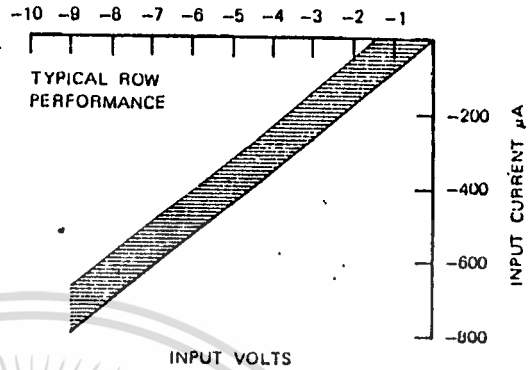

Fig 2b: Typical Input Operating Conditions for Pins 11, 12, 13, & 14 with Voltage Reference V_{DD} @ 25°C.

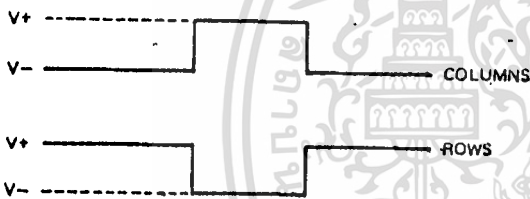

Fig 3: Electronic Input

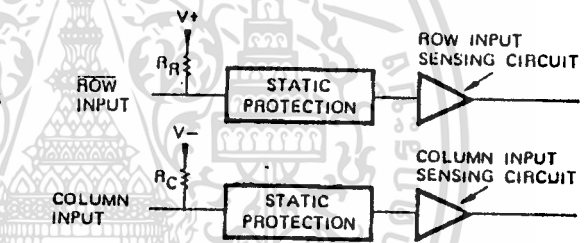

Fig 4: Row and Column Inputs

Pin Description

Keyboard (R1, R2, R3, R4, C1, C2, C3, C4)

The UM95087 features inputs compatible with the standard 2-of-8 keyboard, the inexpensive single-contact (Form A) keyboard, and electronic input (as shown in Fig. 3). The inputs are static (as shown in Fig. 4) i.e. there is no noise generation as occurs with scanned or dynamic inputs. When operating with a keyboard, normal operation is for dual tone generation when any single button is pushed, and single tone operation when two or more buttons in the same row or column are pushed. Activation of diagonal buttons will result in no tone being generated.

When the inputs to the UM95087 are electronically activated, input to a single row and column will result in that dual tone digit's being generated. Input to a single column will result in that column tone being generated. Input to

multiple columns will result in no tone being generated. Activation of a single row is not sensed by the internal circuit of the UM95087. If a single row tone is desired, two columns must be activated along with the desired row.

Oscillator (OSCI, OSCO)

The UM95087 contains an on-chip inverter with sufficient loop-gain to provide oscillation when working with a low cost television color-burst crystal. The circuit is designed to work with a crystal cut to 3.58 MHz to give the frequencies in Table 1. The oscillator is disabled whenever a key board input is not sensed.

Any crystal frequency deviation from 3.579545 MHz will be reflected in the tone output frequency. Most crystals do not vary more than $\pm .02\%$.

XMTR Switch (XMTR)

This pin is connected to the emitter of an on-chip bipolar transistor whose collector is connected to V_{DD} . With no keyboard input this transistor is turned on and pulls this pin up to within V_{BE} of the V_{DD} supply. When a keyboard entry is sensed, this output goes open circuit (high impedance). The XMTR switch output switches regardless of the state of the STI pin input.

Mute Output (MUTE)

The MUTE output is a conventional CMOS gate that pulls to V_{SS} with no keyboard input and pulls to V_{DD} supply when a keyboard entry is sensed. This output is used to control auxiliary switching functions that are required to actuate upon keyboard input. The MUTE output switches regardless of the state of STI pin input.

Single Tone Inhibit (STI)

The STI input is used to inhibit the generation of other

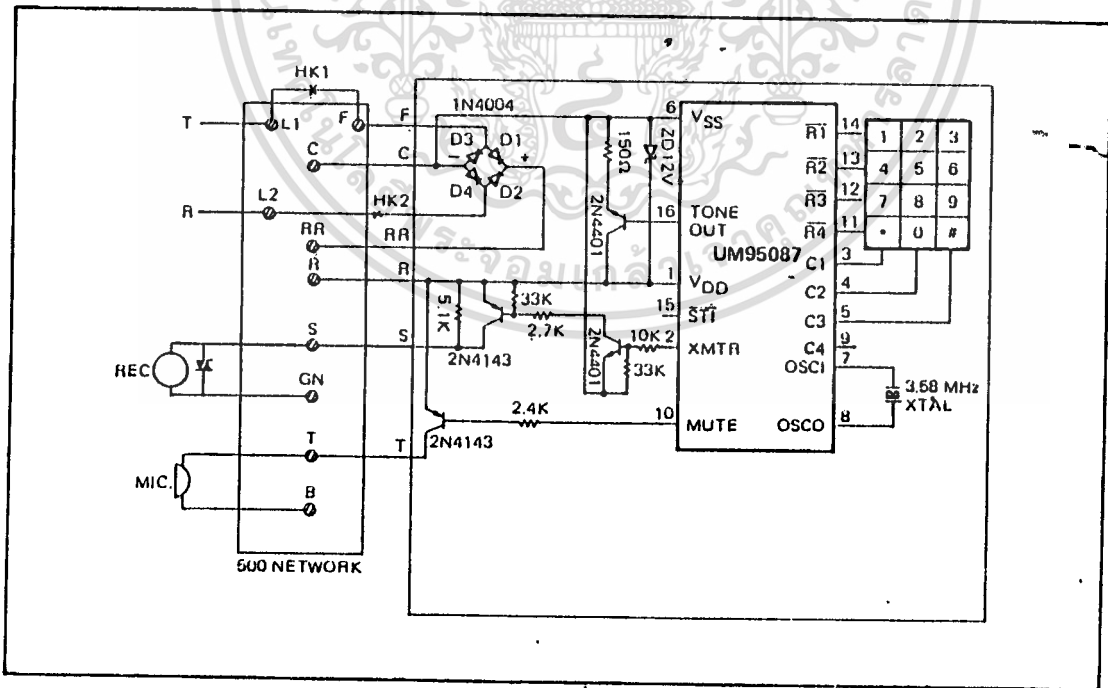
than dual tones. It has a pullup to the V_{DD} and when left floating or tied to V_{DD} , single or dual tones may be generated. When forced to the V_{SS} , any input situation that would normally result in a single tone will now result in no tone, with all other chip functions operating normally.

Tone Out (TONE OUT)

The TONE OUT is connected internally in the UM95087 to the emitter of an NPN transistor is the on-chip operational amplifier which mixes the row and column tones together. The row and column output waveforms are shown in Fig 2a, Fig 2b. These waveforms are digitally synthesized using on-chip D to A converters. For the UM95087 dual tone waveform, T.H.D. is -20dB maximum.

Power (V_{DD} , V_{SS})

These are the power supply inputs. The UM95087 is designed to operate from 3.5 to 10.0 volts.

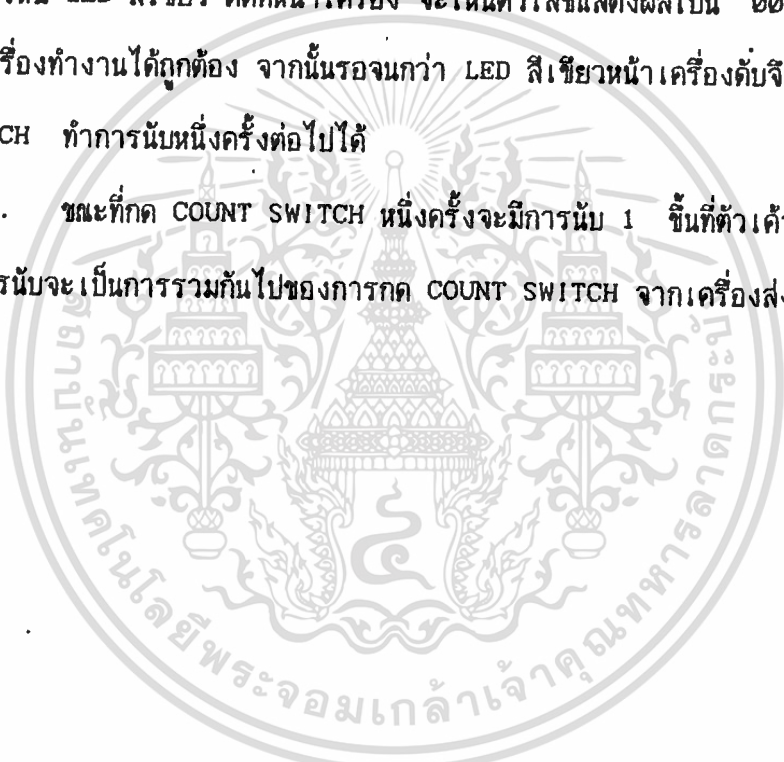
UM95087 Tone Generator Interface Circuit

การใช้งานเครื่อง

1. กดสวิตช์ POWER ON ที่ MASTER (ชุดภาครับ-เค้ที่เตอร์และแสดงผล) ตัวเลข 7 - เซกเมนต์ทั้ง 4 จะแสดง ๐๐๐๐ แต่ถ้าตัวเลขแสดงเป็นเลขอื่นที่ไม่ใช่ ๐๐๐๐ ก็สามารถ รีเซ็ต ให้เป็น ๐๐๐๐ ได้ โดยกด สวิตช์ รีเซ็ต ที่หน้าเครื่องได้

2. จ่ายไฟเข้าเครื่องส่ง ทั้ง 2 ตัว ทดลองกด COUNT SWITCH ช่วงสั้นๆ แล้วปล่อย จะเห็น LED สีเขียว ติดที่หน้าเครื่อง จะเห็นตัวเลขแสดงผลเป็น ๐๐๐1 ซึ่งแสดงได้ว่าเครื่องทำงานได้ถูกต้อง จากนั้นรอรจนกว่า LED สีเขียวหน้าเครื่องดับจึงจะกด COUNT SWITCH ทำการนับหนึ่งครั้งต่อไปได้

3. ขณะที่กด COUNT SWITCH หนึ่งครั้งจะมีการนับ 1 ขึ้นที่ตัวเค้ที่เตอร์ โดยผลของการนับจะเป็นการรวมกันไปของการกด COUNT SWITCH จากเครื่องส่งสัญญาณ นับทั้ง 2 ตัว

พิธีกรรมประกาศ

ในการทำปริญญาบัตรหัวข้อเรื่อง เครื่องนับจำนวนระยะไกล ผู้จัดทำ
ต้องขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชัย สุรพันธ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ที่คอยให้
ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ในการจัดทำผลงานในครั้งนี้
อย่างใกล้ชิด และชี้แนะแนวทางแก้ไขจนทำให้ การทำปริญญาบัตรในครั้งนี้สำเร็จ
ลงด้วยดี

และต้องขอขอบพระคุณ อาจารย์สมกน แก้วมีชัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ
เกี่ยวกับการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ทดลองสถานที่ในการทดลอง ทำให้การทำงานใน
ครั้งนี้มีความสะดวกรวดเร็ว และสำเร็จได้ด้วยดี

คณะผู้จัดทำ

หนังสืออ้างอิง

- 1 ยืน กุสุวราณ " เทคนิคการประยุกต์และใช้งาน ไอซีทีทีแอล ",
หน้า 158-185
- 2 กองบรรณาธิการ " ไอซีน่าสน " , วารสารเซมิคอนดักเตอร์,
ฉบับที่ 88 ,2531, หน้า 210-214
- 3 บรรเจิด ตันทีกัลยาภรณ์ " เครื่องรับส่งเล่ม 2 ", หน้า 19-31
- 4 ADAMSON THOMUS " ELECTRONIC COMMUNICATIONS
SYSTEMS AND CIRCUITS " 681P,1988.
- 5 RSGB " RADIO COMMUNICATIONS HANDBOOK "
FIFTH EDITION, P4.1 - 4.67

